

Προβληματισμοί

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

HELLENIC INSTITUTE for STRATEGIC STUDIES

ΑΠΡΙΛΙΟΣ-ΜΑΪΟΣ-ΙΟΥΝΙΟΣ 2026

Πατησίων 88, 104 34 Αθήναι

Ευρώ 0,01

Τεύχος **124**^{ον}

Άρθρα

***Η Τουρκία είναι το νέο Ιράν**

του Σάι Γκαλ

***Να ανακοπεί ο τουρκικός αναθεωρητισμός πριν γίνει γεωγραφικός**

του Σάι Γκαλ

***Πολεμική ενέργεια κατά της Ελλάδας!**

Του Αντιστρατήγου ε.α Ιωάννου Μπαλτζώη

***Ο έλεγχος θαλασσίων στενών ως**

πολλαπλασιαστής εθνικής ισχύος

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

***Η «Γαλάζια Πατρίδα», η προσπάθεια
υφαρπαγής ελληνικής κυριαρχίας
και η αντιμετώπιση των.**

Του Αντιστρατήγου ε.α. Ιωάννου Μπαλτζώη

***Τα όρια της ελληνογαλλικής αμυντικής
συμφωνίας**

του Αθανασίου Πλατιά

***Η Κρυφή Σύγκρουση: Πώς ο Έλεγχος του
Φλοίου της Γης Αναδιαμορφώνει την
Παγκόσμια Ισχύ**

Του Σεραφείμ Ευστρατιάδου

***Γιατί ο πόλεμος ασκεί ακόμη γοητεία σε έναν
κόσμο με ολοένα περισσότερες συγκρούσεις**

Του Ilmari Kähkö

***Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων
του Πόντου από τους Τούρκους αποτελεί Εθνικό
Συμφέρον των ΗΠΑ.**

Του Χρήστου Κωνσταντινίδη

***Οι αλώσεις του 1204 και του 1453: Μνήμες και
ευθύνες για το μέλλον**

Του Νίκου Δελαγραμμάτικα

***Η Ελλάς “αφανίζεται”, ακούει κανείς;**

Του Αθανασίου Κωτσοπούλου

***Κρονοκρατία, Γκραβαριτισμός,
Θουκυδοκρατία**

Του Παναγιώτη Καραφωτιά

Ομιλίες

***Κυριαρχία, Έλεγχος και η Μεσογειακή
Δοκιμασία της Ευρώπης**

Πρώτη ομιλία του Σάι Γκαλ στην Ελλάδα σε
συνεργασία IIS και ΕΛΙΣΜΕ

*** ΓΙΑ ΑΜΥΝΑ ΚΥΠΡΟΥ, ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ**
Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

Δοκίμια

***Περί λανθασμένων πεποιθήσεων**

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου

Αργυροπούλου

Επισκοπήσεις

***Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος**

Του Ανδρέα Ματζάκου Αξιωματικού ε.α.

Οι Προβληματισμοί του Εκδότη

Αγαπητά μέλη και φίλοι

Το δεύτερο τρίμηνο του 2026, ήταν η συνέχεια των εξελίξεων του πρώτου και ιδιαίτερα του πολέμου στην Μέση Ανατολή μεταξύ ΗΠΑ-Ισραήλ κατά Ιράν. Ένας πόλεμος που κατέληξε τελικά σε ένα Μνημόνιο Κατανόησης για συνομιλίες για μια τελική συμφωνία. Ο δε πόλεμος στην Ουκρανία παραμένει ένας πόλεμος φθοράς για τους εμπλεκόμενους, με κερδισμένη την Ρωσία που καταλαμβάνει αργά αλλά σταθερά, το υπόλοιπο τμήμα του Ντονέσκ και την μία από τις τρεις πόλεις-φρούρια, την Κονσταντινίβκα, πλησιάζοντας τις άλλες δύο, το Σλοβιάνσκ και το Κραματόρσκ, όπου πιθανότητα θα σημαίνει το τέλος του πολέμου με συμφωνία, ή την κατάρρευση όλου του μετώπου με μια οδυνηρή συμφωνία για την Ουκρανία.

Α. Μέση Ανατολή

Ο πόλεμος μεταξύ Ιράν και ΗΠΑ-Ισραήλ, σταμάτησε στις 8 Απριλίου επιτεύχθηκε μια προσωρινή εκεχειρία δύο εβδομάδων, η οποία στη συνέχεια παρατάθηκε για να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις. Το Ιράν, είχε προκαλέσει σημαντική αναστάτωση στη διεθνή ναυσιπλοΐα μέσω του κλεισίματος του Στενού του Ορμούζ και είχε εξαπολύσει αντίποινα κατά αμερικανικών και ισραηλινών στόχων. Οι ΗΠΑ είχαν επιβάλει ισχυρή στρατιωτική πίεση και ναυτικό αποκλεισμό γύρω από το Ιράν, ενώ απειλούσαν με περαιτέρω πλήγματα εάν δεν άνοιγε ξανά το Στενό του Ορμούζ. Η εκεχειρία του Απριλίου 2026 δεν ήταν αποτέλεσμα στρατιωτικής νίκης της μιας πλευράς επί της άλλης. Ήταν κυρίως προϊόν της αμερικανικής στρατιωτικής και οικονομικής πίεσης, της ικανότητας του Ιράν να διαταράζει τη ναυσιπλοΐα και να συνεχίσει την αντίσταση και της έντονης διαμεσολάβησης του Πακιστάν (πρωθυπουργός Σαρίφ και ΑΓΕΕΘΑ στρατηγός Μουνίρ) με τη στήριξη άλλων περιφερειακών δυνάμεων (Κατάρ). Και τελικά, μέσα σε μια κατάσταση αμφιλεγόμενη (μη πόλεμος και μη ειρήνη, με περιοδικά κτυπήματα εκατέρωθεν) και μετά από 39 ανακοινώσεις του προέδρου Τραμπ περί Συμφωνίας, υπεγράφη το Μνημόνιο Κατανόησης 14 σημείων, χωρίς να περιλαμβάνει την συμμετοχή του Ισραήλ, για πρώτη φορά, το δεύτερο δεκαήμερο Ιουνίου και έγινε μετά από δυσκολίες η πρώτη επαφή των δύο αντιπροσωπειών στο Μπούγκερνστοκ της Ελβετίας και αποφάσισαν την συνέχιση των συνομιλιών για 60 ημέρες για την τελική συμφωνία. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το Μνημόνιο των 14 σημείων, που αποδεικνύει ότι το Ιράν είναι τελικά ο νικητής και στον πόλεμο και στην διπλωματία. Επιγραμματικά στο Μνημόνιο Κατανόησης αναφέρονται τα πιο σπουδαία θέματα επιγραμματικά: Παύση των εχθροπραξιών σε όλα τα μέτωπα, ακόμη και στον Λίβανο, τελική συμφωνία εντός 60 ημερών, απόσυρση αμερικανικών δυνάμεων μετά την τελική συμφωνία, αποκατάσταση εντός 30 ημερών της κίνησης εμπορικών πλοίων στον Κόλπο, δημιουργία ενός ολοκληρωμένου σχεδίου, που θα διασφαλίζει οικονομική χρηματοδότηση 300 δις \$ στο

Ιράν, το οποίο δηλώνει ότι δεν θα κατασκευάσει ποτέ πυρηνικά όπλα, οι ΗΠΑ θα εκδώσουν εξαιρέσεις για εξαγωγές πετρελαίου και λοιπών παραγώγων του Ιράν, τα δεσμευμένα ή παγωμένα κεφάλαια του Ιράν θα αποδεσμευτούν, οι δύο πλευρές θα εισέλθουν σε διαπραγματεύσεις για την Τελική Συμφωνία σε διάστημα έως 60 ημερών, που θα εγκριθεί από το ΣΑ/ΟΗΕ. Το σημερινό αποτέλεσμα μιλάει από μόνο του, καθώς κανένα από τα ζητήματα για τα οποία οι ΗΠΑ και το Ισραήλ πήγαν σε πόλεμο (πυρηνικό, πυραυλικό πρόγραμμα, αλλαγή ηγεσίας, υποστήριξη πληρεξούσιων) δεν υλοποιήθηκε. Όλα έχουν αναβληθεί για άλλη μια φορά σε μελλοντικές διαπραγματεύσεις, οπότε πιθανές περαιτέρω προσπάθειες για τη διευθέτηση αυτών των ζητημάτων να γίνει με τη βία. Ο πόλεμος αυτός έδειξε, ότι τα περιθώρια επίτευξης πολιτικών στόχων μέσω στρατιωτικής δύναμης πλέον λιγοστεύουν.

Β. Εθνικά Θέματα

Το δεύτερο τρίμηνο, παρατηρήθηκε αλλαγή στάσης και συμπεριφοράς της Τουρκίας, η οποία επανήλθε στις «εργοστασιακές της ρυθμίσεις», με απειλές, παραβιάσεις χωρικών υδάτων και εναερίου χώρου και πρόθεση περί «νομιμοποίησης» και εφαρμογής στο πεδίο της λεγόμενης «Γαλάζιας Πατρίδας». Ενοχλημένη η Τουρκία από τις συμμαχίες της Ελλάδος, με Γαλλία πρώτα, αλλά ιδιαίτερος με το Ισραήλ, καθώς και με την σχεδιαζόμενη εξέλιξη των νέων εμπορικών δρόμων, που θα περνούν από Αν. Μεσόγειο και Αιγαίο, που σχεδιάζουν οι ΗΠΑ, η Τουρκία γίνεται επιθετική και επικίνδυνη. Έτσι η πρόθεση της Αγκυρας είναι να καταθέσει νομοσχέδιο, που επιχειρεί να προσδώσει νομική υπόσταση στο δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας», για να κάνει το Αιγαίο θάλασσα ειδικού επιχειρησιακού καθεστώτος, όπου κάθε δραστηριότητα θα προϋποθέτει τη δική της άδεια. Το νομοσχέδιο δεν αποτελεί μια αποσπασματική πολιτική κίνηση, αλλά μεθοδευμένη και καλά σχεδιασμένη επιθετική πολιτική, που αποσκοπεί στην κυριολεξία υφαρπαγή μιας θαλάσσιας περιοχής, που ανήκει σε άλλους και είναι παγκόσμιο παράδοξο. Η Ελλάδα πρέπει να αντιδράσει άμεσα σε όλα τα «φόρα» και διεθνείς οργανισμούς, ενημερώνοντας φίλους και συμμάχους, προειδοποιώντας, ότι η αντίδρασή μας θα εμπεριέχει και στρατιωτική βία αν απαιτηθεί. Και αμέσως καταθέτουμε στον ΟΗΕ «Γραμμές Βάσεως σε όλες τις ακτές μας και στα νησιά και κλείσιμο κόλπων, μέχρις εύρους 24 ναυτικών μιλίων», ανακήρυξη ΑΟΖ και στην συνέχεια επέκταση των χωρικών μας υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, όπως δικαιούμεθα, σύμφωνα με την UNCLOS. Αν δεν το κάνουμε τώρα, που μας δίδεται η ευκαιρία, τότε θα το κάνουμε;

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2026

Αντγος (ε.α.) **Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης**
M.Sc. στην Γεωπολιτική από το ΕΚΠΑ,
Πρόεδρος ΕΛΙΣΜΕ

Τα περιεχόμενα στο Περιοδικό άρθρα είναι προσωπικές απόψεις των συγγραφέων τους και δεν απηχούν απαραίτητα τις θέσεις του Ινστιτούτου

Ιδιοκτήτης: ΕΛ.Ι.Σ.ΜΕ. ΚΩΔΙΚΟΣ 21-6037
Εκδότης-Διευθυντής: Ιωάννης Μπαλτζώης
Υπεύθυνος Συντάξεως: Κ. Αργυρόπουλος
Υπεύθυνος Τεχνικής Υποστηρίξεως: Α. Τόσιος
Συντ/κή Ομάδα: Γ. Δουδούμης, Δ. Ηλιόπουλος, Μ. Βλάχου
DTP-Καλλιτεχνικά: Κ. Αργυρόπουλος
Εκτύπωση: ΠΡΩΤΟΠΑΠΑ Α.Ε. Τηλ: 2105743410

Διευθύνσεις

Γραφεία: 28ης Οκτωβρίου 88
TK 104 34 Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 8211025
E-mail: elisme@elisme.gr
Διαδίκτυο: www.elisme.gr

“Κυριαρχία, Έλεγχος και η Μεσογειακή Δοκιμασία της Ευρώπης”

Πρώτη ομιλία του Σάι Γκαλ στην Ελλάδα σε συνεργασία IIS και ΕΛΙΣΜΕ

Ο Ισραηλινός αναλυτής έθεσε στο κέντρο της ανάλυσής του την Τουρκία, την Κύπρο, το Αιγαίο, το Ακούγιου, τη Λιβύη, τη Γάζα, το Ιράν και τη νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας που, κατά την εκτίμησή του, πρέπει να οικοδομήσουν Ελλάδα, Κύπρος και Ισραήλ.

Την πρώτη του εκδήλωση σε συνεργασία με το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών πραγματοποίησε το International Institute of Strategy τη Δευτέρα 4 Μαΐου 2026.

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο Σάι Γκαλ ο οποίος μίλησε για πρώτη φορά σε εκδήλωση στην Ελλάδα, πραγματοποιώντας μια ομιλία υψηλής έντασης και σαφούς στρατηγικού προσανατολισμού. Ο Ισραηλινός αναλυτής έθεσε στο κέντρο της ανάλυσής του την Τουρκία, την Κύπρο, το Αιγαίο, το Ακούγιου, τη Λιβύη, τη Γάζα, το Ιράν και τη νέα αρχιτεκτονική ασφαλείας που, κατά την εκτίμησή του, πρέπει να οικοδομήσουν Ελλάδα, Κύπρος και Ισραήλ. Παράλληλα απάντησε σε ερωτήσεις των προσκεκλημένων της εκδήλωσης, ανάμεσα στους οποίους ήταν στρατηγοί, ναύαρχοι, πτέραρχοι, καθηγητές πανεπιστημίου, πολιτικοί, αναλυτές και δημοσιογράφοι.

Ο Γκαλ ξεκίνησε την ομιλία του με ιδιαίτερη αναφορά στην Αθήνα και στη συμβολική βαρύτητα της 28ης Οκτωβρίου, την επίσημη ονομασία της οδού Πατησίων, στην οποία βρίσκονται τα γραφεία του ΕΛΙΣΜΕ, τονίζοντας ότι για την Ελλάδα το «Όχι» δεν υπήρξε απλή ρητορική, αλλά ιστορική απόφαση. Με αυτό το πλαίσιο συνέδεσε το ελληνικό ιστορικό ένστικτο με το σημερινό στρατηγικό περιβάλλον, υποστηρίζοντας ότι η Ευρώπη αρχίζει μόλις τώρα να αντιλαμβάνεται κάτι που η Ελλάδα γνωρίζει βαθιά. Η Ιστορία δεν βρίσκεται πίσω μας, αλλά κάτω από τα σύνορα, τις θάλασσες, τα νησιά, τις βάσεις, τους αγωγούς, τα λιμάνια και τις μνήμες.

Στον πυρήνα της ομιλίας του βρέθηκε η έννοια της «τουρκικής περιμέτρου». Κατά τον Γκαλ, η Τουρκία δεν κινείται αποσπασματικά σε Αιγαίο, Κύπρο, Λιβύη, Συρία, Μαύρη Θάλασσα, Βόσπορο, Ακούγιου, Σομαλία, Χαμάς, ενέργεια και μεταναστευτικό. Αντίθετα, συνδέει όλα αυτά τα πεδία σε ένα ενιαίο λειτουργικό σύστημα πίεσης. Όπως υποστήριξε, η γραφειοκρατία χωρίζει τους φακέλους, αλλά η στρατηγική τους ενώνει — και η Άγκυρα τους ενώνει.

Σύμφωνα με τον Ισραηλινό αναλυτή, η Τουρκία δεν επιδιώκει απαραίτητα έναν ανοιχτό πόλεμο. Επιδιώκει κάτι πιο χρήσιμο: μια περιοχή όπου κάθε βασικός δρων θα πρέπει να υπολογίζει την Τουρκία πριν κινηθεί. Η Ελλάδα πριν επεκτείνει δικαιώματα, η Κύπρος πριν προχωρήσει σε ενεργειακές κινήσεις, το Ισραήλ πριν συνδεθεί με την Ευρώπη, η Ευρώπη πριν επιβάλει κυρώσεις και το NATO πριν αναπτύξει δυνάμεις.

Αυτό, κατά τον Γκαλ, δεν είναι εταιρική σχέση. Είναι υπό όρους κυριαρχία. Και η υπό όρους κυριαρχία, όπως είπε με σαφήνεια, δεν είναι πραγματική κυριαρχία· είναι άδεια από τρίτο.

Η Κύπρος ως «κατεχόμενη υποδομή»

Ιδιαίτερα σκληρή ήταν η αναφορά του στην Κύπρο. Ο Γκαλ απέρριψε τον όρο «παγωμένη σύγκρουση», χαρακτηρίζοντάς τον μία από τις πιο επικίνδυνες διπλωματικές αυταπάτες της Ευρώπης. Κατά την ανάλυσή του, οι παγωμένες συγκρούσεις δεν χτίζουν διαδρόμους, δεν φιλοξενούν drones, δεν αναπτύσσουν κόμβους πληροφοριών και δεν μετατρέπουν λιμάνια, πανεπιστήμια, αεροδρόμια και οικονομικά δίκτυα σε μηχανισμούς επιρροής και κάλυψης.

Για τον Γκαλ, τα Κατεχόμενα δεν είναι απλώς πολιτική εκκρεμότητα. Είναι τουρκικό βάθος. Στρατιωτικό, πληροφοριακό, πολιτικό, ψυχολογικό και επιχειρησιακό βάθος. Περιέγραψε το βόρειο τμήμα της Κύπρου ως «αβύθιστο αεροπλανοφόρο» της Τουρκίας μέσα στον ευρωπαϊκό χώρο ασφαλείας, τονίζοντας ότι η Ευρώπη έχει μάθει να ζει με αυτή την κατάσταση. Αυτή, όπως υπογράμμισε, είναι η πραγματική ντροπή: όχι μόνο η κατοχή, αλλά η προσαρμογή στην κατοχή.

Στο πλαίσιο αυτό ενέταξε και το δόγμα «Poseidon's Wrath», το οποίο παρουσίασε όχι ως κάλεσμα πολέμου, αλλά ως «δόγμα συνεπειών». Σύμφωνα με τον Γκαλ, αν το κατεχόμενο τμήμα της Κύπρου μετατραπεί πλήρως σε πλατφόρμα απειλής κατά του Ισραήλ, της Κύπρου, της Ελλάδας ή της ευρωπαϊκής διασυνδεσιμότητας, τότε δεν μπορεί να συνεχίσει να καλύπτεται πίσω από τη διπλωματική γλώσσα της «εκκρεμότητας».

Το μήνυμά του προς την Άγκυρα ήταν ευθύ: η κατεχόμενη βόρεια Κύπρος δεν είναι πλέον κρυμμένη πίσω από τον διπλωματικό ύπνο. Έχει εισέλ-

θει στον στρατηγικό σχεδιασμό. Και από τη στιγμή που κάτι γίνεται ορατό, δεν μπορεί να ξαναγίνει άορατο.

Ακούγιου: Ρωσικός πυρηνικός θύλακας μέσα στο NATO

Σημαντικό μέρος της ομιλίας αφιερώθηκε στο πυρηνικό εργοστάσιο του Ακούγιου. Ο Γκαλ το χαρακτήρισε ρωσικό πυρηνικό θύλακα μέσα στο NATO, υποστηρίζοντας ότι η Τουρκία το παρουσίασε ως σύμβολο κυριαρχίας, ενώ στην πραγματικότητα αποδεικνύει εξάρτηση από τη Μόσχα.

Η θέση του ήταν ξεκάθαρη: το Ακούγιου δεν είναι ένας συνηθισμένος σταθμός παραγωγής ενέργειας. Είναι ρωσικά ελεγχόμενο από την κατασκευή έως το καύσιμο, τη συντήρηση, την εκπαίδευση και τη λειτουργία. Βρίσκεται στη μεσογειακή ακτή της Τουρκίας, δηλαδή μέσα στον πιο εκτεθειμένο νότιο χώρο ασφαλείας του NATO.

Κατά τον Γκαλ, το κρίσιμο δεν είναι πώς ονομάζεται το Ακούγιου, αλλά τι κάνει. Όσο παράγει ηλεκτρική ενέργεια ως πολιτική υποδομή, προστατεύεται. Αν όμως μετατραπεί σε κρίκο στρατιωτικής συνέχειας, ρωσικού βάρους, διοικητικής υποστήριξης ή τουρκικής αλυσίδας απειλής, τότε αλλάζει ο φάκελος.

Εκεί συνδέθηκε και το επιχείρημά του για το Άρθρο 5 του NATO. Ο Γκαλ υποστήριξε ότι το Άρθρο 5 δεν είναι μαγική ασπίδα. Είναι πολιτική κρίση, που απαιτεί εμπιστοσύνη και συναίνεση. Αν ποτέ τεθεί ζήτημα Ακούγιου, το πρώτο ερώτημα του NATO, κατά την εκτίμησή του, δεν θα είναι «ποιος ενήργησε κατά της Τουρκίας», αλλά «τι έγινε το Ακούγιου» και γιατί ένα μέλος της Συμμαχίας έβαλε τη Ρωσία μέσα στο βασικό ενεργειακό του σύστημα.

Γι' αυτό μίλησε για Άρθρο 3 πριν από το Άρθρο 5: πρώτα ανθεκτικότητα, μετά αλληλεγγύη. Πρώτα λογοδοσία, μετά αυτόματη κάλυψη.

Το τουρκολιβυκό μνημόνιο ως «όπλο που παριστάνει τον χάρτη»

Ο Γκαλ αναφέρθηκε εκτενώς και στο τουρκολιβυκό μνημόνιο, το οποίο χαρακτήρισε όχι σύνορο, αλλά «όπλο που παριστάνει τον χάρτη». Κατά την ανάλυσή του, η Τουρκία αξιοποίησε τη διάλυση της Λιβύης, στήριξε μια πλευρά, δημιούργησε εξάρτηση, απέσπασε μνημόνιο, χάραξε γραμμή στη θάλασσα και στη συνέχεια επιχείρησε να εμφανίσει τη φαντασία ως κανονικότητα.

Το νόημα, όπως είπε, δεν είναι να κερδίσει η Τουρκία νομικά. Είναι να δημιουργήσει χρήσιμα τετελεσμένα: πίεση στην Ελλάδα, συμπίεση της Αιγύπτου, περιπλοκή του Ισραήλ, απειλή σε καλώδια, ενεργειακές διαδρομές, θαλάσσιες γραμμές και

διαδρόμους Ασίας – Ευρώπης.

Για το Ισραήλ, τόνισε, αυτό δεν είναι θεωρητικό. Αν η Τουρκία περιορίσει τον ελληνικό θαλάσσιο χώρο ή χρησιμοποιήσει τη Λιβύη για να αμφισβητήσει τις διαδρομές Ισραήλ – Κύπρου – Ελλάδας – Ευρώπης, το Ισραήλ επηρεάζεται άμεσα. Η στόχευση, κατά τον Γκαλ, δεν είναι μόνο η Αθήνα. Είναι ολόκληρη η αρχιτεκτονική που συνδέει Ιερουσαλήμ, Λευκωσία, Αθήνα, Κάιρο και Ευρώπη.

Όχι F-35 στην Τουρκία – υπό όρους τα F-16

Στο στρατιωτικό σκέλος, ο Γκαλ ήταν απόλυτος: η Τουρκία δεν πρέπει να πάρει F-35. Όχι καθυστέρηση, αλλά άρνηση, εκτός αν αλλάξει ριζικά η στρατηγική της συμπεριφορά.

Κατά την άποψή του, το πρόβλημα δεν είναι μόνο οι S-400. Αυτοί ήταν η νομική αφορμή. Το βαθύτερο πρόβλημα είναι το δόγμα της Τουρκίας. Μια χώρα που πιέζει την Ελλάδα, κατέχει τη βόρεια Κύπρο, απειλεί το Ισραήλ, φιλοξενεί τη Χαμάς, συνεργάζεται με τη Ρωσία, επιχειρεί στη Λιβύη και στη Σομαλία και μετατρέπει την ασάφεια σε ισχύ, δεν μπορεί να λάβει αεροσκάφος πέμπτης γενιάς χωρίς να δημιουργηθεί νέα κρίση. Για τα F-16, ο Γκαλ έθεσε θέμα όχι μόνο παράδοσης, αλλά συντήρησης και υποστήριξης. Ένα μαχητικό, όπως είπε, ζει μέσα από λογισμικό, ραντάρ, κινητήρες, αναβαθμίσεις, ανταλλακτικά, όπλα, πιστοποιήσεις και πολιτική άδεια. Άρα κάθε επίπεδο μπορεί και πρέπει να γίνει υπό όρους, εάν η Άγκυρα χρησιμοποιεί δυτική αεροπορική ισχύ για κατανάγκασμό κατά συμμάχων ή εταίρων.

Ο άλλος χάρτης: IMEC, Vertical Corridor και Ελλάδα ως πύλη

Στο ενεργειακό και γεωοικονομικό σκέλος, ο Γκαλ παρουσίασε την αντιπαράθεση δύο χαρτών. Ο ένας περνά μέσα από την Τουρκία: Turk-Stream, Βόσπορος, Middle Corridor, τουρκολιβυκή γραμμή, πίεση στην Ανατολική Μεσόγειο, αστάθεια στην Ερυθρά Θάλασσα. Είναι, όπως είπε, ένας χάρτης μόχλευσης.

Ο άλλος χάρτης είναι ο IMEC και, στο ενεργειακό του σκέλος, ο Vertical Corridor: Ινδία και Κόλπος προς Ισραήλ, Ισραήλ και Κύπρος προς Ελλάδα, και από την Ελλάδα προς την Ευρώπη. Αυτός ο άξονας, κατά τον Γκαλ, δεν είναι απλώς υποδομή. Είναι κυριαρχία σε κίνηση.

Εδώ έδωσε στην Ελλάδα κεντρικό ρόλο. Η Ελλάδα, είπε, δεν είναι περιφέρεια. Είναι κράτος-πύλη. Η Κύπρος δεν είναι εμπόδιο. Είναι άγκυρα. Το Ισραήλ δεν είναι εξωτερικός συμμετέχων. Είναι παραγωγικός και στρατηγικός κόμβος. Μαζί, Ελλάδα, Κύπρος και Ισραήλ αποτελούν την ευρω-

παϊκή ραχοκοκαλιά του «άλλου χάρτη».

Η νότια ζώνη πίεσης: Γάζα, Ιράν, Χεζμπολάχ, Χούθι και Σομαλία

Ο Γκαλ συνέδεσε τη Γάζα, τη Δυτική Όχθη, τον Λίβανο, τους Χούθι, το Ιράν και τη Σομαλία σε ένα ενιαίο νότιο σύστημα πίεσης. Για την 7η Οκτωβρίου είπε ότι δεν ήταν «αντίσταση», αλλά σφαγή σχεδιασμένη για να σπάσει μια κοινωνία. Σύνδεσε μάλιστα, σε επίπεδο μεθόδου, το σοκ της 7ης Οκτωβρίου με τον τρόπο με τον οποίο η Τουρκία παρουσίασε την εισβολή στην Κύπρο ως «ειρηνευτική επιχείρηση»: πρώτα σοκ, μετά αφήγημα, μετά τετελεσμένα.

Στο ίδιο πλαίσιο υποστήριξε ότι η Χαμάς δεν επιβιώνει μόνο από τα τούνελ στη Γάζα, αλλά από εξωτερικές γραμμές ζωής: Τεχεράνη, Ντόχα και Άγκυρα. Και προειδοποίησε ότι η ανοικοδόμηση της Γάζας δεν μπορεί να γίνει μέσα από τα κανάλια που τροφοδότησαν τη Χαμάς.

Αιχμηρή ήταν και η προειδοποίησή του προς την Άγκυρα: το Άρθρο 5 του NATO δεν γράφτηκε για να προστατεύει κέντρα διοίκησης τρομοκρατικών οργανώσεων. Αν δομές της Χαμάς στην Κωνσταντινούπολη παραμείνουν μέρος αλυσίδας απειλής, το ερώτημα δεν θα είναι αν η Τουρκία είναι μέλος του NATO, αλλά τι επέτρεψε να γίνει το έδαφός της.

Όχι άλλοι προστάτες – Έλεγχος, όχι τίτλοι

το τελευταίο μέρος της ομιλίας, ο Γκαλ αναφέρθηκε στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τόνισε ότι η Αμερική παραμένει απαραίτητη, αλλά δεν μπορεί να αποτελεί το μοναδικό θεμέλιο ασφάλειας. Η Ουάσιγκτον, όπως είπε, μπορεί να κατανοεί την απειλή και ταυτόχρονα να συντηρεί τον δρωντα που την προκαλεί, επειδή συχνά αξιολογεί την πρόσβαση πάνω από την ευθυγράμμιση.

Το μήνυμα προς Ελλάδα, Κύπρο και Ισραήλ ήταν καθαρό: να συνεργάζονται με τις ΗΠΑ, αλλά

να μην περιμένουν τις ΗΠΑ. Να τιμούν τη συμμαχία, αλλά να μην τη συγχέουν με ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

Εδώ έφερε στο προσκήνιο και το Άρθρο 42.7 της Συνθήκης της Λισαβόνας, ως ευρωπαϊκή απάντηση στο πρόβλημα που το NATO δυσκολεύεται να λύσει: την πίεση που προέρχεται από κράτος-μέλος του ίδιου του NATO. Αν η Ευρώπη δεν μπορεί να υπερασπιστεί την Κύπρο, τον ελληνικό θαλάσσιο και εναέριο χώρο και τις υποδομές που συνδέουν Ισραήλ, Κύπρο και Ελλάδα, τότε, κατά τον Γκαλ, δεν διαθέτει στρατηγική αυτονομία· διαθέτει απλώς λεξιλόγιο.

Η πρόταση: Επιχειρησιακή Ευρώπη με άξονα Ελλάδα – Κύπρο – Ισραήλ

Η καταληκτική του πρόταση ήταν η δημιουργία μιας επιχειρησιακής Ευρώπης. Όχι άλλες γενικές διακηρύξεις περί στρατηγικής αυτονομίας, αλλά κυριαρχία που κινείται, επιβάλλεται και προστατεύει όσα ισχυρίζεται ότι κατέχει.

Για την Ανατολική Μεσόγειο πρότεινε τρεις βασικές υποχρεώσεις: μόνιμο μηχανισμό αξιολόγησης και προειδοποίησης Ελλάδας – Κύπρου – Ισραήλ για την τουρκική περίμετρο, ένταξη της Κύπρου στον ευρωπαϊκό σχεδιασμό ασφάλειας και ανάπτυξη μεσογειακής αρχιτεκτονικής αεράμυνας και αντιπυραυλικής άμυνας.

Το τελικό του μήνυμα ήταν βαρύ: η Ελλάδα δεν είναι το άκρο της Ευρώπης. Η Κύπρος δεν είναι η εξαίρεση της Ευρώπης. Το Ισραήλ δεν βρίσκεται έξω από την ευρωπαϊκή πραγματικότητα ασφαλείας. Μαζί, αποτελούν το νοτιοανατολικό τεστ της ευρωπαϊκής ιδέας.

Κατά τον Γκαλ, η καταιγίδα δεν έρχεται. Είναι ήδη εδώ. Το ερώτημα είναι αν Ελλάδα, Κύπρος, Ισραήλ και Ευρώπη θα μπουκώσουν σε αυτήν ως παρατηρητές ή ως αρχιτέκτονες.

«Η Τουρκία είναι το νέο Ιράν»

Ο Ισραηλινός αναλυτής γεωπολιτικής Σέι Γκαλ μιλά στη «δημοκρατία» για την τριμερή συμμαχία Ισραήλ – Ελλάδα – Κύπρου, τον Ερντογάν και την κατοχή της βόρειας Κύπρου
Συνέντευξη στον Γιώργο Χαρβαλιά

Ο Σέι Γκαλ (Shai Gal) ανήκει στο «νέο αίμα» των Ισραηλινών αναλυτών γεωπολιτικής και σε μια σχολή με αυξανόμενη επιρροή, που θεωρεί την τριμερή συμμαχία Ισραήλ – Ελλάδας – Κύπρου κλειδί για την ανασχεση της τουρκικής απειλής στην ανατολική Μεσόγειο. Έχει εργαστεί για τα υπουργεία Άμυνας και Οικονομικών του Ισραήλ, υπήρξε σύμβουλος υπουργών και άλλων κυβερνητικών αξιωματούχων, ενώ υπηρέτησε και στην επίλεκτη μονάδα «8200» των IDF, μία από τις κορυφαίες παγκοσμίως στη διεξαγωγή σύγχρονου ηλεκτρονικού πολέμου, ανάλογη με την αμερικανική National Security Agency (NSA).

Προ ημερών ο κ. Γκαλ βρέθηκε στην Ελλάδα καλεσμένος για μία κλειστή διάλεξη σε επιλεγμένο ακροατήριο μελών και φίλων του Ελληνικού Ινστιτούτου Στρατηγικών Σπουδών (ΕΛΙΣΜΕ), που εξελίσσεται στο αντίπαλο δέος του εθνομηδενιστικού ΕΛΙΑΜΕΠ, υπό την ηγεσία του «αεικίνητου» αντιστράτηγου Ιωάννη Μπαλτζώη.

Οι απόψεις του Σέι Γκαλ για την Τουρκία και τον δομικό κίνδυνο που αυτή εκπροσωπεί ομολογουμένως κατέπληξαν, αφού σε πολλά θέματα υπήρξαν πιο προχωρημένες και από τις θέσεις των κυβερνήσεων Ελλάδας και Κύπρου. Βεβαίως όλα αυτά ακούγονται πολύ ωραία στα ελληνικά αυτιά, αλλά οι διακρατικές συμπτώσεις, ειδικά όταν παίρνουν μορφή «αμυντικής συμμαχίας», όπως αυτή που οραματίζεται ο Ισραηλινός αναλυτής, και αρκετοί που συμμερίζονται τις ιδέες του στις τρεις εμπλεκόμενες χώρες προϋποθέτουν, εκτός από το δικαίωμα επίκλησης σε περιόδους κρίσης, και υποχρεώσεις αμοιβαίας συνδρομής.

Σαφείς απαντήσεις

Το γεγονός αυτό, όπως ισχυρίζονται κάποιοι που αντιτίθενται στην ιδέα μιας στενότερης συνεργασίας Ελλάδας – Ισραήλ, θα μπορούσε να παρασύρει τη χώρα μας σε μία εξ αντανάκλασας σύγκρουση με την Τουρκία ή -ακόμη χειρότερα- σε εμπλοκή με τις πολεμικές περιπέτειες του εβραϊκού κράτους σε άλλα μέτωπα.

Στην προσπάθεια επίλυσης αυτής της περίπλοκης εξίσωσης η «δημοκρατία» ζήτησε από τον κ. Γκαλ να μας παραχωρήσει μία συνέντευξη, ακούγοντας τον προβληματισμό μας και εκθέτοντας τις απόψεις του έναντι της κριτικής την οποία δέχεται. Έμπειρος στη «δημοσιογραφική ανάκριση», ο Σέι Γκαλ έδωσε πρόθυμα ουσιώδεις και σαφείς απαντήσεις.

Είστε από τους πιο ένθερμους υποστηρικτές της τριμερούς στρατηγικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας, Ισραήλ και Κύπρου υπό την αιγίδα των ΗΠΑ (3+1). Οι ενθουσιώδεις δηλώσεις σας σχετικά με την ανάγκη απελευθέρωσης του κατεχόμενου τμήματος της Κύπρου είναι πραγματικά εντυπωσιακές – ακόμη πιο προωθημένες από εκείνες της ίδιας της ελληνικής κυβέρνησης. Πιστεύετε ότι αυτή η τριμερής συνεργασία θα μπορούσε να εξελιχθεί σε ένα επίσημο αμυντικό σύμφωνο με δεσμευτικές «υποχρεώσεις αμοιβαίας συνδρομής» για τα μέλη του;

Ναι. Γιατί ένα αμυντικό σύμφωνο δεν πρέπει να επινοεί μια πραγματικότητα. Πρέπει να την αναγνωρίζει. Και αυτή η πραγματικότητα πλέον υπάρχει. Η Άγκυρα έχει συγχωνεύσει την κατεχόμενη βόρεια Κύπρο, το Αιγαίο, τη Συρία, τη Λιβύη, τον Βόσπορο, τη Γάζα, την ενέργεια, τη μετανάστευση, τα drones, τη Χαμάς, τη Ρωσία και το NATO σε ένα ενιαίο σύστημα πίεσης. Αν η Τουρκία συνδέει νοητά τον χάρτη, τότε το ίδιο πρέπει να κάνουμε κι εμείς. Η Ελλάδα, η Κύπρος και το Ισραήλ δεν χρειάζονται άλλες διακηρύξεις. Χρειάζονται ισχύ. Με τον χρόνο αυτή η ισχύς μπορεί να κωδικοποιηθεί σε ένα αμυντικό σύμφωνο. Προσέξτε: Αμοιβαία συνδρομή δεν σημαίνει αυτόματα πόλεμο. Σημαίνει αυτόματη ευθυγράμμιση: όρια ενεργοποίησης, διαβούλευση, αποτροπή και το τέλος της απομόνωσης ως τουρκικής μεθόδου επιβολής. Η Ελλάδα δεν πρέπει να παρασυρθεί στους πολέμους του Ισραήλ και το Ισραήλ δεν πρέπει να παρασυρθεί σε κάθε ελληνοτουρκικό επεισόδιο. Οι σύμμαχοι δεν παραδίδουν την κρίση τους. Τη θωρακίζουν. Η Αμερική από την άλλη πλευρά πρέπει να παραμείνει κοντά. Αλλά δεν μπορεί να αποτελεί το θεμέλιο. Στην εποχή Τραμπ κανένα σοβαρό κράτος δεν εκχωρεί την κυριαρχία του στην ατζέντα της Ουάσινγκτον, στους υπολογισμούς της Τουρκίας ή σε πολιτικά παζάρια. Πρέπει να συνεργαζόμαστε με την Αμερική, όχι να σερνόμαστε πίσω της.

«Μια σοβαρή συμμαχία είναι εργαλείο αποτροπής πολέμου»

Συνειδητοποιείτε, ωστόσο, ότι το Ισραήλ είναι μια ενεργή στρατιωτική υπερδύναμη που αυτή τη στιγμή εμπλέκεται σε πολλαπλά ανοιχτά πολεμικά μέτωπα (Γάζα, Λίβανος, Συρία, Ιράν, Υεμένη), ενώ η Ελλάδα, παρότι αντιμετωπίζει μια ανοιχτή στρατιωτική απειλή, δεν έχει εμπλακεί σε εκτεταμένες πολεμικές περιπέτειες από το 1974. Είναι επομένως φυσικό ένα μεγάλο μέρος της ελληνικής κοινής γνώμης να αντιμετωπίζει με σημαντική επιφύλαξη τη «συμμαχία άμυνας» που προτείνετε, καθώς μια τέτοια συμμαχία θα δημιουργούσε υποχρεώσεις και για τις δύο πλευρές, και υπάρχει εύλογος φόβος ότι η Ελλάδα θα μπορούσε να παρασυρθεί σε μια σύγκρουση με την Τουρκία «εξ αντανάκλασας». Πώς σχολιάζετε αυτή την ανησυχία; Η ανησυχία είναι απολύτως θεμιτή. Η Ελλάδα έχει αποφύγει τον πόλεμο από το 1974. Όμως η αποφυγή του πολέμου δεν είναι το ίδιο με την αποτροπή του πολέμου. Όταν η αυτοσυγκράτηση μετατρέπεται σε προβλεψιμότητα, η Άγκυρα τη διαβάζει σαν πράσινο φως για την επιθετικότητά της. Δεν μιλάμε ωστόσο για εμπλοκή της Ελλάδας στους πολέμους του Ισραήλ, αλλά για το τέλος μιας εποχής που η Τουρκία μπορούσε να «τεστάρει» τον καθένα μας ξεχωριστά. Μια σοβαρή συμμαχία δεν είναι μηχανισμός πρόκλησης πολέμου. Είναι εργαλείο αποτροπής. Και ο φόβος της Άγκυρας απέναντι σε μια τέτοια συμμαχία είναι δικαιολογημένος. Αυτό ακριβώς την καθιστά απαραίτητη. Η αποτροπή, δηλαδή, αρχίζει όταν η Τουρκία κατανοήσει ότι η Κύπρος, η Ελλάδα και το Ισραήλ δεν αποτελούν πλέον τρεις ξεχωρι-

στές περιπτώσεις. Έτσι αποτρέπεται ο πόλεμος πριν καν προκληθεί.

«Η κατοχή της Κύπρου είναι ήδη ζήτημα για το Τελ Αβίβ»

Σε κάθε περίπτωση, οι θέσεις σας -ιδιαίτερα όσον αφορά την απελευθέρωση των κατεχόμενων εδαφών στην Κύπρο- δεν αποτελούν, τουλάχιστον προς το παρόν, επίσημες θέσεις της ισραηλινής κυβέρνησης. Πιστεύετε ότι αυτές οι ιδέες κερδίζουν έδαφος στην ισραηλινή πολιτική σκηνή ή στους φορείς που είναι υπεύθυνοι για τη διαμόρφωση της αμυντικής πολιτικής της χώρας σας;

Η τουρκική κατοχή της βόρειας Κύπρου αποτελεί ήδη ζήτημα για το Ισραήλ. Η Ιερουσαλήμ γνωρίζει καλά τι έχει μεταφέρει η Άγκυρα εκεί και σε τι απειλή θα μπορούσε να εξελιχθεί. Γιατί προσφέρει στρατηγικό βάθος, υποδομές drones, κάλυψη πληροφοριών, ναυτική επιρροή, σκιώδη χρηματοοικονομικά δίκτυα, δίκτυα της Χαμάς και ένα τουρκικό προπύργιο απέναντι στην περίμετρο ενεργειακής ασφάλειας του Ισραήλ. Για χρόνια το Ισραήλ αντιμετώπιζε τη βόρεια Κύπρο ως κυπριακό ή ελληνικό ζήτημα. Αυτή η ανάγνωση έχει τελειώσει. Η Τουρκία έχει ενσωματώσει το κατεχόμενο βόρειο τμήμα σε μια ευρύτερη περίμετρο που συνδέει την Κύπρο, τη Συρία, τη Γάζα, τη ναυτική προβολή ισχύος και τους ενεργειακούς διαδρόμους. Πλέον αποτελεί μέρος του χάρτη ασφαλείας του Ισραήλ. Το Ισραήλ, ξέρετε, δεν ανακοινώνει τις κόκκινες γραμμές πριν αυτές ωριμάσουν. Προετοιμάζεται. Τα σοβαρά κράτη προετοιμάζονται για τα όρια πριν αυτά ξεπεραστούν – και αυτό το είδαμε με την «Οργή του Ποσειδώνα». Η Άγκυρα, λοιπόν, θα πρέπει να μελετήσει πολύ προσεκτικά τα ισραηλινά πλήγματα κατά του Ιράν τον Ιούνιο του 2025 και τον Φεβρουάριο του 2026. Πριν και από τις δύο επιχειρήσεις, πολλοί υπέθεταν ότι το Ισραήλ δεν θα ενεργούσε. Πίστευαν ότι το κόστος ήταν πολύ υψηλό, η απόσταση υπερβολικά μεγάλη και ο κίνδυνος υπερβολικά συστημικός. Έκαναν λάθος. Όταν ένα εχθρικό σύστημα υπερβεί το όριο, το Ισραήλ αλλάζει την εξίσωση.

Ένας παράγοντας που ενισχύει τον ελληνικό σκεπτικισμό αφορά τις διακυμάνσεις στις τουρκοϊσραηλινές σχέσεις. Θα σας υπενθυμίσω ότι στο παλαιότερο σχέδιο A Clean Break: A New Strategy for Securing the Realm, που είχε συνταχθεί για τον Νετανιάχου, η Τουρκία -μαζί με την Ιορδανία- παρουσιαζόταν ως χώρα με την οποία συνίσταται στρατηγική σύγκλιση. Τι έχει αλλάξει από τότε;

Τι άλλαξε; Το Ισραήλ έμαθε την Τουρκία. Το A Clean Break παρερμηνεύσε την Τουρκία της δεκαετίας του 1990 ως έναν κοσμικό (μη θεοκρατικό) σύμμαχο του NATO. Αλλά το σπουδαιότερο λάθος ήταν η πεποίθηση ότι το τουρκικό πρόβλημα ήταν μόνο ισλαμιστικό. Δεν είναι. Στην Κύπρο, στο Αιγαίο, στους Κούρδους, στη Συρία, στο Ισραήλ και στην τουρκική πρωτοκαθεδρία, ισλαμιστές και κεμαλιστές συχνά διαφέρουν στη γλώσσα, όχι στο τι οραματίζονται και επιδιώκουν. Ο ένας λέει «αυτοκρατορία». Ο άλλος λέει «Ευρώπη». Και οι δύο όμως υπερασπίζονται την ίδια περίμετρο. Ο Ερντογάν δεν επινόησε αυτό το ανακλαστικό. Απλώς το απογύμνωσε από την ευγένεια. Φιλοξενεί τη Χαμάς, εργαλειοποιεί τη Γάζα, ασκεί πίεση στην Ελλάδα και την Κύπρο, παρεμβαίνει στη Συρία και τη Λιβύη, διαπραγματεύεται με τη Ρωσία και κρύβει τον αναθεωρητισμό

μέσα στο NATO. Η αυταπάτη όμως πέθανε. Η Τουρκία δεν είναι πλέον εταίρος σύγκλισης. Είναι ένα σύστημα καταναγκασμού.

«Αν η Άγκυρα περάσει στην επιχειρησιακή απειλή, το Ισραήλ θα δράσει»

Τα σήματα παραμένουν αντιφατικά. Πώς μπορεί η Ελλάδα να εμπιστευτεί το Ισραήλ, όταν το τελευταίο συνέβαλε, έστω και έμμεσα, στην άνοδο του τζιχαντιστή Τζολάνι στην εξουσία στη Συρία και επίσης παρείχε στρατιωτική υποστήριξη στο Αζερμπαϊτζάν κατά την πρόσφατη σύγκρουση με την Αρμενία στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ;

Δεν αποδέχομαι αυτόν τον ισχυρισμό. Το Ισραήλ δεν μπορεί να απολογείται για την πτώση του Άσαντ ή για την απομάκρυνση του Ιράν και της Χεζμπολάχ από τη Συρία. Αυτό δεν ήταν λάθος. Ήταν διόρθωση. Ο Τζολάνι δεν είναι εταίρος. Ένας τζιχαντιστής με κοστούμι παραμένει τζιχαντιστής. Αν η Συρία μετατραπεί σε τουρκικό, ιρανικό ή τζιχαντιστικό προπύργιο, το Ισραήλ θα αναλάβει δράση. Όσον αφορά το Αζερμπαϊτζάν, το Μπακού δεν είναι η Άγκυρα. Το Αζερμπαϊτζάν είναι στρατηγικός εταίρος του Ισραήλ. Το Ισραήλ δεν επιτρέπει στην Άγκυρα να καθορίζει τις συμμαχίες του, και τα σοβαρά κράτη δεν εγκαταλείπουν τους εταίρους τους επειδή αλλάζουν οι ισορροπίες στον χάρτη. Γιατί η εμπιστοσύνη δεν οικοδομείται πάνω στο συναίσθημα. Οικοδομείται πάνω στη σαφήνεια. Και η σαφήνεια είναι η εξής: η περίμετρος της Άγκυρας επεκτείνεται – Συρία, Κύπρος, Καύκασος, Γάζα, θαλάσσιες περιοχές. Το Ισραήλ, η Ελλάδα και η Κύπρος δεν χρειάζεται να απολογούνται μεταξύ τους. Αντίθετα χρειάζονται αντίστοιχη στρατηγική αρχιτεκτονική.

Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι η Τουρκία σήμερα συνιστά μια «εχθρική δύναμη» για το Ισραήλ. Τι επίπεδο στρατιωτικής απειλής θα μπορούσε να αντιπροσωπεύει; Πιστεύετε ότι θα μπορούσε πραγματικά να εξελιχθεί σε ένα νέο Ιράν; Θα μπορούσαμε να φτάσουμε σε σημείο άμεσης στρατιωτικής σύγκρουσης στο εγγύς μέλλον; Και θα μπορούσε αυτό ενδεχομένως να αποτελέσει ευκαιρία για την Ελλάδα;

Η Τουρκία είναι το νέο Ιράν. Όχι ως πιστό αντίγραφο, αλλά ως μέθοδος άσκησης γεωπολιτικής επιρροής: πίεση, πληρεξούσιοι, πύραυλοι, drones, Χαμάς, στρατηγικό βάθος και ιδεολογικός πόλεμος, αυτή τη φορά όμως με κάλυψη του NATO, πρόσβαση στην Ευρώπη και ισχυρότερη βιομηχανική βάση. Το Ιράν έχτισε έναν άξονα έξω από το δυτικό σύστημα. Η Τουρκία χτίζει έναν από μέσα. Μια δομή διοίκησης της Χαμάς στην Κωνσταντινούπολη δεν αποτελεί συστατικό του NATO. Το Άρθρο 5 δεν γράφτηκε για να προστατεύει τη Χαμάς. Αν το τουρκικό έδαφος μετατραπεί σε επιχειρησιακό καταφύγιο δυνάμεων εχθρικών προς το Ισραήλ, δεν θα περάσει απαρατήρητο. Το NATO δεν δίνει ασυλία στην τρομοκρατία.

Επομένως μία άμεση σύγκρουση δεν θεωρείται πλέον αδιανόητη. Αν η Άγκυρα περάσει από την ατμόσφαιρα εχθρότητας στην επιχειρησιακή απειλή, το Ισραήλ θα αναλάβει δράση. Για την Ελλάδα, αυτό δεν αποτελεί ευκαιρία για πόλεμο. Αποτελεί ευκαιρία για ηγεσία. Η Ελλάδα μπορεί να εξελιχθεί σε πυλώνα της νότιας δημοκρατικής γραμμής – το κράτος που κατόνησε την τουρκική περίμετρο προτού οι άλλοι τολμήσουν καν να την κατονομάσουν.

<https://www.antinews.gr/166670/kosmos/i-toyrkia-einai-to-neo-iran/>

«Να ανακοπεί ο τουρκικός αναθεωρητισμός πριν γίνει γεωγραφικός»

Στο δεύτερο μέρος της συνέντευξής του στη «δημοκρατία» ο Ισραηλινός αναλυτής γεωπολιτικής Σέι Γκαλ αναλύει όσα προσπαθεί να επιδιώξει ο «σουλτάνος» με τη «Γαλάζια Πατρίδα»

Συνέντευξη στον Γιώργο Χαρβαλιά (Β' Μέρος)

Παρακολούθησα με μεγάλο ενδιαφέρον την ομιλία σας στο ΕΛΙΣΜΕ, όπου δώσατε ιδιαίτερη έμφαση στον πυρηνικό σταθμό του Ακούγιου, υποστηρίζοντας ότι θα μπορούσε να αποτελέσει μια πιθανή ρωσική στρατιωτική απειλή η οποία δεν θα μπορούσε να γίνει ανεκτή ούτε από τη Δύση (ΝΑΤΟ), δεδομένου ότι η εγκατάσταση βρίσκεται υπό ρωσικό έλεγχο. Ποια είναι η βάση αυτού του ισχυρισμού;

Η βάση δεν είναι η υποψία. Είναι η δομή του συγκεκριμένου εγχειρήματος. Το Ακούγιου βασίζεται στο μοντέλο της Rosatom «κατασκευή-ιδιοκτησία-λειτουργία» (build-own-operate): ρωσικό κεφάλαιο, ιδιοκτησία, καύσιμα, επιχειρησιακός έλεγχος και μοχλοί επιρροής πάνω σε τουρκικό έδαφος, εντός του ΝΑΤΟ, στις ακτές της Ανατολικής Μεσογείου. Αυτό δεν είναι βοήθεια. Είναι στρατηγική εγκατάσταση.

Ο Ερντογάν έχει ήδη απειλήσει την Αθήνα με πυραύλους. Η Τουρκία αναπτύσσει βαλλιστικές δυνατότητες. Προσθέστε ρωσικές πυρηνικές υποδομές, καταφύγιο για τη Χαμάς και στρατηγική φιλοδοξία, και το όριο παύει πλέον να είναι θεωρητικό.

Το Ιράν έκρυψε τον εμπλουτισμό, τους πυραύλους και τα δίκτυα πίσω από τη γλώσσα των δικαιωμάτων. Το Ισραήλ διάβασε σωστά το όριο. Όταν αυτό ξεπεράστηκε, το προστατευτικό πέπλο δέχθηκε πλήγμα. Η Άγκυρα, ξαναλέω, θα πρέπει να μελετήσει αυτό το μάθημα. Μια πυρηνική Τουρκία δεν θα ήταν μια «κανονική» Τουρκία με αντιδραστήρες. Θα ήταν ένα Ιράν με κάλυψη του ΝΑΤΟ, πρόσβαση στην Ευρώπη και καλύτερη γεωγραφική θέση.

Στην Ελλάδα ασφαλώς δεν υπάρχει παραδοσιακός αντισημιτισμός, και αυτό φάνηκε στα δύσκολα χρόνια της γερμανικής Κατοχής. Αντιθέτως, θα μπορούσε κανείς να υποστηρίξει ότι μεταπολεμικά ο μέσος Έλληνας αισθάνεται πιο κοντά στον ισραηλινό λαό παρά στους Άραβες. Παρ' όλα αυτά, υπάρχει αυξανόμενη δυσφορία στην ελληνική κοινή γνώμη σχετικά με τις μεθόδους ολοκληρωτικού πολέμου που έχει υιοθετήσει η χώρα σας, με παράπλευρες απώλειες αμάχων. Πιστεύετε ότι το Ισραήλ έχει υποστεί μια καθοριστική ήττα στη μάχη των εντυπώσεων, αποτυγχάνοντας να αποδείξει ότι οι επιχειρήσεις εκκαθάρισης στη Γάζα -και ακόμη περισσότερο στον Λίβανο- διεξάγονται στο πλαίσιο ενός «δίκαιου πολέμου»;

Το έχω πει αυτό και στο Ισραήλ: Η κριτική προς το Ισραήλ δεν είναι αντισημιτισμός. Οι φίλοι μπορούν να θέτουν δύσκολα ερωτήματα. Και οφείλουν να το κάνουν.

Όμως απορρίπτω τον όρο «ολοκληρωτικός πόλεμος». Το Ισραήλ δεν βρίσκεται σε πόλεμο με πληθυσμούς. Πολεμά εχθρούς που έχουν στρατιωτικοποιήσει την ίδια την πολιτική ζωή των αμάχων. Η Χαμάς στη Γάζα και η Χεζμπολάχ στον Λίβανο δεν κρύβονται απλώς ανάμεσα στους αμάχους. Μετατρέπουν τους τόπους κατοικίας των αμάχων σε πεδίο μάχης. Κατοικίες, σήραγγες, σχολεία, τζαμιά, χωριά, εκτοξευτές, κέντρα διοίκησης

– ένα ενιαίο πεδίο μάχης. Αυτή είναι η στρατηγική τους.

Η ηθική ασυμμετρία είναι σαφής. Το Ισραήλ πολεμά για να προστατεύσει τους πολίτες του, κρατώντας όσους δεν εμπλέκονται εκτός στόχου. Η Χαμάς και η Χεζμπολάχ πολεμούν πίσω από τους δικούς τους αμάχους, ενώ στοχοποιούν τους δικούς μας. Όταν αποτυγχάνουν στρατιωτικά, επιδιώκουν τη νίκη σε επίπεδο εντυπώσεων: θύματα, ερείπια, αγανάκτηση. Το Ισραήλ φέρει ένα βαρύ φορτίο επειδή είναι κράτος, όχι πολιτοφυλακή. Και έχει πληρώσει βαρύ τίμημα στο επίπεδο της προσλαμβάνουσας παράστασης. Η Γάζα και ο Λίβανος συχνά έγιναν πρώτα εικόνες και μετά επιχειρήματα.

Όμως η αποτυχία στη μάχη των εντυπώσεων δεν ισodυναμεί με ηθική ήττα. Ένας δίκαιος πόλεμος δεν είναι κατ' ανάγκη καθαρός πόλεμος. Δεν υπάρχει καθαρός πόλεμος απέναντι σε εχθρούς που κρύβουν τον πόλεμο μέσα στην πολιτική ζωή των αμάχων.

Η ελληνοϊσραηλινή στρατιωτική συνεργασία έχει προχωρήσει σημαντικά. Υπάρχουν περαιτέρω βήματα που θα μπορούσαν να γίνουν χωρίς «εξωτερικές συνέπειες», όπως η παραχώρηση πεδίων βολής στην Ελλάδα για ισραηλινή χρήση, και, αντίστοιχα, η δυνατότητα ανεφοδιασμού ελληνικών μαχητικών που περιπολούν στην ανατολική Μεσόγειο σε ισραηλινές βάσεις;

Το επόμενο βήμα δεν είναι οι βάσεις. Είναι η πρόσβαση. Η Ελλάδα δεν είναι ισραηλινή βάση και το Ισραήλ δεν είναι ελληνική βάση. Κυρίαρχοι σύμμαχοι δεν ανταλλάσσουν έδαφος. Δημιουργούν εμβέλεια. Πεδία βολής, εναέριος χώρος, ανεφοδιασμός, έκτακτες προσγειώσεις, ναυτική υποστήριξη και προστασία υποθαλάσσιων υποδομών δεν είναι απλά χειρονομίες. Είναι υποδομές αποτροπής.

Το Ισραήλ εκπαιδεύτηκε στην Ελλάδα τους μήνες πριν από τον πόλεμο με το Ιράν. Αυτό το γεγονός έχει σημασία. Η ελληνική γεωγραφία, οι ισραηλινές δυνατότητες και η επιχειρησιακή εμπιστοσύνη συνδυάστηκαν απέναντι σε μια μακρινή, σύνθετη και επικίνδυνη απειλή. Τα σοβαρά κράτη δεν αυτοσχεδιάζουν την ημέρα που ξεσπά η φωτιά. Προετοιμάζονται γι' αυτήν.

Θα υπάρξουν εξωτερικές συνέπειες; Φυσικά. Η πραγματική ισχύς έχει αντίκτυπο. Η Άγκυρα θα αντιταχθεί σε κάθε σοβαρή ελληνοϊσραηλινή επιχειρησιακή συνεργασία. Αυτό δεν αποτελεί λόγο για να σταματήσει. Συχνά είναι η απόδειξη ότι η αποτροπή αρχίζει να λειτουργεί. Ο σκοπός είναι μια ανατολική Μεσόγειος όπου αεροσκάφη, λιμάνια, καλώδια, πλατφόρμες και θαλάσσιοι διάδρομοι προστατεύονται από κράτη που γνωρίζουν πώς να ενεργούν μαζί.

«Η «Γαλάζια Πατρίδα» είναι μια αρχιτεκτονική ελέγχου»

Πείτε μου όμως, αυτό το τελευταίο πώς θα εξυπηρετηθεί

αφού η Τουρκία ετοιμάζει δικό της «νόμο» για να κάνει το Αιγαίο θάλασσα ειδικού επιχειρησιακού καθεστώτος, όπου κάθε δραστηριότητα θα προϋποθέτει τη δική της άδεια;

Προσέξτε: Η «Γαλάζια Πατρίδα» δεν είναι ναυτικό δόγμα. Είναι μια αρχιτεκτονική ελέγχου. Η Άγκυρα παρουσιάζει τη «θαλάσσια ζώνη ειδικού καθεστώτος» ως Δίκαιο. Είναι ο «Νόμος της Περιμέτρου»: παράνομη χαρτογραφία που μετατρέπεται σε διοικητική εξουσία και αυτή η εξουσία σε εντολές που εκτείνονται στη Μαύρη Θάλασσα, στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο.

Ένα κράτος εκτός της UNCLOS δεν μπορεί να νομοθετεί για τις θάλασσες. Δεν γίνεται η Τουρκία από τη μία να απορρίπτει το Δίκαιο της Θάλασσας και έπειτα να επιβάλλει ένα θαλάσσιο καθεστώς κατασκευασμένο από την ίδια, στην Ευρώπη, στο NATO και στους γείτονές της. Το Αιγαίο δεν είναι τουρκικός διοικητικός χώρος. Η ανατολική Μεσόγειος δεν είναι παράρτημα της Άγκυρας. Ούτε η Μαύρη Θάλασσα. Δεν είναι δυνατόν κάθε θάλασσα γύρω από την Τουρκία να είναι σε τουρκική ζώνη διοίκησης.

Μετά το τουρκολιβικό μνημόνιο, το κόστος δεν ήταν αρκετά υψηλό. Η Άγκυρα έμαθε ότι η παράνομη χαρτογραφία μπορούσε να επιβιώσει. Τώρα θέλει αυτή η χαρτογραφία να κυβερνά. Αυτό δεν είναι ελληνικό ζήτημα. Είναι μια ευρωπαϊκή, νατοϊκή και διεθνής δοκιμασία: αν ένα κράτος μπορεί να «ξεπλύνει» την αυθαίρετη θαλάσσια οριοθέτηση μέσω εσωτερικής νομοθεσίας και στη συνέχεια να αποστείλει πλοία για να την επιβάλει, θα ήταν σαν ο κόσμος ολόκληρος να υπαγόταν στο Κοινοβούλιο της Άγκυρας.

Απέναντι στον «Νόμο της Περιμέτρου» η απάντηση δεν είναι η διαμαρτυρία. Είναι μια αντίθετη περίμετρος που η Τουρκία δεν έχει ακόμη συναντήσει: νομική, ναυτική, διπλωματική, οικονομική – και επιχειρησιακή. Αν η Τουρκία επιχειρήσει να μεταφέρει τις μεγαλοϊδεατικές φαντασιώσεις της στη θάλασσα, θα πρέπει να μη βρει απέναντι μία επιστολή διαμαρτυρίας, αλλά πραγματικό κόστος. Ο τουρκικός αναθεωρητισμός πρέπει να ανακοπεί προτού μετατραπεί σε γεωγραφία.

«Επικίνδυνη φράση ο όρος ισραηλινός εποικισμός της Κύπρου»

Θα ήθελα και ένα σχόλιο για αυτό που ερμηνεύεται ως «ισραηλινός εποικισμός της Κύπρου», κάτι που έχει προκαλέσει αντιδράσεις -υπερβολικές κατά τη γνώμη μου- κυρίως από την Αριστερά, αλλά και από φωνές της Άκρας Δεξιάς.

Η Κύπρος έχει κάθε δικαίωμα να ρυθμίζει τις ξένες επενδύσεις, τις αγορές γης, τη διαφάνεια και τον πολεοδομικό σχεδιασμό. Αυτό είναι κυριαρχία. Το Ισραήλ οφείλει να το σέβεται και οι Ισραηλινοί πρέπει να υπακούουν στην κυπριακή νομοθεσία. Όμως ο όρος «ισραηλινός εποικισμός» είναι μια λανθασμένη και επικίνδυνη φράση. Υπάρχει μόνο ένα πρόβλημα εποικισμού σήμερα στην Κύπρο και αυτό εδραιώνεται από την τουρκική στρατιωτική παρουσία στον κατεχόμενο Βορρά.

Αν ένας Ισραηλινός παραβιάζει τη νομοθεσία περί ιδιοκτησίας, να διωχθεί. Αν ξένα κεφάλαια αλλοιώνουν τις τοπικές

κοινότητες, να ρυθμιστούν. Όμως μη μετατρέπετε απλές εβραϊκές οικογένειες, επενδυτές ή κοινότητες στην Κυπριακή Δημοκρατία σε εργαλεία θεωριών συνωμοσίας. Αυτή η γλώσσα δεν προστατεύει την Κύπρο. Εξυπηρετεί την κατοχή, αποσπώντας την προσοχή από αυτήν.

Ο πραγματικός εποικισμός της Κύπρου δεν είναι το ισραηλινό κεφάλαιο στη Λεμεσό ή στην Πάφο. Είναι η τουρκική ισχύς στην Κερύνεια, στην Αμμόχωστο και την κατεχόμενη Λευκωσία.

Τέλος, μιλήστε μου για τις προσωπικές σας φιλοδοξίες. Έχετε υπηρετήσει ως σύμβουλος ισραηλινών κυβερνήσεων και κρατικών φορέων. Ασχολείστε ενεργά με στρατηγικά ζητήματα, προωθώντας θέσεις που στηρίζουν τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα. Βλέπετε τον εαυτό σας να εμπλέκεται στην πολιτική ή να αναλαμβάνει κάποιον άλλον κυβερνητικό ρόλο στο μέλλον;

Πρώτα απ' όλα, θα το διατύπωνα διαφορετικά. Δεν προωθώ τα ελληνικά εθνικά συμφέροντα ως μια ξένη υπόθεση. Βλέπω μια βαθιά στρατηγική σύγκλιση ανάμεσα στα συμφέροντα του Ισραήλ, της Ελλάδας, της Κύπρου και της Ευρώπης. Μια ισχυρότερη Ελλάδα, μια κυρίαρχη Κύπρος, μια ασφαλέστερη Ευρώπη και ένα πιο ασφαλές Ισραήλ δεν είναι ξεχωριστοί στόχοι. Είναι μέρη της ίδιας αρχιτεκτονικής ασφάλειας.

Το Ισραήλ δεν είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αλλά είναι ήδη μέρος της ευρωπαϊκής ασφάλειας. Η Κύπρος και η Ελλάδα είναι το σημείο όπου το Ισραήλ συναντά την Ευρώπη – όχι ως τουριστική αφετηρία, όχι ως περιστασιακός εταίρος, αλλά ως κράτος που μοιράζεται το ίδιο περιβάλλον απειλών, τους ίδιους θαλάσσιους διαδρόμους, τις ίδιες υποδομές και το ίδιο βασικό ερώτημα: αν οι κυρίαρχες Δημοκρατίες μπορούν να υπερασπιστούν τον εαυτό τους πριν άλλοι καθορίσουν τα όρια της ισχύος τους.

Όταν η Τουρκία ασκεί πίεση στην Κύπρο, στο Αιγαίο, στην ενέργεια, στις υποδομές, στα σύνορα και στην ιστορική μνήμη, αυτό δεν είναι μόνο ελληνικό πρόβλημα. Είναι ευρωπαϊκό πρόβλημα. Υπό αυτή την έννοια, το Ισραήλ δεν βρίσκεται εκτός της ευρωπαϊκής απάντησης. Είναι μέρος της.

Όσο για εμένα, δεν συγχέω το αξίωμα με την προσφορά. Τα αξιώματα έρχονται και παρέρχονται. Η ευθύνη παραμένει.

Έχω υπηρετήσει το κράτος του Ισραήλ στο παρελθόν, στην κυβέρνηση, στους δημόσιους θεσμούς και στον αμυντικό χώρο. Συνεχίζω να το κάνω και σήμερα με διαφορετικό τρόπο.

Είναι η πολιτική ή ένας μελλοντικός κυβερνητικός ρόλος στο τραπέζι; Δεν κυνηγώ αξιώματα, αλλά ούτε θεωρώ την κρατική υπηρεσία ξένη προς τη ζωή μου. Αν κάποια ημέρα προκύψει ένα σοβαρό κάλεσμα για προσφορά, θα το αντιμετωπίσω ως τέτοιο: όχι ως προσωπική ευκαιρία, αλλά ως εθνικό καθήκον.

Προς το παρόν η φιλοδοξία μου είναι απλούστερη και δυσκολότερη: να βοηθήσω το Ισραήλ, την Ελλάδα, την Κύπρο και την Ευρώπη να σκεφτούν ως κυρίαρχες δυνάμεις πριν τις αναγκάσει η Ιστορία.

<https://www.antinews.gr/166734/kosmos/na-anakopei-otoyrkikos-anatheoritismos-prin-ginei-geografikos/>

Πολεμική ενέργεια κατά της Ελλάδας!

Ο αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Μπαλτζώης μιλά στο κανάλι του Νίκου Παπαδάτου, Diplomatic Front, για το ουκρανικό θαλάσσιο drone που εντοπίστηκε ανοιχτά της Λευκάδας, την απειλή μεταφοράς του πολέμου στις ελληνικές θάλασσες, τη στάση της Ουκρανίας απέναντι στην Ελλάδα, τη «Γαλάζια Πατρίδα» και την ανάγκη άμεσης ελληνικής αντίδρασης.

Σοβαρές προειδοποιήσεις για την εμπλοκή της Ελλάδας σε νέες ασύμμετρες απειλές, την ουκρανική δραστηριότητα σε ελληνικές θαλάσσιες περιοχές, τη «Γαλάζια Πατρίδα» και τον κίνδυνο ευρωπαϊκής σύγκρουσης με τη Ρωσία διατύπωσε ο αντιστράτηγος ε.α. Ιωάννης Μπαλτζώης, σε συνέντευξή του στο κανάλι του Νίκου Παπαδάτου, Diplomatic Front.

Στο πρώτο μέρος της συζήτησης, ο κ. Μπαλτζώης αναφέρθηκε στο θαλάσσιο drone τύπου Magura που εντοπίστηκε ανοιχτά της Λευκάδας, φέροντας εκρηκτικό φορτίο, πυροκροτητές και δορυφορική πλοήγηση μέσω Starlink. Όπως υποστήριξε, το περιστατικό δεν πρέπει να αντιμετωπιστεί ως απλό συμβάν, αλλά ως «υβριδικής μορφής πολεμική ενέργεια» που μεταφέρει τον πόλεμο της Ουκρανίας στις ελληνικές θάλασσες.

Ο αντιστράτηγος ε.α. εκτίμησε ότι το drone ήταν ουκρανικής προέλευσης και ότι πιθανόν μεταφέρθηκε από βάση στη Λιβύη πριν αφεθεί στη θάλασσα. Κατά την άποψή του, η Ελλάδα όφειλε να αντιδράσει σκληρά σε διπλωματικό επίπεδο, καλώντας τον Ουκρανό πρέσβη, εκφράζοντας επίσημη διαμαρτυρία και αποσύροντας προσωρινά τον Έλληνα πρέσβη από το Κίεβο.

Ιδιαίτερα αιχμηρός ήταν για τη στάση της Ουκρανίας απέναντι στην Ελλάδα. Υποστήριξε ότι η Αθήνα έχει βοηθήσει το Κίεβο, αλλά η ουκρανική πλευρά μεταφέρει πλέον τον πόλεμό της σε περιοχές ελληνικού ενδιαφέροντος. Αναφέρθηκε ακόμη σε συμφωνίες για θαλάσσια drones και υποστήριξε ότι η Ουκρανία έθεσε όρο να μη χρησιμοποιηθούν τέτοια συστήματα εναντίον της Τουρκίας, κάτι που χαρακτήρισε απαράδεκτο, καθώς, όπως είπε, η κύρια απειλή για την Ελλάδα είναι η Τουρκία.

Ο κ. Μπαλτζώης προειδοποίησε ότι αν ένα τέτοιο drone έπληττε δεξαμενόπλοιο σε ελληνικά χωρικά ύδατα ή κοντά σε ελληνική θαλάσσια περιοχή, οι συνέπειες θα μπορούσαν να είναι καταστροφικές για το Ιόνιο ή το Κρητικό Πέλαγος. Επισήμανε μάλιστα ότι μεγάλο μέρος του ρωσικού πετρελαίου εξακολουθεί, μέσω μεταφορτώσεων, να καταλήγει στην Ευρώπη, ακόμη και σε χώρες που εμφανίζονται με την πιο σκληρή αντιρωσική ρητορική.

Στο δεύτερο μεγάλο θέμα της συνέντευξης, ο Ιωάννης Μπαλτζώης αναφέρθηκε στην Τουρκία και στο νομοσχέδιο για τη «Γαλάζια Πατρίδα». Προειδοποίησε ότι η Άγκυρα επιχειρεί να νομιμοποιήσει στο εσωτερικό της παράλογες διεκδικήσεις, ώστε αύριο οι τουρκικές ένοπλες δυνάμεις και η ακτοφυλακή να εμφανίζονται ότι απλώς «εφαρμόζουν τον νόμο της πατρίδας τους».

Όπως είπε, η Ελλάδα δεν πρέπει να υποτιμά την τουρκική τακτική επειδή μοιάζει παράλογη. Αντιθέτως, πρέπει να τη θεωρεί εξαιρετικά επικίνδυνη. Κάλεσε την Αθήνα να «χτυπήσει καμπάνες» σε διπλωματικό, πολιτικό και στρατιωτικό επίπεδο, ενημερώνοντας άμεσα την Ευρωπαϊκή

Ένωση, το NATO και τους συμμάχους για την κλιμάκωση της τουρκικής απειλής.

Ο κ. Μπαλτζώης υποστήριξε ότι η Ελλάδα πρέπει να θέσει το θέμα στην Ε.Ε. και να επικαλεστεί ακόμη και το άρθρο 42.7 της Συνθήκης της Λισαβόνας, το οποίο προβλέπει ρήτρα αμοιβαίας άμυνας. Το μήνυμά του ήταν ότι η Αθήνα δεν μπορεί να περιμένει την κρίση για να εξηγήσει στους εταίρους τι συμβαίνει. Πρέπει να τους έχει ενημερώσει από πριν. Στη συνέχεια, η συζήτηση πέρασε στη Ρωσία, την Ουκρανία και την ευρωπαϊκή στάση. Ο αντιστράτηγος ε.α. υποστήριξε ότι η επέκταση του NATO προς Ανατολάς, οι δεσμεύσεις που είχαν δοθεί στη Μόσχα μετά τον Ψυχρό Πόλεμο και η απόφαση του 2008 για πιθανή ένταξη της Ουκρανίας στη Συμμαχία αποτέλεσαν βασικές γεωπολιτικές αιτίες του σημερινού πολέμου.

Ο κ. Μπαλτζώης έκανε εκτενή αναφορά σε ιστορικά έγγραφα και στο βιβλίο του για το Ουκρανικό, υποστηρίζοντας ότι υπάρχουν καταγεγραμμένες διαβεβαιώσεις δυτικών αξιωματούχων προς τη σοβιετική ηγεσία ότι το NATO δεν θα επεκτεινόταν προς Ανατολάς. Κατά την εκτίμησή του, η Ουκρανία σταδιακά μετατράπηκε σε de facto στρατόπεδο του NATO, γεγονός που οδήγησε στη ρωσική αντίδραση.

Ιδιαίτερη ιστορική αναφορά έκανε και στον ρόλο της τσαρικής Ρωσίας στην Ελληνική Επανάσταση και στη δημιουργία του ελληνικού κράτους. Μίλησε για το Πρωτόκολλο της Αγίας Πετρούπολης, τη Συνθήκη της Αδριανούπολης και το Πρωτόκολλο του Λονδίνου, υποστηρίζοντας ότι η Ρωσία είχε καθοριστική συμβολή στην ανάδειξη του ελληνικού ζητήματος και στην πορεία προς την ανεξαρτησία.

Στο τέλος της συνέντευξης, ο κ. Μπαλτζώης εξέφρασε έντονη ανησυχία για την ευρωπαϊκή πορεία. Επικαλέστηκε τον Σαρλ ντε Γκωλ και το όραμά του για μια Ευρώπη «από την Πορτογαλία έως τα Ουράλια», τονίζοντας ότι η Ρωσία θα έπρεπε να αποτελεί μέρος μιας μεγάλης ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής και όχι εχθρό της Ευρώπης.

Με ιδιαίτερα αιχμηρό τρόπο, δήλωσε ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες δεν αισθάνονται τη Ρωσία ως εχθρό και δεν θέλουν να πολεμήσουν εναντίον της. Κατηγόρησε ευρωπαϊκές ηγεσίες ότι επιχειρούν να σύρουν την Ευρώπη σε πόλεμο, ενώ, όπως είπε, αν κάποιος στις Βρυξέλλες θέλουν σύγκρουση, μπορούν να πάνε οι ίδιοι.

Το βασικό συμπέρασμα της συνέντευξης ήταν διπλό: από τη μία, η Ελλάδα πρέπει να προστατεύσει άμεσα τα θαλάσσια συμφέροντά της απέναντι σε ασύμμετρες απειλές και στην τουρκική αναθεωρητική πολιτική. Από την άλλη, δεν πρέπει να παρασυρθεί σε έναν ευρωπαϊκό πολεμικό παροξυσμό απέναντι στη Ρωσία, ο οποίος, κατά τον Ιωάννη Μπαλτζώη, δεν υπηρετεί ούτε την Ελλάδα ούτε τους λαούς της Ευρώπης.

<https://www.facebook.com/ioannis.baltzois>

Περί λανθασμένων πεποιθήσεων

Δοκίμιον

Του Υποστρατήγου ε.α. Κωνσταντίνου Αργυροπούλου

«Λέω λοιπόν σ'εσάς τούς άνίδεους κριτές καί δικαστές νά μὴν ἐξετάζετε τὰ λόγια, ὅταν κρίνετε γιὰ τὴν ἀρετὴ ἀλλὰ καλύτερα τὶς πράξεις! Διότι καὶ ὁ πόλεμος δὲν κρίνεται στὰ λόγια ἀλλὰ στὴν πράξη' κι οὔτε εἶναι σωστὸ νὰ ἀντιμετωπίζει κανεὶς τούς ἐχθροὺς μὲ ἀντιλόγους ἀλλὰ ἢ θὰ τούς πολεμήσει καὶ θὰ τούς νικήσει ἢ θὰ ζήσει ὡς δοῦλος στὴν σιωπῇ»

Ἀντισθένους Αἴας

Ένας λαός που πείθεται εύκολα από το καθησυχαστικό «όλα πάνε καλά», ενώ υπάρχουν ορατές εξωτερικές απειλές ή άλλες βαθιές εσωτερικές δυσλειτουργίες, δεν είναι κατ' ανάγκην «ανόητος». Συχνά είναι κουρασμένος, φοβισμένος, εξαρτημένος από μία ψευδεπίγραφη κανονικότητα και -ως φυσικόν- ψυχικά απρόθυμος να αντέξει την αλήθεια. Ωστόσο υπάρχουν ερωτήματα πάνω στο γιατί να μην είναι ανόητος με την έννοια της ελλείψεως μιας συγκροτημένης διανοήσεως και όχι με την έννοια του απεισκέπτου και του μη δυναμένου να κατανοεί αισθητά πράγματα και εύληπτα φαινόμενα. Η έλλειψη αρχιτεκτονικής διανοήσεως στον Έλληνα μπορεί να τον κατατάξει στην χορεία του ευπίστως καθησυχασμένου πολίτη. Ίσως αυτός ο πολίτης υπνωτίζεται από την επικρατούσα επίφαση ομαλότητας. Ίσως εφησυχάζει όταν έχει ήδη εθιστεί από μία εμμονική καθησυχαστική κοινωνικο-πολιτικο-οικονομική αυταπάτη. Ίσως μία -και πάλιν κατ'επίφασιν- ευημερία τον ναρκώνει, παροπλίζοντάς τον με μία υπέρμετρη ψευδαίσθηση ασφαλείας. Ούτως ή άλλως ένας χαρακτήρας δεν συντίθεται αποκλειστικά από ευπιστία αλλά και από κάποιον συνδυασμό ψυχολογικών και πολιτικών γνωρισμάτων καθώς και των περιρρεουσών εκάστοτε συγκυριών.

Ως γεγονός όλοι οι άνθρωποι -δηλαδή όλοι μας- έχουμε ανάγκη να πιστέψουμε σε οποιαδήποτε εισερχόμενη καλή είδηση. Όταν η πραγματικότητα επέρχεται στο συνειδητό μας απειλητική, τότε η οποιαδήποτε καθησυχαστική ψευδολογία λειτουργεί σαν αγχολυτικό φάρμακο. Φυσικά ο εισβαλίνων κίνδυνος δεν εξαφανίζεται με ξόρκια' το πιθανόν είναι να μειώνει και δη για βραχύ διάστημα το άγχος της επιγνώσεώς του. Και αυτό, διότι συχνάκις δεχόμεθα να εξαπατηθούμε, σαν κάτι που επαναλαμβάνεται, όταν ενδημεί η κινδυνολογία χωρίς οριστική επιτέλεση των εικοτολογουμένων και συναγομένων απειλών και φόβων.

Μία συνέπεια σε μία τέτοια κοινωνική σχηματοποίηση είναι η πολιτική αδράνεια. Διάχυτη είναι η πεποίθηση ότι κάποιος γνωρίζει, κάποιος φροντίζουν, κάποιος τιτιβίζουν και κάποιος μας ανακουφίζουν με το να μας πείθουν, ότι τα πράγματα δεν είναι σοβαρά και, ότι η ευθύνη μετατίθεται από την κοινωνία σε μία εξουσία η οποία -κατά τα επιχώρια ειωθότα- δεν κατονομάζεται. Εκλαμβάνεται από ένα κοινό

νου σαν απρόσωπη. Σε μία τέτοια παθητικοποιητική συνθήκη ο πολίτης γίνεται αμέτοχος θεατής. Δεν ελέγχει, δεν απαιτεί, δεν προετοιμάζεται για κάτι ουσιαστικό, όπως είναι η ατομική του συμβολή σε μία γενική προσπάθεια, όπως στο παρελθόν, όταν ουσιαστικά και αποτελεσματικά συνέβαλε κατά τις ιστορικές καμπές της Ελληνικής πορείας. Ίσως σήμερα η έγνοιά του -προ εικαζομένων ή εκτιμωμένων δυσaréστων εξελίξεων- να περιορίζεται στο να αδειάζει τα ράφια των super market, σαν αυτοπροστασία του στενού του περιβάλλοντος. Και ασφαλώς υπνώττει μέσα σε μία επίπλαστη κανονικότητα. Εκείνη η μέριμνα, την οποίαν υπολογίζει σαν χρήσιμη, είναι η καλλιέργεια ανοσίας απέναντι σε κάθε προειδοποίηση. Όποιος του επισημαίνει κινδύνους μοιάζει υπερβολικός, μίζερος, κινδυνολόγος ή εχθρός της ηρεμίας. Η αλήθεια γίνεται ενοχλητική, επειδή διαταράσσει το συλλογικό νανούρισμα. Έτσι, η κοινωνία απορρίπτει όχι μόνο την απειλή, αλλά και εκείνους που την κατονομάζουν. Αυτός ο λαός, ως εκ τούτου, ζει μέσα σε μια ψευδαίσθηση ασφαλείας. Δεν βιώνει μία πραγματική ασφάλεια' έχει απαλείψει την αίσθησή της. Και αυτή είναι συχνά πιο επικίνδυνη από τον ανοιχτό φόβο. Ο φοβισμένος λαός ίσως κινητοποιηθεί. Ο καθησυχασμένος λαός απρακτεί.

Πρόκειται για έναν λαό επαναπαυμένον από την κατασκευασμένη βεβαιότητα της ομαλότητας, ο οποίος, υπνωτισμένος από το κατευναστικό αφήγημα της εξουσίας, παραιτείται από την εγρήγορση και ακουσίως άγεται απροετοίμαστος στην επερχόμενη κρίση. Είναι ο λαός που κοιμάται, όχι επειδή δεν ακούει τον κίνδυνο, αλλά επειδή προτιμά το νανούρισμα της εξουσίας αντί την άγρυπνη και καταπονητική αλήθεια.

Αυτή η εκτεταμένη εισαγωγή έχει σκοπίμως τεθεί στο παρόν πόνημα, πριν εισέλθουμε στα ζητούμενα περί εθνικής ασφαλείας, όπως τα καταλαβαίνει ο κοινός νους -και όχι όπως τα θέλουν οι όσοι ελαττώνουν κάθε σχεσιακή ή επιδραστική οξύτητα και γαληνεύουν τον κόσμο -απρονοήτως- προ κάποιου δυσaréστου εκβάντος μιας μελλοντικής εθνικής περιπέτειας ή και συμφοράς.

Επομένως, με το σκεπτικό, του ότι με όλη αυτή την πρακτική των υπευθύνων για την τύχη της πολιτείας, διαπιστώνουμε, ότι το κοινωνικό σύνολον δοκιμάζεται κάτω από την αίσθηση μίας γενικής αταξίας,

και όχι μόνον. Σ' αυτή την αίσθηση προστίθενται η θόλωση της συνειδήσεως και η γενικευμένη αβεβαιότητα, είτε για το άμεσο είτε για το απώτερο μέλλον. Πρόκειται -εν άλλους- για μία κοινωνία αποπροσανατολισμένη.

Όμως, ο περίγυρος απειλεί. Σαν δαμόκλειος σπάθη, το *casus belli* αιωρείται πάνω από τα κεφάλια των αθώων, προμηνύοντας τη συμφορά.

Και πάλιν ο καθησυχασμός επανέρχεται άνωθεν. Διαχέει την ιδέα προσηλώσεως στα εξοπλιστικά προγράμματα. Αυτά μας λένε θα δώσουν την λύση. Ωστόσο η κοινή λογική, τα ιστορικά προηγούμενα, οι πρόσφατες πολεμικές συγκρούσεις (Ρωσία/Ουκρανία, ΗΠΑ/Ιράν, Ισραήλ/ Ιρανικοί πληρεξούσιοι) κλπ μας διαβεβαιώνουν, ότι η προσήλωση στα εξοπλιστικά προγράμματα δεν μπορεί να θεωρηθεί εγγύηση στρατιωτικής νίκης. Μπορεί να είναι αναγκαία προϋπόθεση για αποτροπή, επιβίωση και επιχειρησιακή υπεροχή, αλλά δεν είναι από μόνη της ικανή συνθήκη για νίκη. Θα δεχόμεθα σαν πλέον λειτουργική την παράμετρο των εξοπλιστικών μόνο όταν εντάσσονται αυτά σε συνεκτική στρατηγική, σε ένα δόγμα προσαρμοστικής ευελιξίας, σε μία ουσιαστική εκπαίδευση (όχι επίδειξη τύπου ΤΑΜΣ ενώπιον παρατηρητών), σε μία στιβαρή διοίκηση, σε μία βιομηχανική αντοχή, σε σαφείς πολεμικούς σκοπούς καθώς και στο τρίπτυχο του Clausewitz, που προβλέπει κοινή προς πόλεμον βούληση κυβερνήσεως, λαού και στρατού. Δεν αρκούν οι εξοπλισμοί. Το οπλικό σύστημα δεν πολεμά μόνο του. Η αξία του εξαρτάται από το αν υπάρχουν εκπαιδευμένα πληρώματα, ανταλλακτικά, πυρομαχικά, δίκτυα διοικήσεως, πληροφορίες περί εχθρού απαλλαγμένες από στρεβλώσεις, κατασκευές και παραπλανητικές προσμίξεις, προστασία από ηλεκτρονικό πόλεμο και ικανότητα συνδεδεσμένων επιχειρήσεων. Η εμπειρία της Ουκρανίας μας το πιστοποιεί, ότι ο σύγχρονος πόλεμος δεν κρίνεται μόνο από «ποιοτικότερα» όπλα, αλλά από αφομοίωση και εναρμόνιση μέσα σε ένα τάχως μεταβαλλόμενο περιβάλλον, με drones, με ηλεκτρονικό πόλεμο, με αεράμυνα, με ανθεκτική διοικητική μέριμνα και με βάση παραγωγική. Το αμερικανικό Κέντρο Στρατηγικών και Διεθνών Σπουδών (CSIS) συνοψίζει τα βασικά διδάγματα του πολέμου Ρωσίας-Ουκρανίας, ως προς τη χρήση αυτόνομων συστημάτων, πληροφοριακές επιχειρήσεις, ηλεκτρονικό πόλεμο, *contested logistics* και εξελισσόμενη αεράμυνα. Επίσης, η βούληση για μάχη παραμένει κεντρικός παράγων. Ο αμερικανικός ερευνητικός οργανισμός RAND Corporation τονίζει ότι η «βούληση για μάχη» θεωρείται, ως ένας από τους σημαντικότερους παράγοντες στον πόλεμο, αλλά συχνά υποτιμάται ή δεν αναπαρίσταται επαρκώς από δυτικούς στρατούς.

Οι εξοπλισμοί μπορούν να γίνουν αποφασιστικοί, όταν δημιουργούν ασύμμετρο πλεονέκτημα. Αυτό το πλεονέκτημα μεταφράζεται σαν αεροπορική υπεροχή, σαν άσφαλτα πλήγματα, σαν αντιαεροπορική κάλυψη, σαν θαλάσσιος έλεγχος, σαν κυβερνο/ηλε-

κτρονική υπεροχή ή σαν δυνατότητα βαθείας κρούσεως. Και αυτές ωστόσο οι περιπτώσεις δεν «εγγυώνται» τη νίκη, αλλά μπορούν να αλλάξουν τον συσχετισμό ισχύος. Τα drones στον σημερινό πόλεμο δεν είναι απλώς νέα όπλα· λειτουργούν, ως φθηνά συστήματα αναγνώρισεως, κρούσεως και φθοράς. Βεβαίως η αποτελεσματικότητά τους μεταβάλλεται συνεχώς με προδιαγεγραμμένη έκβαση λόγω των αντιμέτρων, των παρεμβολών και της τακτικής προσαρμογής. Επομένως η τεχνολογία των νέων όπλων δίνει πλεονέκτημα μόνον και εφ'όσον συνοδεύεται από ταχεία μάθηση.

Η προσήλωση στους εξοπλισμούς γίνεται παγίδα, όταν μετατρέπεται σε τεχνοκρατική ειδωλολατρία. Είναι μία πεποίθηση, ότι δηλαδή η αγορά προηγμένων συστημάτων υποκαθιστά τη στρατηγική σκέψη. Αυτό οδηγεί σε κάποια επικίνδυνα απότοκα. Ας πούμε, ότι μπορεί να γίνει σύγχυση μιας τακτικής επιτυχίας με στρατηγική νίκη. Μπορεί να υπερεξαρτηθούμε από ακριβά συστήματα, όπου ένας κορεσμός σε εχθρικά εισερχόμενα συστήματα μπορούν να ακυρώσουν πανάκριβες πλατφόρμες. Μπορεί να μην προβυπολογισθούν πολεμικά αποθέματα και δη σε πολέμους φθοράς με πολύμηνο διάρκεια. Μπορεί να ληφθεί σοβαρώς υπ'όψιν, ότι ο εχθρός μαθαίνει, αντιγράφει και αναπτύσσει αντίμετρα και συνεπώς εάν υπάρχει αδυναμία προσαρμογής μας, τότε το πλεονέκτημα αλλάζει «διεύθυνση». Τέλος, όταν υπάρχει ασαφής πολιτικός σκοπός τότε ο νους μετατρέπεται τα οπλικά συστήματα σε αυτοσκοπόν.

Η νίκη στο θέατρο του πολέμου προκύπτει από το άθροισμα των παραμέτρων μέσα, δόγμα, εκπαίδευση, ηγεσία, πληροφορίες, εφοδιασμός, βιομηχανική αντοχή, πολιτικός σκοπός, βούληση. Τα εξοπλιστικά προγράμματα καλύπτουν κυρίως το πρώτο σκέλος, δηλαδή τα μέσα. Αν τα υπόλοιπα λείπουν, τα όπλα μπορεί να γίνουν ακριβό απόθεμα, όχι πολεμική ισχύς. Συνεπώς η προσήλωση στους εξοπλισμούς είναι μεν ορθολογική, όταν υπηρετεί την στρατηγική· είναι δε προβληματική όταν υποκαθιστά τη στρατηγική.

Ως εκ τούτου οφείλουμε να προσέχουμε στο «τι», στο «πώς» και στο «γιατί» μας διαβεβαιώνουν αυτοί που λένε, ότι τώρα όλα βαίνουν πρίμα με τα *Raphale*, τις *Belhara*, τα *Drones*, τους *Πυραύλους* και τα λοιπά καλούδια.

Και με όλα τούτα τα πολυπροβεβλημένα εξοπλιστικά, εμείς ο λαός πειθόμαστε, ότι επί τέλους, από τούδε και εις το εξής θα είμεθα ασφαλείς. Άλλως τε αυτή η πειθώ αποσκοπεί στο να εξουδετερώσει τις άγραφες πλάκες του δικού μας συνειδητού. Ενός συνειδητού χωρίς πρόθεση, σκοπό, σχέδιο, προγραμματισμό, σκέψη για ενέργεια και χωρίς δράση και χωρίς ουσία. Πειθόμαστε ότι η χώρα μας πλέον είναι ισχυρά και οι ένοπλες δυνάμεις εγγυώνται την ακεραιότητά μας, σαν οντότητα με ακλόνητες πολιτικές σταθερές. Η μόνιμη άγνοιά μας, υπερβολικά φορτίζεται με την βοήθεια ειδημόνων, οι οποίοι αναλύουν συσχετισμούς

στα media. Αυτή η άγνοια μάς εντοχίζει πνευματικά σε μία κατάσταση παρασυνεπούς λογικής. Δηλαδή, ενώ έχουμε την αμυδρά αντίληψη, ότι τα περιρρέοντα επιχειρήματα των αναλυτών περιέχουν αντιφατικά στοιχεία, ωστόσο εμείς τα βλέπουμε σαν χρήσιμα, συζητήσιμα ή μερικώς αξιόπιστα. Με άλλα λόγια, φανταζόμαστε -μετά από απλούς συλλογισμούς- ότι τα εξοπλιστικά εγγυώνται την αποτροπή. Όμως αυτά αποτελούν ένα μέρος της δυναμικής μίας αποτελεσματικής αποτροπής.

Στην πραγματικότητα η ουσιώδης και καθοριστική αποτροπή είναι ένα μέρος της συνολικής αισθήσεως και αναγνώσεως της μαχητικής ισχύος και των παραμέτρων που υποδηλώνουν την βούληση για πραγματική εμπλοκή σε πόλεμο. Κι εμείς φυσικά φανταζόμαστε τον εχθρό να έχει τρομοκρατηθεί από την δική μας παντοδυναμία και κραταιότητα. Παρ' όλα ταύτα, απέναντι υπάρχει ένας κτητικός και αναθεωρητικός πολέμιος. Μάλιστα, όταν αυτός γνωρίζει, ότι όταν εμείς αποκαλυπτόμεθα, ως αδύναμοι και έχοντας μελετήσει τις λεπτομέρειες της αδυναμίας μας, όταν βλέπει, ότι πολιτικά είμαστε ευάλωτοι, τότε ουδείς τον εμποδίζει να κυνηγήσει εύκολες νίκες, γρήγορες και αναίμακτες.

Εάν μ' όλα ταύτα η σύγκρουση καταστεί αναπόφευκτη, τότε τα οπλικά συστήματα θα ομιλήσουν. Όπως στην Ουκρανία και την Μ. Ανατολή. Τουτ' έστιν πύραυλοι θα εκτοξευθούν και από τους δύο αντιμαχόμενους. Θα υπάρξουν καταστροφές στρατηγικών στόχων και ζωτικών περιοχών, ένθεν κακείθεν. Το ίδιο θα συμβεί και με τα σμήνη των drones τα οποία με την συσσωρευμένη τους παρουσία θα απαγορεύουν τις ακτίνες του Ηλίου να φωτίσουν την Γη. Τα μαχητικά αεροσκάφη θα πλήξουν -με χειρουργική ακρίβεια- στόχους υψίστης σημασίας. Θα προσβληθούν και εξουδετερωθούν ακόμη και ηγετικά πολιτικά ή στρατιωτικά πρόσωπα (βλέπε Χαμενεί, Νασράλα, Σινουάρ και πλειάδα άλλων του Ιράν, Χεζμπολάχ και Χαμάς). Θα σημειωθούν εκτεταμένες καταστροφές. Τα πλοία θα παίξουν τον αναλογούντα σ' αυτά ρόλο. Θα προκαλέσουν γενικευμένες καταστροφές. Και -ως γεγονός- θα υπάρξουν παράπλευρες απώλειες. Θα καταγραφεί ψυχοκοινωνική επιβάρυνση του αμάχου πληθυσμού. Θα βιωθεί μία μαζική εμπειρία απώλειας και ανασφάλειας στην επικράτεια. Η έννοια «παράπλευρες απώλειες» βεβαίως έχει απωλέσει την σημασία της στις σύγχρονες πολεμολογικές διατυπωτικές επιλογές καθόσον έχει αμβλυνθεί η βαρύνουσα σημασία μέσα στα μοντέρνα πλαίσια του πολυχωρικού πολέμου (multi domain warfare) καθ' όσον ουδείς θεωρείται στην κυριολεξία του διαπεδικός παράπλευρος παράγων.

Κι εμείς πλέον οι «παράπλευροι», με την ολική μας παθητικότητα, ζούμε μία Βουδιστικού τύπου nirvana χωρίς να σκεπτόμεθα, χωρίς ίχνος εφέσεως για επίγνωση, χωρίς υποστηρικτική επιχειρηματολογία. Για τους απαιδεύτους μπορεί όλα να φαίνονται φυσικά και εξηγήσιμα. Επειδή νομίζουν, ότι έχουν πει-

σθεί, ότι τα οπλικά συστήματα δεν είναι ανεξήγητα αλλά θαυματουργά και ότι αυτά θα άρουν κάθε δυσκολία μετά την επικράτηση της επιβληθείσης επί των εγκεφάλων «λογικής».

Όμως είναι έτσι; Η διάψευση των πεποιθήσεών μας δεν γκρεμίζει την αλήθεια· γκρεμίζει μόνο την ψευδαίσθηση ότι την κατείχαμε. Αλλά, όταν μια πεποίθηση διαψεύδεται, για τους αγρύπνους εξ ημών δεν είναι ήττα της σκέψεως· είναι πρόσκληση να σκεφτούμε βαθύτερα.

Ιδού λοιπόν η ευκαιρία. Και την ευκαιρία μας την παρέχει μία άλλη άποψη· μία προσέγγιση σε ένα θέατρο επιχειρήσεων, όπου λαμβάνονται υπ' όψιν όλες οι παράμετροι. Και εδώ ανακαλύπτουμε, ότι μας διέφυγε η πλέον καταλυτική και αμείλικτη παράμετρος. Δηλαδή πέραν των εξοπλιστικών, πληροφοριακών, τεχνολογικών και επιχειρησιακών παραμέτρων, σε ένα θέατρο επιχειρήσεων η πλέον καταλυτική παράμετρος παραμένει η φυσική παρουσία επί του πεδίου. Αυτά που λέμε στην «νεοελληνική» boots on the ground. Διότι μόνο αυτή μπορεί να μετατρέψει την υπεροχή ισχύος σε πραγματικό έλεγχο χώρου, πληθυσμού, υποδομών και πολιτικοστρατιωτικών εξελίξεων. Είναι κρίσιμη αυτή η παράμετρος, διότι η αεροπορική ισχύς, οι πληροφορίες, οι δορυφόροι, τα drones, οι κυβερνοεπιχειρήσεις και τα όπλα ακριβείας μπορούν να αποδυναμώσουν, να πλήξουν, να αποδιοργανώσουν ή να αποτρέψουν τον αντίπαλο. Όμως -και κατά κανόνα- δεν αρκούν από μόνα τους για να καταλάβουν, να κρατήσουν και να σταθεροποιήσουν έναν χώρο. Η φυσική παρουσία είναι αυτή που επιβεβαιώνει το ποίος ελέγχει πραγματικά το έδαφος. Πρέπει να καταλάβουμε εμείς οι ονειροπόλοι «παράπλευροι», ότι η τεχνολογία μπορεί να βλέπει, να πλήττει και να πιέζει· τα boots on the ground μπορούν να κατέχουν, να ελέγχουν και να επιβάλλουν επί του πεδίου αποτέλεσμα, δυσκόλως επιδεχόμενον ανατροπής, αφ' ής σταθεροποιηθούν. Και εάν αυτές οι χερσαίες δυνάμεις είναι τουρκικές, τότε αυτές οι πειθαρχημένες κατά την αναθεωρητικότητα τους δυνάμεις δεν θα επιδείξουν κάποια διάθεση αποχωρήσεως από τα κατακτηθέντα. Επειδή εκ προοιμίου τα θεωρούν δικά τους. Θα αδιαφορήσουν για οποιαδήποτε απόφαση του ΣΑ/ΗΕ, όπως αδιαφορούν για τις διεθνείς καταδίκες και τους αναθεματισμούς επί 52 χρόνια στην κατεχομένη Κύπρο. Κι εμείς απεγνωσμένως θα επικαλούμεθα στο διηνεκές το Διεθνές Δίκαιον, το οποίο για τον Τούρκο θα είναι μία προκλητική ανασκευή του τύπου «μολών λαβέ». Μπορεί και μία πιο κομψή αντίκρουση αλλά με κάποια αινιγματώδη και δηκτική για εμάς διατύπωση «...ο δικός σας Θουκυδίδης μίλησε για το δίκαιο του ισχυροτέρου. Φαίνεται δεν μάθατε το μάθημά σας».

Συνεπώς, η εκδοχή της χρήσεως των χερσαίων δυνάμεων είναι καταλυτική παράμετρος επειδή εξασφαλίζει τον έλεγχο του εδάφους. Σε ένα θέατρο επιχειρήσεων, η κυριαρχία δεν κρίνεται μόνο από το ποιος μπορεί να πλήξει έναν στόχο, αλλά από το ποιος

μπορεί να παραμείνει εκεί μετά το πλήγμα. Επίσης προσφέρει άμεση επαφή με την πραγματικότητα του πεδίου. Οι πληροφορίες από τεχνικά μέσα είναι πολύτιμες, αλλά η ανθρώπινη παρουσία αντιλαμβάνεται τις αποχρώσεις λεπτομερειών κατοχικής διοικήσεως, όπως τοπικές ισορροπίες, διαθέσεις πληθυσμού, άτυπα δίκτυα, ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή, στάση υπαγορευόμενη από ανασφάλεια, ακουσία ή εκουσία συνεργασία, αντίσταση. Ακόμη, δημιουργεί ένα ευρύ -και αρχικά- ανοίκειο και φοβικό πολιτικό και ψυχολογικό αποτύπωμα. Η παρουσία δυνάμεων επί του εδάφους εκπέμπει αποφασιστικότητα. Δείχνει εμπλοκή, δέσμευση και πρόθεση αναλήψεως οιοδήποτε μεγέθους κόστους. Ο Τούρκος δεν φέει κόστους απέναντι σε μία διαφανιζόμενη επιτυχή έκβαση στρατιωτικών επιχειρήσεων. Μία δική του στρατιωτική νίκη δεν κλονίζεται από δισταγμούς ένεκα εκτιμωμένων απωλειών ζωής δεκάδων χιλιάδων μαχητών. Τέτοια οπτική απορρίπτεται στο ημέτερο στρατόπεδο, εφ' όσον οι υπολογισμοί υπαγορεύουν πολιτικό κόστος και μάλιστα όταν βεβαίως «αυτοί που ξέρουν» δεν εμπιστεύονται την φιλία μαχητική ισχύ.

Εν πάση περιπτώσει, ο χερσαίος παράγων επιτρέπει σταθεροποίηση μετά την επιχείρηση. Μια στρατιωτική ενέργεια μπορεί να διαλύσει μια απειλή· η επίγεια παρουσία είναι αυτή που εμποδίζει το κενό ισχύος, την ανασύνταξη του αντιπάλου ή την κατάρρευση της τάξης. Φυσικά δεν μετράμε εδώ την απολυτότητα. Σε σύγχρονα περιβάλλοντα, τα boots on the ground είναι καταλυτικά, αλλά όχι αυτάρκη. Χωρίς πληροφοριακή υπεροχή, αεροπορική κάλυψη, επιμελητεία, διοίκηση-έλεγχο και τεχνολογική υποστήριξη, η φυσική παρουσία μπορεί να καταστεί εύαλωτη ή πολιτικά δυσβάστακτη (Ενθυμού ένα εκ των αρνητικών παραγόντων κατά την Μικρασιατική εκστρατεία). Η φυσική παρουσία στο πεδίο δεν αναιρεί τη σημασία της τεχνολογικής, πληροφοριακής ή εξοπλιστικής υπεροχής· αντιθέτως, αποτελεί τον παράγοντα που τις συμπυκνώνει σε απτό επιχειρησιακό και πολιτικό αποτέλεσμα. Γι' αυτό και τα boots on the ground παραμένουν, σε πολλές περιπτώσεις, η πλέον καταλυτική παράμετρος ενός θεάτρου επιχειρήσεων. Και τούτο, διότι ο πόλεμος δεν κρίνεται μόνο από την ικανότητα πλήγματος, αλλά από την ικανότητα ελέγχου. Και ο έλεγχος, τελικά, έχει ανθρώπινη και φυσική διάσταση: απαιτεί παρουσία, διάρκεια και βούληση επί του εδάφους. Τα boots on the ground είναι η στιγμή κατά την οποία η αφηρημένη ισχύς αποκτά σώμα, βάρος και συνέπειες. Είναι το σημείο όπου η πληροφορία, η τεχνολογία και η ισχύς πυρός παύουν να είναι δυνατότητες και μετατρέπονται σε πραγματικότητα επί του πεδίου.

Και ας κάνουμε τον κόπο να φανταστούμε κατάληψη φιλίου εδάφους από εχθρικές μπότες. Τί θα λέγαμε για ένιες πιθανές συνέπειες; Για δυνητική ανατροπή της γεωγραφίας επί θαλασσίων ζωνών επιρροής; Επί μειώσεως εμβαδού φιλίας ΑΟΖ και δη της νομίμου ομόρου ΑΟΖ με Κύπρο; Μπορούμε να το φαν-

ταστούμε, ότι η Δ. Θράκη υπολογίζεται από τον αντίπαλο σαν έτοιμο προγεφύρωμα εντός της φιλίας επικρατείας; Μπορούμε να φανταστούμε τον υπάρχοντα κατά εκατοντάδες χιλιάδες αξιόμαχον έμφυχον αλλόδοξον (ισλαμικών) παράγοντα ενδιαιτούμενον εντός του φιλίου χώρου και την φιλοτουρκική του στάση και επί πλέον διακείμενον εχθρικός και αγνωμόνως εναντίον του φιλοστόργου και φιλοξενούντος ελληνικού λαού;

Συμπερασματικά και σύμφωνα με την -γενικώς παραδεκτή- Κλαουζεβίκεια οπτική, η ομόφρονος βούληση κυβερνήσεως, λαού και στρατού αποτελεί παράγοντα νίκης σε οιαδήποτε πολεμική σύγκρουση. Συνεπώς στην δική μας περίπτωση παρατηρούμε μία κυβέρνηση αποφεύγουσα οιαδήποτε πιθανότητα με το οιοδήποτε σενάριο στο να εκτεθεί σε πολεμική περιπέτεια, ένεκα ενός ρεαλιστικά υπολογισθέντος πολιτικού κόστους. Η πλέον εύχρηστη και ευκαίως λειτουργική επίκληση είναι αυτή του Διεθνούς Δικαίου. Εν τοις πράγμασι το Δ.Δ. δεν μας προστατεύει και αυτό είναι τοις πάσι γνωστόν. Ωστόσο με μία τέτοια δικαιολογία η κυβέρνηση -υποθέτουμε- ότι θεωρεί, ότι στηρίζεται ηθικά, καθόσον δεν συνδέει το δέον γενέσθαι με την επιστημονική προσέγγιση της γεωπολιτικής της ευθύνης. Πιστεύει, ότι σιωπηρά προϋπόθεση αυτού του διανοήματος είναι το, ότι η ηθική θέση στην οποία αρχιτεκτονείται η εθνική ιδέα καθώς θα εφαρμόζεται συνεχώς στην πράξη δεν θα είναι δυνατόν να αποδυναμωθεί και να απωλεσθεί όπως συμβαίνει με οιαδήποτε άλλη θέση.

Μετά, έχουμε ένα λαό που δίνει καθημερινώς το ερέθισμα στον απέναντι πολέμιον, στο να εύχεται «να ζουν και να συνεχίσουν να ζουν τρυφηλά τα παιδιά των Ελλήνων».

Όσο για τον στρατό, εδώ διαφαίνεται η επικράτηση αριθμού σκεπτικισμών. Από το ένα μέρος "πιστεύεται" ότι ο στρατός -όταν απαιτηθεί- θα επιτελέσει το καθήκον του. Από το άλλο μέρος τα στελέχη του δεν είναι ένας απλός αριθμός σε μία σκακιέρα γεωστρατηγικών παιγνίων. Είναι ένα σύνολο προσωπικοτήτων με γήινο ψυχοκοινωνικό εκτόπισμα και ηθική ακτινοβολία. Παρά ταύτα η πολιτεία δεν δείχνει αποφασισμένη να αγκαλιάσει στοργικά όλο αυτό το προσωπικό, που αγρυπνά επί μονίμου βάσεως, ώστε ολόκληρος ο «υπόλοιπος» κόσμος (πολιτικοί, επιστήμονες, κληρικοί, δάσκαλοι, εργάτες και "ρήτορες") να κοιμάται ήσυχος και να προοδεύει. Το αιωρούμενον ερώτημα είναι: έχει ο στρατός το αναλογούν φρόνημα και το αίσθημα της ηθικής ευθύνης για να λειτουργήσει ως έδει; Να θυσιασθεί υπέρ μιας ευγνωμονούσης πατρίδος; Το ερώτημα είναι βασανιστικό. Οι έχοντες την ευθύνη της εθνικής μας ασφαλείας το γνωρίζουν. Κι αυτή η επίγνωση πρέπει να τους κάνει πιο προσεκτικούς και ιδίως με τον εχθρό, διότι αυτός πρώτος, δηλαδή ο εχθρός, αντιλαμβάνεται τις αδυναμίες μας.

Τελικά τι είδους δυναμική προοιωνίζουν οι ακλόνητες πεποιθήσεις μας;

**Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ
Επιτίμου Δκτού ΣΝΔ, Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ**

Το ρευστό σημερινό διεθνές περιβάλλον διαμορφώνεται πρωτίστως με όρους ισχύος. Στην ευρύτερη περιοχή, πέραν του ανταγωνισμού των μεγάλων δυνάμεων, σειρά μεσαίων δυνάμεων αναπτύσσει ηγεμονικές φιλοδοξίες.

Σήμερα παρουσιάζεται μία εθνική στρατηγική ευκαιρία που βασίζεται στην διολίσθηση της Τουρκίας προς την Ευρασία και το Ισλάμ, στην βούληση απεξαρτήσεως της Ευρώπης από τους ρωσικούς υδρογονάνθρακες (Υ/Γ) έως το 2028, την ασφάλεια του Ισραήλ και την διαμορφούμενη δομική αντιπαλότητά του με την Τουρκία, τον επανεξοπλισμό της Ευρώπης, καθώς και την εστίαση των ΗΠΑ στην ανάσχεση της Κίνας. Η αξιοποίηση της ευκαιρίας αυτής δυνατόν να οδηγήσει σε ευνοϊκές εξελίξεις σε Ελλάδα και Κύπρο.

Παρά την συγκεχυμένη ενεργειακή στρατηγική της Ελλάδος, το σύνθημα drill baby drill, η σχετική πρωτοβουλία CHEVRON και EXXON MOBIL, ο κάθετος ενεργειακός διάδρομος, οι ηλεκτρικές διασυνδέσεις με Ισραήλ και Αίγυπτο σε συνδυασμό με την προοπτική ενεργοποίησεως του IMEC και του EASTMED, προσδίδει βάσιμη αισιοδοξία για το μέλλον. Κεντρική θέση στην εφαρμογή των προναφερθέντων κατέχει η στρατηγική ενότητα Ελλάδος – Κύπρου και Ισραήλ η οποία καλύπτει εκτός από τα Εθνικά και τα Δυτικά Συμφέροντα.

ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΞΙΑ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ

Ο ελληνισμός δεσπόζει γεωγραφικά στην Α. Μεσόγειο. Ειδικότερα για την Κύπρο η αξία της περιγράφεται εκτενώς στο βιβλίο του Αχμέτ Νταβούτογλου «Στρατηγικό Βάθος», σε βαθμό μάλιστα που καταλήγει με την φράση ότι ακόμη και εάν δεν υπήρχαν Τουρκοκύπριοι στο νησί η Τουρκία όφειλε να συντηρεί το Κυπριακό ζήτημα. Σε μία ιδιαίτερα ρευστή εποχή, Ελλάς και Κύπρος διαθέτουν επαρκή ερείσματα ώστε να διεκδικήσουν ρόλο στην Α. Μεσόγειο συμβατό και με τα Δυτικά συμφέροντα.

Η Τουρκία παρουσιάζεται ως ισχυρή περιφερειακή δύναμη η οποία αυτονομείται, εξισλαμίζεται και αποσταθεροποιεί την περιοχή λόγω των επεκτατικών της διεκδικήσεων. Ο έλεγχος της Κύπρου αποτελεί πάγιο σχέδιο της Τουρκίας από το

1920. Η προσέγγισή της σε Ευρασιατικούς οργανισμούς (BRICS+, SCO) και αντίστοιχα κράτη, καθώς και η στήριξή της στο ακραίο Ισλάμ, δεν περνά απαρατήρητη. Στο πλαίσιο αυτό ο μόνος ειδικός ρόλος που αρμόζει στην Τουρκία θα ήταν προς στον Εύξεινο Πόντο και την Κεντρική Ασία.

Η κατεχόμενη περιοχή της Κύπρου εξαρτάται πλήρως από την Τουρκία. Η τουρκική θέση των δύο κυριάρχων κρατών στηρίζει απροσχημάτιστα την διχοτόμηση. Δεδομένου ότι η Διζωνική Δικοινοτική Ομοσπονδία με πολιτική ισότητα (αλά τούρκα), ως βάση συνομιλιών, ενέχει υψηλό ρίσκο και στρέφεται εν πολλοίς κατά των Εθνικών Συμφερόντων, Ελλάς και Κύπρος όφειλαν να συνομιλούν στην βάση αυτή μόνο με σειρά αυστηρών και δικαίων προϋποθέσεων («κόκκινων γραμμών»), προ ενάρξεως αυτών. Η αναμενόμενη άρνηση της άλλης πλευράς θα έδινε χρόνο στην Κυπριακή πλευρά να μειώσει την διαφορά συσχετισμού ισχύος. Εξ' άλλου ο κυπριακός λαός με προτροπή του αειμνήστου Τάσου Παπαδόπουλου απέριψε ορθώς με συντριπτική πλειοψηφία, το 2004, το σχέδιο Ανάν και συναφείς παραλλαγές του.

ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΘΩΡΑΚΙΣΕΩΣ ΚΥΠΡΟΥ

Η απαιτούμενη άρτια επιχειρησιακή προετοιμασία και ετοιμότητα για αξιόπιστη προάσπιση του κυπριακού ελληνισμού προϋποθέτει σαφείς σχετικούς πολιτικούς σκοπούς. Συγκεκριμένα χρειάζεται η αναπόσπαστη ένταξη του Κυπριακού στην ατζέντα των Ελληνο-τουρκικών θεμάτων, η επιστροφή στην αρχική εθνική θέση της «παρανόμου εισβολής και κατοχής» την οποία κατοχυρώνει σειρά ψηφισμάτων του ΟΗΕ και η σταθερή βούληση, προετοιμασία και ετοιμότητα για απελευθέρωση της Κύπρου εφ' όσον δοθεί η ευκαιρία.

Σημαντικό ρόλο στην πορεία του κυπριακού θα διαδραματίσουν οι εθνικοί χειρισμοί εξωτερικής εξισορροπήσεως, λαμβάνοντας πάντοτε υπ' όψιν ότι οι σχέσεις εντός συμμαχιών βασίζονται στο «δούναι και λαβείν» με κριτήριο το «ειδικό βάρος» της χώρας, ενώ με συμμάχους μπορεί να υπάρχει σύγκλιση αλλά όχι ταύτιση συμφερόν-

των. Οι σχέσεις Ελλάδος – Τουρκίας κρίνονται ως σχέσεις μηδενικού αθροίσματος (το κέρδος του ενός αποτελεί ζημία του άλλου). Κατά συνέπεια Ελλάς και Κύπρος θα πρέπει να αποδομήσουν τις τουρκικές προθέσεις και να αποτρέψουν την μόνιμη είσοδο της Τουρκίας στον ευρωπαϊκό μηχανισμό ασφαλείας. Οι διμερείς επαφές κορυφής Ελλάδος – Τουρκίας θα πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο βάσει αυστηρών προϋποθέσεων και δίχως να προσφέρουν «άλλοθι» καλής συμπεριφοράς στην Τουρκία.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Σε περίπτωση στρατιωτικής εμπλοκής Ελλάδος – Τουρκίας υπάρχει υψηλή πιθανότητα επεκτάσεως της στην Κύπρο (και αντιστρόφως). Προς αποφυγήν οδυνηρών εθνικών αποτελεσμάτων, Ελλάς και Κύπρος οφείλουν να επικρατήσουν στρατιωτικά. Προς τούτο απαιτούνται οι εξής στρατιωτικές δυνατότητες (με αποδεκτό ποσοστό ρίσκου) οι οποίες δέον όπως ισχύουν ταυτόχρονα:

1. Οι ημέτερες δυνάμεις επί της Κύπρου επικρατούν των εχθρικών αντιστοίχων επί της νήσου.
2. Οι αεροναυτικές δυνάμεις Ελλάδος και Κύπρου απαγορεύουν την ενίσχυση των εχθρικών δυνάμεων επί της Κύπρου από την Τουρκία.
3. Οι ελληνικές ένοπλες δυνάμεις (ΕΔ) επικρατούν σε Αιγαίο, Έβρο, Ιόνιο, και Κρητικό Πέλαγος.
4. Οι ελληνικές ΕΔ αντιμετωπίζουν αποτελεσματικά θέματα ασφαλείας από τα βόρεια σύνορα και στο εσωτερικό της χώρας.

Έναντι της συγκεκριμένης απειλής χρειάζονται κατάλληλοι αριθμοί και ποιότητα μέσων και προσωπικού, κατάλληλη Δομή Διοικήσεως και ασφαλώς φρόνημα/μαχητική ικανότητα προσωπικού, εκπαιδευμένες εφεδρείες, αποθέματα όπλων, πυρομαχικών, καυσίμων, ανταλλακτικών, διοικητική μέριμνα (Δ/Μ) και αμυντική βιομηχανία.

Το παράκτιο περιβάλλον της Α. Μεσογείου είναι σύνθετο, δυναμικό, κορεσμένο. Στο περιβάλλον αυτό υπάρχει συμπίεση χώρου και χρόνου, δυσχέρειες εντοπισμού και αναγνωρίσεως, οι θαλάσσιες γραμμές επικοινωνιών (SLOC's) καθίστανται τρωτές και η όλη περιοχή προσφέρεται για τακτικό αιφνιδιασμό, ανορθόδοξη και ασύμμετρη δράση. Τα νησιά παρουσιάζουν πλεονεκτήματα αλλά και μειονεκτήματα. Κρίσιμη παράμετρο αποτελεί η επιμελητεία και η Δ/Μ. Η αύξηση της εμβέλειας και ακρίβειας αισθητήρων και όπλων καθιστά τον διαχωρισμό των κλάδων των ΕΔ από

δυσχερή έως επικίνδυνο.

Κατά συνέπεια προκύπτει η απαίτηση ουσιαστικής διακλαδικότητας, διαλειτουργικότητας, αποκεντρώσεως (mission command), με τα λιγότερα δυνατά ενδιάμεσα κλιμάκια διοικήσεως και διαρκούς ρεαλιστικής εκπαιδεύσεως. Συνταγή επιτυχίας αποτελεί η αεροναυτική υπεροχή λόγω θαλασσίου περιβάλλοντος.

Επιδίωξη αποτελεί η συγχώνευση, επεξεργασία και κατάλληλη αναδιανομή δεδομένων, η αντοχή και αξιοπιστία των επικοινωνιών και η ολοκλήρωση συστημάτων, όπλων και αισθητήρων. Η επικάλυψη τομέων ευθύνης μεταξύ κλάδων των ΕΔ αποτελεί κακό οίον αφού εγκυμονεί σημαντικούς κινδύνους αμοιβαίων παρεμβολών. Η επαναφορά του ενιαίου αμυντικού δόγματος οφείλει να εξετάσει σοβαρά τις εκατέρωθεν στρατιωτικές δυνατότητες αλλά και την ενιαία στρατιωτική Διοίκηση Ελλάδος και Κύπρου. Στην Ελλάδα χρειάζεται σοβαρή επανεξέταση της Διοικητικής Δομής των ΕΔ.

Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

Είναι σημαντικές οι πρόσφατες προσπάθειες εξοπλισμού αλλά δεν αναπληρώνουν επαρκώς 20 έτη πολιτικής αδράνειας και εγκαταλείψεως των ΕΔ. Το όλο θέμα δεν είναι αμιγώς οικονομικό αλλά κυρίως ιδεοληπτικό εκφραζόμενο κατά καιρούς με το ψηφοθηρικό ψευδοδίλημμα «βούτυρο ή κανόνια». Η στρατιωτική ισχύς πέραν της αποτροπής και της χρήσεώς της σε διακρατική κρίση και πολεμική σύγκρουση, ενισχύει το κύρος της χώρας κατά την ειρήνη, επιτρέποντας στην διπλωματία της να διαπραγματεύεται αξιόπιστα. Εξ άλλου δεν υπάρχει ανάπτυξη, επενδύσεις και επιχειρηματικότητα σε ανασφαλές περιβάλλον.

Οι αμυντικές τεχνολογίες είναι σε μεγάλο ποσοστό διπλού σκοπού αφού καλύπτουν και σημαντικές απαιτήσεις του εμπορικού τομέα. Μία υγιής αμυντική βιομηχανία μετατρέπεται σύντομα σε σημαντική πηγή εσόδων.

Η νέα τεχνολογία προτρέπει σε συνολική αναθεώρηση την δομής των ΕΔ. Η Κύπρος θα πρέπει να αναπτύξει δυνάμεις και μέσα ώστε να δύναται να επικρατήσει του αντιπάλου επί της νήσου. Στο πλαίσιο αυτό θα ήταν σκόπιμος ο μετασχηματισμός της Εθνικής Φρουράς σε ενεργεία δύναμη επιπέδου Σώματος Στρατού εξοπλισμένη με ανάλογο σύγχρονο υλικό. Θα πρέπει να αξιοποιηθεί στο έπακρο η δυνατότητα αμυντικής συμπαραγωγής της Κύπρου εντός της ΕΕ, καθώς και η δυνατότητα αποκτήσεως αμυντικού

υλικού από τις ΗΠΑ και το Ισραήλ. Είναι θετική η απόκτηση του αντιαεροπορικού (A/A) συστήματος BARAK από το Ισραήλ, η βελτίωση των δυνατοτήτων του πυροβολικού, τα νέα Ε/Π, η βελτίωση των υποδομών σε αεροπορική και ναυτική βάση, καθώς και η τρέχουσα ανάπτυξη της κυπριακής αμυντικής βιομηχανίας (UAV's, USV's, UCAV's, ρομποτική, επικοινωνίες κ.λπ.). Συνιστώνται επιπλέον συντονισμένες και θεσμοθετημένες προσπάθειες διαλειτουργικότητας, διακλαδικότητας και συμπαραγωγών Ελλάδος και Κύπρου.

Η Κύπρος πέραν της ελλαδικής συνδρομής, θα πρέπει να καλύψει κενά που την καθιστούν τρωτή κυρίως στον ναυτικό και αεροπορικό τομέα. Απαιτείται υψηλός βαθμός αυτονομίας στην προστασία θαλασσίων ενεργειακών εγκαταστάσεων, την ταχεία μεταφορά ειδικών δυνάμεων δια θαλάσσης, την ακριβή πυραυλική προσβολή εχθρικών μονάδων σε μεγάλες αποστάσεις, την απαγόρευση εχθρικής προβολής ισχύος στην ξηρά, την επιτήρηση, εντοπισμό, παρακολούθηση και εγκλωβισμό εχθρικών στόχων, την κοινή εικόνα καταστάσεως, τον κυβερνοπόλεμο και τα δορυφορικά συστήματα.

Η σύγχρονη τεχνολογία παρέχει εφικτές δυνατότητες αντιμετώπισης τρωτών τομέων της Εθνικής Φρουράς. Σε επίπεδο ενδεικτικών αριθμών συνιστάται η απόκτηση τουλάχιστον 20 ταχέων περιπολικών μεταφοράς ειδικών δυνάμεων και υψηλών δυνατοτήτων προσβολής και αυτοπροστασίας, τέσσερα μικρά υποβρύχια (Υ/Β) τσέπης, αύξηση ποσοτική και ποιοτική των συστοιχιών κατευθυνόμενων βλημάτων (ΣΚΒ) Ε-Ε, τουλάχιστον 20 USV's, 20 UCAV's, 30 UAV's επιτηρήσεως, 2000 UAV's τ. «καμικάζι», 10 UUUV, 200 περιφερόμενα πυρομαχικά, επαρκή αριθμό έξυπνων πυρομαχικών και βομβών, καθώς και κάλυψη αναγκών σε αισθητήρες και αξιόπιστες επικοινωνίες.

Απαιτείται δυναμική μεταρρύθμιση στο υφιστάμενο σύστημα των ΕΔ προκειμένου να απορροφά άμεσα την ραγδαίως εξελισσόμενη τεχνολογία και να την μετατρέψει εγκαίρως σε Δόγματα, διαδικασίες και εκπαίδευση.

Ο εξοπλισμός των ΕΔ πρέπει να έχει συνέχεια και συνέπεια και να μην μεταβάλλεται αναλόγως της εναλλαγής κυβερνήσεων αλλά ακόμη

και Υπουργών.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η οροφή των ΕΔ εξαρτάται από την γεωγραφία, την αποστολή, την τεχνολογία και τις απειλές. Κάθε σχετική έκπτωση με έτερα κριτήρια βλάπτει την στρατιωτική αποτροπή και μειώνει τις πιθανότητες νικηφόρου αποτελέσματος. Η εισήγηση ορισμένων περί ΕΔ αποτελούμενων αποκλειστικά από μόνιμο προσωπικό δεν πληροί τα ανωτέρω κριτήρια και κινείται στον χώρο της ουτοπίας.

Ο χρόνος θητείας θα πρέπει να πληρεί τις απαιτήσεις οροφής κάθε κλάδου των ΕΔ και να διασφαλίζει την άρτια επιχειρησιακή και τακτική εκπαίδευση του στρατευμένου προσωπικού. Η στράτευση των γυναικών δεν θα πρέπει να αποτελεί «ταμπού». Η εφεδρεία οφείλει να ανακαλείται κατά συστηματικό, κυκλικό και εφικτό τρόπο προκειμένου να διατηρεί και να επαυξάνει την στρατιωτική της εκπαίδευση βάσει των οργανωτικών, τακτικών και τεχνολογικών μεταβολών.

Το βασικότερο στοιχείο μαχητικής ικανότητας του προσωπικού είναι το φρόνημα που αποτελεί στάση ζωής και η διατήρηση του οποίου απαιτεί χρόνο και κόπο. Πρώτιστο καθήκον των θεσμικών φορέων αποτελεί η δια του παραδείγματος και η δια της παιδείας μύηση των νέων Ελλήνων στο αξιακό μας σύστημα, την Ιστορία (δίχως στρογγυλεύματα) και την γλώσσα μας. Ο νέος Έλληνας πρέπει να γνωρίζει ποιος είναι από που έρχεται, τι επιδιώκει και τι προασπίζει. Δίχως φρόνημα υποχωρεί η πειθαρχία, το ηθικό, ο επαγγελματισμός, η συνοχή, η αντοχή, η αυτοπεποίθηση και η θέληση για αγώνα.

Είμαστε μεγάλο έθνος, ερχόμαστε από μακριά και θέλουμε να πάμε ακόμη μακρύτερα τιμώντας το παρελθόν μας. Δεν μας επιτρέπεται μιζέρια και αναβλητικότητα. Με αποφασιστικότητα, ορθό σχεδιασμό και πολιτική βούληση οι ΕΔ Ελλάδος και Κύπρου δύνανται να αποτελέσουν προϋπόθεση ευημερίας του ελληνισμού και να διασφαλίσουν ευνοϊκή επίλυση του Κύπριακού όχι όπως την φαντάζονται αντίπαλοι, «εταίροι» και συμβιβασμένοι εγχώριοι μοιρολάτρες αλλά όπως την ονειρεύονται αυτοί που πέρασαν και αυτοί που θάρθουν.

**«Όταν η Ελλάδα και η Κύπρος μιλούν με ενιαία φωνή,
η Ανατολική Μεσόγειος ακούει τη γλώσσα της σταθερότητας.»**

Ο έλεγχος θαλασσίων στενών ως πολλαπλασιαστής εθνικής ισχύος

Του Αντιναυάρχου ε.α. Βασιλείου Μαρτζούκου ΠΝ

Επιτίμου Διοικητού ΣΝΔ

Αντιπροέδρου ΕΛΙΣΜΕ

Ο πάντοτε επίκαιρος Θουκυδίδης συνοψίζει την θαλάσσια ισχύ με το ρητό «Μέγα γαρ το της θαλάσσης κράτος». Ακόμη και σήμερα με την ραγδαία εξέλιξη των χερσαίων και αεροπορικών μεταφορών η παγκόσμια μεταφορά αγαθών και ενέργειας συντελείται σε ποσοστό άνω του 85% δια θαλάσσης. Οι θαλάσσιες μεταφορές δεν συναντούν φυσικά εμπόδια αλλά ούτε και τεχνητά (π.χ. σύνορα, δασμούς κ.λπ.) αφού μέσω των διεθνών υδάτων διανύονται απρόσκοπτα τεράστιες αποστάσεις.

Το κράτος που ελέγχει την θάλασσα ελέγχει το παγκόσμιο εμπόριο και κατά συνέπεια τον παγκόσμιο πλούτο με τον οποίο δύναται να διατηρεί στρατιωτική ισχύ (κυρίως αεροναυτική) ικανή να προστατεύσει το παγκόσμιο εμπόριο και να επιβάλει τους κανόνες του κράτους που θαλασσοκρατεί. Οι θαλάσσιες υπερδυνάμεις υπήρξαν και είναι δομικά δημοκρατικές διότι ο πλούτος διαχέεται σε ευρέα κοινωνικά στρώματα (αστική τάξη) τα οποία δεν εξαρτώνται άμεσα από την πολιτική εξουσία αλλά αντιθέτως με την αυτονόμησή τους δεν αποδέχονται μόνιμη εξουσία και διεκδικούν μερίδιο αυτής. Η εναλλαγή της εξουσίας καταργεί το σχήμα «κυβερνώσα ελίτ – εξαρτώμενοι προλετάριοι». Όσοι εχθρεύονται την αστική τάξη και ανεξαρτήτως «εύπεπτων περιτυλιγμάτων», αποβλέπουν στην κατάλυση της δημοκρατίας.

Κρίσιμο ρόλο διαδραματίζουν να αναγκαστικά θαλάσσια στενά περάσματα ή «σημεία πνιγμού» ή «chock points» μέσω των οποίων διέρχονται οι θαλάσσιες γραμμές επικοινωνιών (sea lines of communication ή SLOC's). Τέτοια στενά είναι της Μάλακκα, του Ορμούζ, του Σουέζ, Γιβραλτάρ, Δαρδανελλίων, Βαλτικής, Ερυθράς, νότιας Σινικής θάλασσας, στενού Ταϊβάν κ.λπ.. Ο έλεγχος των στενών αυτών επηρεάζει καθοριστικά την θαλάσσια εφοδιαστική αλυσίδα. Τυχόν παρεμπόδιση ή διακοπή αυτής συνδέεται με την ασφάλεια προμηθείας αγαθών, πρώτων υλών καθώς και με την ενεργειακή ασφάλεια των κρατών. Στις περιπτώσεις αυτές οι επιπτώσεις γίνονται παγκοσμίως αισθητές με ελλείψεις βασικών αγαθών (π.χ. διατροφή, ενέργεια) ή και με απότομη άνοδο σχετικών τιμών και του πληθωρισμού.

Τα κράτη τα οποία λόγω γεωγραφίας, διεθνών Συνθηκών ή ισχύος ελέγχουν «chock points» αποκτούν ένα ισχυρό διαπραγματευτικό όπλο το οποίο χρησιμοποιούν αναλόγως. Η ενδεχόμενη εύνοια της γεωγραφίας δεν είναι αρκετή δεδομένου ότι τα εν λόγω κράτη οφείλουν όπως ενασκούν πραγματικό και αδιαμφισβήτητο έλεγχο των θαλασσίων στενών με κατάλληλη στρατιωτική και τεχνολογική ισχύ.

Κατά την πρόσφατη σύγκρουση στον περσικό κόλπο απεδείχθη ότι το Ιράν είχε αναπτύξει ασύμμετρη και σε βάθος άμυνα των στενών του Ορμούζ κατά τρόπο που δεν

απετέλεσε «εύκολη λεία» ακόμη και για την πρώτη στρατιωτική και ναυτική δύναμη του πλανήτη, τις ΗΠΑ. Στις επερχόμενες διαπραγματεύσεις ο Ιρανικός έλεγχος των στενών του Ορμούζ επιτρέπει στο κράτος αυτό να θέσει σειρά απαιτήσεων με υψηλή πιθανότητα επιτυχίας.

Στο κρίσιμο παγκόσμιο σταυροδρόμι της Α. Μεσογείου ο ελληνισμός δεσπόζει γεωγραφικά (χερσόνησος Αίμου, νήσοι Αιγαίου και Ιονίου, Κρήτη, Κύπρος) και ελέγχει βασικές παγκόσμιες θαλάσσιες γραμμές επικοινωνίας (προς και από Αδριατική, Εύξεινο Πόντο, Σουέζ, Β. Αφρική, Μ. Ανατολή). Τα στενά που σχηματίζονται μεταξύ των νήσων Κύθηρα, Αντικύθηρα, Κρήτη, Κάσος, Κάρπαθος, Ρόδος ελέγχουν την είσοδο και έξοδο στο Αιγαίο. Ειδικότερα Κύπρος και Αιγαίο θα έπρεπε να αποτελούν εθνικά κέντρα βάρους. Η εν λόγω γεωγραφία επιτρέπει την μετατροπή της Ελλάδος σε ενεργειακό κόμβο ενώ υπάρχει υψηλή πιθανότητα η φύση να την προικοδοτεί και με υποθαλάσσια κοιτάσματα υδρογονανθράκων. Η γεωγραφία και η τεχνολογία επιτρέπει τον πλήρη έλεγχο των ανωτέρω θαλασσίων στενών και την συνεπακόλουθη απόκτηση τεραστίων διαπραγματευτικών ερεισμάτων.

Η υλοποίηση των ανωτέρω απαιτεί διατυπωμένη αυτόφωτη και διακομματική εθνική στρατηγική με ορίζοντα κατ' ελάχιστον εικοσαετίας. Δυστυχώς η αποδεδειγμένη ασυνέχεια και ασυνέπεια του κράτους μας, έχει καταστήσει την Ελλάδα μοναδική χώρα της Α. Μεσογείου δίχως ενεργειακή γεώτρηση, δίχως κήρυξη θαλασσίων ζωνών δίχως αμυντική θωράκιση της συντριπτικής πλειοψηφίας των νήσων του Αιγαίου (και ασφαλώς του Ιονίου) ενώ στην Κύπρο υφίσταται πολυετής δυσμενής συσχετισμός στρατιωτικής ισχύος. Η ελληνική υστέρηση, ως αποτέλεσμα ελλείψεως αποφασιστικότητας, προβλεπτικότητας και πολιτικής βουλήσεως, η οποία επιδεινώνεται καθοριστικά από τον εκρηκτικό συνδυασμό δημογραφικού – μεταναστευτικού, επιτρέπει στην Τουρκία να απειλεί την ενότητα της ελληνικής επικράτειας με την «Γαλάζια Πατρίδα», τις «Γκρίζες Ζώνες», την «αποστρατικοποίηση», το «Τουρκο-λυβικό μνημόνιο» κ.λπ., να ορέγεται την Θράκη και να μεθοδεύει τον έλεγχο της Κύπρου.

Οι άκρως θετικές συμμαχίες και συνεργασίες με κράτη σκοπιμότητας σε Ελλάδα και Κύπρο αποτελούν αναγκαία αλλά όχι ικανή συνθήκη για τα εθνικά συμφέροντα. Απαιτείται η μεγιστοποίηση των εθνικών δεικτών ισχύος, η αξιοποίηση της γεωγραφίας και η σαφής διατύπωση «κόκκινων γραμμών» ως προϋπόθεση ενάρξεως συνομιλιών. Ο αδιαμφισβήτητος έλεγχος των ελληνικών «chock points» και της Κύπρου θα απογαίανε την διεθνή θέση της χώρας μας. Ιδού η Ρόδος.....

17 – Ιουνίου – 2026

Η «Γαλάζια Πατρίδα», η προσπάθεια υπαρπαγής ελληνικής κυριαρχίας και η αντιμετώπιση των.

Του Ιωάννη Αθ. Μπαλτζώη*

Η κριτική που τελευταία δεχόταν ο Ερντογάν από την αντιπολίτευση και εθνικιστικούς κύκλους για μείωση της γεωπολιτικής και επιχειρησιακής δυναμικής του παράνομου δόγματος-αφηγήματος της «Γαλάζιας Πατρίδας», τον ώθησε να πάρει αποφάσεις και μέτρα που ενδεχομένως να αποβούν επικίνδυνα και καθοριστικά για την αρχιτεκτονική ασφάλειας στην περιοχή του Αιγαίου.

Έτσι ξαφνικά παρουσιάστηκε το οργανωμένο σχέδιο της Τουρκίας, με συντονισμό και σιγοντάρισμα εθνικιστικών κύκλων και των πρόθυμων και ελεγχόμενων ΜΜΕ, η πρόθεση της κυβέρνησης Ερντογάν να καταθέσει εντός του Ιουνίου νομοσχέδιο, που επιχειρεί να προσδώσει νομική υπόσταση στο δόγμα της «Γαλάζιας Πατρίδας», για να κάνει το Αιγαίο θάλασσα ειδικού επιχειρησιακού καθεστώτος, όπου κάθε δραστηριότητα θα προϋποθέτει τη δική της άδεια. Το νομοσχέδιο δεν αποτελεί μια αποσπασματική πολιτική κίνηση, αλλά μεθοδευμένη και καλά σχεδιασμένη επιθετική πολιτική, που αποσκοπεί στην κυριολεξία υπαρπαγή μιας θαλάσσιας περιοχής, που ανήκει σε άλλους και είναι παγκόσμιο παράδοξο. Η πρόθεση αυτή του Ερντογάν είναι στην πράξη μια επιθετική ενέργεια, ένας ασύμμετρος υβριδικός πόλεμος, που εδώ απαιτείται άμεση και σκληρή αντίδραση, γιατί αν περάσει έτσι, τότε η Ελλάδα θα έχει υποστεί καθοριστική και μοιραία ήττα, μια κατάσταση που δεν θα έχει επιστροφή.

Η «Γαλάζια Πατρίδα» δεν είναι ναυτικό δόγμα, αλλά μια αρχιτεκτονική ελέγχου. Η Άγκυρα παρουσιάζει τη «θαλάσσια ζώνη ειδικού καθεστώτος» ως δήθεν Διεθνές Δίκαιο. Είναι όμως ο «Νόμος της Περιμέτρου», μια παράνομη τουρκική χαρτογραφία που μετατρέπεται σε διοικητική εξουσία στις θαλάσσιες περιοχές πέριξ αυτής και αυτή η εξουσία σε έλεγχο και εντολές που εκτείνονται στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο. Ένα κράτος εκτός της UNCLOS (Σύμφωνο για το Δίκαιο της Θαλάσσης) που δεν αποδέχεται, δεν έχει κανένα δικαίωμα να νομοθετεί αυθαίρετα για τις θαλάσσιες ζώνες. Δεν γίνεται η Τουρκία από τη μία να απορρίπτει το Δίκαιο της Θάλασσας και έπειτα να επιβάλλει ένα θαλάσσιο καθεστώς κατασκευασμένο από την ίδια, στην Ευρώπη, στο NATO και στους γείτονές της.

Το Αιγαίο δεν είναι τουρκικός διοικητικός χώρος, η ανατολική μεσόγειος δεν είναι παράρτημά της. Φαίνεται ότι η ανοχή μας στο τουρκολι-

βυκό μνημόνιο, δημιούργησε στην Τουρκία την ψευδαίσθηση, ότι η παρανομία δεν έχει κόστος. Η Τουρκία κατάλαβε ότι με τον στρατιωτικό καταναγκασμό, μπορεί να επιβάλλει μια παράνομη χαρτογραφία και να επιβιώσει. Τώρα θέλει με αυτή την χαρτογραφημένη φαντασίωση να ελέγξει, να αρπάξει και τέλος να υπαρπάξει και να κυβερνήσει. Και εδώ έρχονται οι ευθύνες των ελληνικών κυβερνήσεων, που έχουν «εκπαιδεύσει» έτσι την Τουρκία, δια της αδράνειας και της αφωνίας, να συμπεριφέρεται ως αρπακτικό. Και αναφερόμαστε για την Ελλάδα, γιατί η Ευρώπη της αλληλεγγύης και της υποστήριξης των δικαίων ενός κράτους-μέλους της Ε.Ε. δεν αντιδρά, αφού διαπιστώνει ότι το κράτος – θύμα της Τουρκίας δεν αντιδρά έντονα, δεν προβάλλει αντιρρήσεις, δεν επικαλείται το μόνο δικαίωμα των αδυνάτων να εισακουστεί το δίκαιό των και να επιβάλλει στην Ε.Ε. να δράσει, είναι το «δικαίωμα της αρνησικυρίας», κοινώς Veto, στα προγράμματα που έχουν σχέση με την Τουρκία. Θα πρέπει η Τουρκία να βρει κόστος σε πολλούς τομείς, στο νομικό, Νατοϊκό, διπλωματικό, οικονομικό, επιχειρησιακό τομέα για να ανακοπεί ο αυθαίρετος και επικίνδυνος αναθεωρητισμός της.

Θα πρέπει, παρά τα φαιδρά επιχειρήματα των «εγχώριων τουρκολάγωνων και συνειδητών νενέκων» να αντιδράσει τώρα πριν να ψηφισθεί το τουρκικό έκτρωμα, που απειλεί την ακεραιότητα της πατρίδας μας. Το επιχείρημα *“πρώτα να δούμε και μετά να αντιδράσουμε”* είναι στάση υποταγής και παράδοσης. Η Ελλάδα πρέπει να αντιδράσει τώρα και μάλιστα σε έντονο ύφος και με πράξεις επί του πεδίου. Πρώτα, να αφήσει να εννοηθεί, ότι είναι έτοιμη να ασκήσει το αναφαίρετο δικαίωμά της, ότι είναι έτοιμη να αυξήσει τα χωρικά της ύδατα από τα 6 στα 12 ναυτικά μίλια. Ήδη έχει έτοιμους τους χάρτες με τις γραμμές βάσεως στις ακτές μας και το κλείσιμο των κόλπων έως 24 ναυτικά μίλια και την ημέρα που η Τουρκία θα φέρει προς ψήφιση το «νομοσχέδιο της υλοποίησης της γαλάζιας πατρίδας», η Ελλάδα ψηφίζει την ανακήρυξη της επέκτασης των χωρικών μας υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια και ανακηρύσσει ΑΟΖ με την αντικρουστή της χώρα, ως έχει κάθε δικαίωμα.

Παράλληλα, θα πρέπει να προβεί και στις παρακάτω ενέργειες:

Α. Διεθνοποίηση της αναθεωρητικής πρό-

θεσης της Τουρκίας, όπως «ευγενώς και λεπτομερώς» μας ενημέρωσαν τα τουρκικά ΜΜΕ, με ενημέρωση της Ε.Ε., του ΝΑΤΟ και του Σ.Α./ΟΗΕ για τις προθέσεις της Τουρκίας, ενημερώνοντας ότι η Ελλάδα θα ασκήσει το δικαίωμα της αρνησικυρίας σε ότι έχει σχέση με την Τουρκία.

Β. Αποδόμηση των τουρκικών επιχειρημάτων για τις γκρίζες ζώνες και τα 152 νησιά των οποίων αμφισβητεί την κυριότητα και διεκδικεί η Τουρκία και να αναφερθούμε στο άρθρο 12 και 16 της Συνθήκης της Λοζάνης, όπου τα δικαιώματα της Τουρκίας στις θαλάσσιες ζώνες στο Αιγαίο είναι 3 μίλια από τις ακτές της και το υπόλοιπο δυτικά των 3 μιλίων ανήκει στην Ελλάδα και η Τουρκία το έχει υπογράψει. Ακόμη σε ό,τι αφορά την στρατιοποίηση των νήσων να απαντούμε συνεχώς με το άρθρο 51 του Χάρτη του ΟΗΕ:

«Άρθρο 51. Καμιά διάταξη αυτού του Χάρτη δε θα εμποδίζει το φυσικό δικαίωμα της ατομικής ή συλλογικής νόμιμης άμυνας, σε περίπτωση που ένα Μέλος των Ηνωμένων Εθνών δέχεται ένοπλη επίθεση, ως τη στιγμή που το Συμβούλιο Ασφαλείας θα πάρει τα αναγκαία μέτρα για να διατηρήσει τη διεθνή ειρήνη και ασφάλεια»

Γ. Διατήρηση ισχυρής αποτρεπτικής παρουσίας στο Αιγαίο, με αναφορά στην υπεράσπιση των εθνικών κυριαρχικών μας δικαιωμάτων με όλα τα προβλεπόμενα νόμιμα μέσα, μηδέ εξαιρουμένης της χρήσης στρατιωτικής βίας όταν παρβασθούν.

Δ. Διαμόρφωση με συναίνεση όλων των πολιτικών σχηματισμών της χώρας μιας σταθερής εθνικής στρατηγικής με απόλυτα συνέπεια και συνέχεια σε οιαδήποτε κυβέρνηση.

Θα πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι είμαστε στην κρίσιμη πλέον περίοδο, που οιαδήποτε υποχώρηση ή υποχώρηση έστω κατ' ελάχιστον των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων, προς χάριν της ειρήνης στην περιοχή, όπως ο εσμός του εγχώριου «τουρκικού λόμπι» το έχει αναγάγει σε πρωταρχικό δήθεν δίλλημα επιβίωσης του έθνους, «*τι θέλετε, πόλεμο να κάνουμε;*». Ο Νόμος αυτός αν ψηφισθεί χωρίς τις καταλυτικές αντιδράσεις και ενέργειες μας, θα αποτελέσει την απαρχή των εθνικών παραχωρήσεων και της μείωσης εθνικής κυριαρχίας και ελάττωσης του εθνικού χώρου που θα συνεχίζεται στο μέλλον με το αδηφάγο θηρίο που συνορεύουμε να γίνεται συνεχώς περισσότερο απαιτητικό, διεκδικητικό και αναθεωρητικό, έως την υλοποίηση του σκοπού του, την δημιουργία της Ελλάδος κράτους υποτελούς, υπό τον έλεγχο και την δικαιοδοσία της Τουρκίας για ό,τι γίνεται στο Αιγαίο, με τελικό σκοπό να καταστούμε σύγχρονο «Βιλαέτι» της οραματιζόμενης από τους τούρκους εθνικιστές, της νέας τουρκικής νεο-οθωμανικής ηγεμονίας στην Αν. Μεσόγειο και το Αιγαίο.

Και το Casus Belli θα φελλίσουν κάποιοι κάτωχροι από τον φόβο τους, μη σκεπτόμενοι ότι οι Ε.Δ. της πατρίδας μας που συντηρούνται από το αίμα του Ελληνικού λαού, δεν προορίζονται για τις παρελάσεις, αλλά για την διατήρηση της άμυνας και της ασφάλειας της πατρίδας. Σε αυτούς να απαντήσουμε με τα λόγια του μεγάλου στρατηγού του Αγώνα, Θεόδωρου Κολοκοτρώνη: «Φωτιά και Τσεκούρι στους Προσκυνημένους».

*Ο Ιωάννης Αθ. Μπαλτζώης είναι Αντγός (ε.α.) με Μ.Σc. στην Γεωπολιτική από το ΕΚΠΑ, πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ.

Τί λένε τα ξένα ΜΜΕ για το τουρκικό νομοσχέδιο περί υλοποίησης της "Γαλάζιας πατρίδας"

Τα ξένα ΜΜΕ το παρουσιάζουν κυρίως ως απόπειρα θεσμοθέτησης της "Γαλάζιας Πατρίδας" — δηλαδή μετατροπή ενός μέχρι σήμερα δόγματος/αφηγήματος σε εσωτερικό τουρκικό νόμο για θαλάσσιες ζώνες, υφαλοκρηπίδα, ΑΟΖ και αρμοδιότητες σε περιοχές που η Άγκυρα θεωρεί ότι υπάγονται στη δικαιοδοσία της. Η γενική εικόνα είναι η εξής:

1. Ως κίνηση που ανεβάζει την ένταση με Ελλάδα και Κύπρο. Το Al-Monitor γράφει ότι το σχέδιο νόμου θα τυποποιούσε/νομιμοποιούσε τις τουρκικές διεκδικήσεις σε Αιγαίο, Ανατολική Μεσόγειο και Μαύρη Θάλασσα, αυξάνοντας το διακύβευμα στις διαφορές με Ελλάδα και Κύπρο για θαλάσσια όρια, ενεργειακά δικαιώματα και περιφερειακή επιρροή. Αναφέρει επίσης ότι προβλέπει 12 ν.μ. σε Μαύρη Θάλασσα και Μεσόγειο, αλλά 6 ν.μ. στο Αιγαίο, όπου η Άγκυρα αντιτίθεται σε ελληνική επέκταση.

2. Ως "κωδικοποίηση" της Γαλάζιας Πατρίδας. Το Daily Sabah, από φιλοκυβερνητική τουρκική οπτική,

το παρουσιάζει θετικά: ως ενιαίο νόμο που θα «ασφαλίσει» νομικά τις τουρκικές θαλάσσιες αξιώσεις και θα βοηθήσει την Τουρκία να προβάλει ισχύ και να λειτουργεί ως περιφερειακός «ρυθμιστής κανόνων».

3. Ως ευρωπαϊκή δοκιμασία απέναντι στην Τουρκία. Το Euractiv το περιγράφει με σαφώς ανησυχητικό τόνο, λέγοντας ότι η Τουρκία ετοιμάζεται να μετατρέψει τη "Blue Homeland" σε νόμο που θα επισημοποιεί κρατική πολιτική για μεγαλύτερο έλεγχο στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

4. Ως νομικό εργαλείο με γεωπολιτικό βάρος, όχι απλώς τεχνική ρύθμιση. Το The Majalla γράφει ότι, σύμφωνα με το τουρκικό υπουργείο Άμυνας, το νομοσχέδιο στοχεύει να ρυθμίσει τις θαλάσσιες δικαιοδοσίες της Τουρκίας, να καθορίσει αρμοδιότητες και να καλύψει κενά της εσωτερικής νομοθεσίας· το ίδιο άρθρο το ερμηνεύει και ως τουρκική απάντηση στις συμφωνίες οριοθέτησης που έχουν κάνει κράτη της Ανατολικής Μεσογείου.

Τα όρια της ελληνογαλλικής αμυντικής συμφωνίας

του Αθανασίου Πλατιά*

Η επίσκεψη του Εμανουέλ Μακρόν στην Αθήνα και η ανανέωση της ελληνογαλλικής αμυντικής συμφωνίας επαναφέρουν στο προσκήνιο ένα βασικό ερώτημα: τι ακριβώς σημαίνει για την Ελλάδα η ρήτρα αμοιβαίας αμυντικής συνδρομής που αποτελεί τον πυρήνα της; Η απάντηση πρέπει να δοθεί χωρίς ψευδαισθήσεις.

Στις διεθνείς σχέσεις, οι συμμαχίες λειτουργούν με όρους συμφερόντων. Η συμφωνία του 2021, που τώρα ανανεώνεται, προβλέπει αμοιβαία συνδρομή σε περίπτωση επίθεσης και συνδέθηκε – όχι τυχαία – με σημαντικές ελληνικές προμήθειες γαλλικών οπλικών συστημάτων, όπως τα αεροσκάφη Rafale και οι φρεγάτες Belharra. Για τη Γαλλία, οι υποσχέσεις αμυντικής συνδρομής συνοδεύτηκαν από απτά οφέλη για την αμυντική της βιομηχανία. Αυτή η συναλλακτική διάσταση δεν αναιρεί τη στρατηγική αξία της συμφωνίας· την προσγειώνει απλώς στην πραγματικότητα.

Πέρα από τις διακηρύξεις, η αξία της συμφωνίας εδράζεται στο ότι, στην παρούσα συγκυρία, υπάρχει επαρκής σύγκλιση συμφερόντων μεταξύ Αθήνας και Παρισιού σε θέματα που αφορούν την Ανατολική Μεσόγειο και την ευρωπαϊκή ασφάλεια. Υπό αυτή την έννοια, η ελληνογαλλική σχέση αποτελεί ίσως τη σημαντικότερη διμερή στρατηγική σχέση που διαθέτει σήμερα η Αθήνα.

Η σημασία της συμφωνίας θα πρέπει να ιδωθεί υπό το πρίσμα της ελληνοτουρκικής ισορροπίας. Η Τουρκία διαθέτει σαφές ποσοτικό πλεονέκτημα. Η Ελλάδα δεν μπορεί να ανταγωνιστεί συμμετρικά· οφείλει να επενδύει στην ποιοτική υπεροχή. Εδώ ακριβώς η Γαλλία αποκτά κομβική σημασία. Εάν η αμυντική συνεργασία με το Παρίσι συμβάλει στη διατήρηση ουσιαστικής ποιοτικής υπεροχής έναντι της Τουρκίας, τότε η συμφωνία αποκτά πραγματικό αποτρεπτικό περιεχόμενο. Τότε δεν θα πρόκειται απλώς για μια διπλωματική διακήρυξη· θα πρόκειται για πολλαπλασιαστή ισχύος. Η ρήτρα αμοιβαίας αμυντικής συνδρομής ενισχύει την αποτροπή πολιτικά, ενώ η εξοπλιστική συνεργασία την ενισχύει στρατιωτικά. Ο συνδυασμός των δύο προσδίδει ουσία στη σχέση.

Αυτό δεν σημαίνει ότι η συμφωνία είναι χωρίς όρια.

Πρώτον, δεν αποτελεί συνθήκη με την αυστηρή νομική έννοια· αποτελεί απλώς πολιτική δέσμευση.

Δεύτερον, ρητώς εξαιρεί ζητήματα κυριαρχικών δικαιωμάτων όπως η υφαλοκρηπίδα και η ΑΟΖ.

Τρίτον, καμία ρήτρα αμοιβαίας συνδρομής δεν είναι αυτόματη: η ενεργοποίησή της θα εξαρτηθεί από τη γεωπολιτική συγκυρία, από τη βούληση της εκάστοτε γαλλικής ηγεσίας και από το κατά πόσο το Παρίσι θα θεωρήσει ότι διακυβεύονται και δικά του ζωτικά συμφέροντα.

Με άλλα λόγια, η συμφωνία αυξάνει το κόστος και το ρίσκο για την Αγκυρα, αλλά δεν καταργεί την αβεβαιότητα που συνοδεύει κάθε συμμαχική δέσμευση. Αυτό είναι το πάγιο όριο όλων των συμμαχιών.

Υπάρχει, ωστόσο, και μια νέα διάσταση που αξίζει να εξεταστεί: η πυρηνική. Πέρυσι ο Μακρόν άνοιξε τη συζήτηση για το ενδεχόμενο η γαλλική πυρηνική αποτροπή να αποκτήσει ευρωπαϊκή διάσταση. Φέτος ανακοίνωσε την ενίσχυση του γαλλικού πυρηνικού οπλοστασίου, δυνατότητα ανάπτυξης γαλλικών πυρηνικών δυναμέων σε ευρωπαϊκά εδάφη και στενότερη συνεργασία με οκτώ εταίρους – μεταξύ των οποίων ρητώς η Ελλάδα. Η Ελλάδα οφείλει να διερευνήσει τα όρια και το περιεχόμενο της γαλλικής «εκτεταμένης αποτροπής». Όχι επειδή η Τουρκία είναι ήδη πυρηνική δύναμη – δεν είναι – αλλά επειδή έχει εκπνευσμένες πυρηνικές φιλοδοξίες.

Το συμπέρασμα είναι σαφές. Η ελληνογαλλική συμφωνία είναι πολύτιμη και η ανανέωσή της θετική. Όμως η αξία της είναι συμπληρωματική, όχι υποκατάστατο της εθνικής ισχύος. Οι συμμαχίες είναι πιο αξιόπιστες όταν στηρίζουν κράτη ικανά να υπερασπιστούν τον εαυτό τους.

*Ο Αθανάσιος Πλατιάς είναι ομότιμος καθηγητής Στρατηγικής στο Πανεπιστήμιο Πειραιώς και πρόεδρος του Συμβουλίου Διεθνών Σχέσεων

Εάν μια «συμμαχία» δεν συνοδεύεται από ρήτρα στρατιωτικής συνδρομής ή άλλη δεσμευτική υποχρέωση αμοιβαίας άμυνας, τότε, από τη σκοπιά της στρατηγικής και των διεθνών σχέσεων, πρόκειται περισσότερο για πολιτική ή στρατηγική σύμπλευση παρά για συμμαχία με την κλασική έννοια. Συμμαχία χωρίς αμοιβαία άμυνα είναι περισσότερο υπόσχεση συνεργασίας παρά εγγύηση ασφάλειας. Τελικά μία συμμαχία δοκιμάζεται στον πόλεμο· πριν από αυτόν είναι δήλωση προθέσεων.

Vice Admiral (ret) Roberto Domini, President of CESMAR
addressing
Lieutenant General (ret) Ioannis Baltzois
President of the Hellenic Institute for Strategic Studies (HELISS) Athens

Esteemed President, dear General Baltzois,

It is with great pleasure that I have received your kind letter of 2 April. Allow me to express, on behalf of CESMAR and personally, the deepest respect for the Institute which you preside over with such authority.

Italy and Greece share profoundly aligned maritime geopolitical visions, forged by our common history connected to our belonging to the Mediterranean and by the awareness that the security of our seas is indivisible. In Operation Aspides, our Navies operate with joint determination, demonstrating that Italo- Greek cooperation represents an indispensable pillar for regional stability.

Although this is not understood by all, the United States' attack on Iran has confirmed with dramatic evidence how necessary it is that Italy and Greece act together in the Eastern Mediterranean. Historically, Italy has looked predominantly to the central Mediterranean; but today we must recognise that to the east lies wealth, to the east lies the threat to Mediterranean security, to the east lies culture and human development. Our country's strategic horizon necessarily extends eastward, where vital interests and complex challenges converge that require coordinated responses.

The attack on the island of Cyprus — which we hope will soon be liberated from the illegal occupation of part of its territory — represented not only an aggression against the Republic of Cyprus, but an attack upon Europe in its territorial and political integrity. Within our sphere, CESMAR has consistently supported the need for a stable Italian presence alongside Greece, as well as the full Hellenic involvement in decisions concerning the destiny of the Mediterranean. We indeed believe that those who live in the Mediterranean— who breathe its air, know its currents, endure its tensions every day — have a right and duty to make themselves heard more than those who do not live here and who sometimes exploit it merely as an instrument to demonstrate their own power.

I therefore fully agree on the necessity of resuming the fruitful regime of exchanges between our Institutes. In such a compressed and volatile geopolitical context, cooperation between CESMAR and HELISS can offer concrete contributions to the understanding of regional dynamics and to the formulation of operational proposals for political decision-makers.

I thank you for your attention and extend my most distinguished regards. On the occasion of the Holy

Easter festivities, please accept the sincere wishes of all our members and myself. Vice Admiral (ret) Roberto Domini, President of CESMAR

Η εκτίμηση της Συντάξεως του περιοδικού σχετικά με την ανωτέρω επιστολή θα μπορούσε να συνοψισθεί σε ένα κατάλληλο αποφαντικό που δείχνει να είναι θετικό, θεσμικά συγκρατημένο και στρατηγικά ευοίωνο, χωρίς υπερβολές που θα το καθιστούσαν δεσμευτικό πέραν των προθέσεων των δύο Ινστιτούτων. Θα ταίριαζε, επομένως, μια διατύπωση που να αναγνωρίζει, ότι η επιστολή του Προέδρου του CESMAR αποπνέει ειλικρινή διάθεση επανενεργοποίησης και εμβάθυνσης της συνεργασίας με το ΕΛΙΣΜΕ, επί τη βάσει κοινών αντιλήψεων για τη θαλάσσια ασφάλεια, τη σταθερότητα της Ανατολικής Μεσογείου και τον ρόλο Ελλάδας και Ιταλίας ως φυσικών μεσογειακών δρώντων. Το ύφος της επιστολής είναι σαφώς φιλικό, τιμητικό και προωθητικό συνεργειών, ενώ οι αναφορές στην Κύπρο, στην Επιχείρηση «Ασπίδες», στην ανάγκη ανατολικής στρατηγικής στροφής της Ιταλίας και στη διαμόρφωση επιχειρησιακών προτάσεων προς πολιτικούς λήπτες αποφάσεων προσδίδουν ουσιαστικό περιεχόμενο στις καλώς εννοούμενες προθέσεις. Συνεπώς, το αποφαντικό θα μπορούσε να συνοψισθεί ως εξής: η επιστολή συνιστά ιδιαιτέρως ευοίωνη ένδειξη σύγκλισης αντιλήψεων και προθέσεων μεταξύ CESMAR και ΕΛΙΣΜΕ, ικανή να αποτελέσει αφετηρία μιας πιο συστηματικής, παραγωγικής και αμοιβαίως επωφελούς διμερούς συνεργασίας στον χώρο της στρατηγικής ανάλυσης για την ασφάλεια και σταθερότητα της Μεσογείου.

Σκέψεις επί της συνεργασίας των Ινστιτούτων

CESMAR και ΕΛΙΣΜΕ

ΕΚ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ

Μια τέτοια συνεργασία μπορεί να αποδώσει πολύ περισσότερο από μια ανταλλαγή φιλοφρονήσεων. Ειδικά επειδή το CESMAR έχει σαφή ναυτική/θαλάσσια γεωπολιτική κατεύθυνση, ενώ το ΕΛΙΣΜΕ παράγει μελέτες, αναλύσεις, συνέδρια, ημερίδες και σεμινάρια. Αυτά τα ιδιογνωρίσματα των ανωτέρω δεξαμενών σκέψεως συνηγορούν στο να επιτευχθεί μία φυσική συμπληρωματικότητα.

Το ουσιώδες όφελος είναι η δημιουργία ενός ελληνοϊταλικού διαύλου στρατηγικής σκέψεως για την Ανατολική Μεσόγειο, όπου Ελλάδα και Ιταλία έχουν κοινά -αλλά όχι πάντα ταυτόσημα- συμφέροντα: θαλάσσιες οδοί, ενεργειακή ασφάλεια, μεταναστευτικές ροές, σταθερότητα Βόρειας Αφρικής, Μέση Ανατολή, Τουρκία, Λιβύη, ναυτική παρουσία τρίτων δυνάμεων και προστασία κρίσιμων υποδομών.

Πρακτικά θα λέγαμε, ότι από μία τέτοια συνεργασία μπορούν να προκύψουν Κοινές στρατηγικές μελέτες και policy papers. Με αποφυγή γενικολόγων αναλύσεων, αλλά με σύντομα κείμενα πολιτικής για συγκεκριμένα ζητήματα, όπως επί της ασφαλείας θαλασσίων γραμμών επικοινωνίας, επί της Ανατολικής και Κεντρικής Μεσογείου ως ενιαίου χώρου, επί επιπτώσεων κρίσεων στην Λιβύη και στην Μέση Ανατολή, επί υβριδικών απειλών και ενεργειακών διαδρόμων. Επίσης Κοινά συνέδρια, ημερίδες και workshops είναι εδεικτικά διαπεραιώσεως κοινών σκοπών. Αυτά μπορούν να προσελκύσουν στον ίδιο χώρο αναλυτές, αποστράτους, ακαδημαϊκούς, διπλωμάτες και στελέχη ναυτικών/αμυντικών φορέων και γιατί όχι μονάδων ενεργειακών εκμεταλλεύσεων μεγάλης εμβελείας και αποδεκτής αξιοπιστίας.

Η αξία δεν είναι μόνο η δημόσια συζήτηση, αλλά και η δημιουργία δικτύου εμπιστοσύνης μεταξύ ελληνικών και ιταλικών κύκλων στρατηγικής σκέψεως. Καλύτερη κατανόηση των ιταλικών και ελληνικών προτεραιοτήτων.

Η Ελλάδα συχνά βλέπει την Ανατολική Μεσόγειο μέσα από το πρίσμα Τουρκίας-Κύπρου-Αιγαίου και των παρακτίων Συρίας, Λιβάνου, Ισραήλ, Αιγύπτου και Λιβύης. Η Ιταλία συχνά τη συνδέει με Λιβύη, την ενέργεια, το μεταναστευτικό, την ναυτιλία και τα βιομηχανικά συμφέροντα. Η σύγκλιση αυτών των δύο οπτικών μπορεί να παράγει περισσότερο ρεαλιστικές ή και εναλλακτικές προτάσεις. Είναι καλώς δεχόμενη η “διαμόρφωση” μιας κοινής ευρωπαϊκής φωνής.

Η Ελλάδα και η Ιταλία σαν μεσογειακά κράτη-μέλη της ΕΕ και του ΝΑΤΟ διαθέτουν ένα ιδιαίτερο σημάδι πλεονέκτημα έναντι των λοιπών παρακτίων κρατών της Α. Μεσογείου. Μια τεκμηριωμένη ελληνοϊταλική προσέγγιση μπορεί να επηρεάσει συζητήσεις σε ευρωπαϊκό επίπεδο επί θεμάτων της θαλασσίας ασφαλείας, επί στρατηγικής αυτονομίας, επί προστασίας υποθαλασσίων καλωδίων, επί ενεργειακών υποδομών

και κυρίως επί της ιδέας αποτροπής κάποιας εκτιμωμένης ασταθείας. Μπορεί να αναδειχθεί η θαλασσία διάσταση της ασφαλείας με την κάθε παρουσιαζόμενη ένδειξη ανατροπής του καθεστώτος ηρεμίας.

Η Ανατολική Μεσόγειος δεν είναι μόνο διπλωματικό ή στρατιωτικό ζήτημα. Είναι χώρος εμπορίου, ενέργειας, καλωδίων, λιμένων, ναυτιλίας, αλιείας, μεταναστευτικών πιέσεων και περιβαλλοντικών κινδύνων. Ένα ινστιτούτο με ναυτική γεωπολιτική εξειδίκευση όπως το CESMAR μπορεί να συνδυαστεί χρήσιμα με την ευρύτερη στρατηγική προσέγγιση του ΕΛΙΣΜΕ.

Μπορεί να επιδιωχθεί εκπαίδευση νέων αναλυτών. Μπορούν να γίνουν κοινά σεμινάρια, ανταλλαγές νέων ερευνητών, θερινά σχολεία ή κοινές ομάδες εργασίας. Αυτό θα δημιουργούσε μια νέα γενιά Ελλήνων και Ιταλών αναλυτών που θα σκέφτονται τη Μεσόγειο όχι αποσπασματικά, αλλά ως ενιαίο στρατηγικό σύστημα. Στην περίπτωση CESMAR-ΕΛΙΣΜΕ, τα δύο Ινστιτούτα μπορούν να λειτουργήσουν ως διάυλος στρατηγικού διαλόγου μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, χωρίς να δεσμεύουν επισήμως τις κυβερνήσεις τους. Μπορούν δηλαδή να συζητούν ευαίσθητα θέματα, να ανταλλάσσουν εκτιμήσεις, να δοκιμάζουν ιδέες, να εντοπίζουν συγκλίσεις ή διαφορές και να προτείνουν λύσεις που αργότερα ίσως αξιοποιηθούν από πολιτικούς, διπλωματικούς ή στρατιωτικούς φορείς. Τα ινστιτούτα στρατηγικών μελετών μπορούν να λειτουργήσουν ως διάυλοι διαλόγου. Μπορούν να θέσουν δύσκολα ζητήματα με μεγαλύτερη ευελιξία από ό,τι οι κυβερνήσεις. Μπορούν να δοκιμάσουν ιδέες και να προετοιμάσουν έδαφος για πιο επίσημες πρωτοβουλίες. Κοινές εισηγήσεις για κρίσεις. Σε περίπτωση εντάσεως στην Α. Μεσόγειο, στη Λιβύη, στο Σουέζ, στην Ερυθρά Θάλασσα ή στο ενεργειακό πεδίο, τα δύο ινστιτούτα θα μπορούσαν να εκδίδουν κοινές σύντομες εκτιμήσεις.

Αυτό θα ενίσχυε την αξιοπιστία τους και θα προσέφερε χρήσιμη εικόνα σε δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς.

Η μεγαλύτερη αξία, όμως, θα ήταν η μετάβαση από την απλή ανάλυση στην παραγωγή εφαρμοσίμων προτάσεων. Δηλαδή όχι μόνο «τι συμβαίνει στην Ανατολική Μεσόγειο», αλλά «τι μπορούν να κάνουν Ελλάδα και Ιταλία μαζί». Για παράδειγμα: κοινή θαλάσσια επιτήρηση, προστασία υποδομών, συνεργασία λιμένων, ενεργειακή ανθεκτικότητα, πολιτική για τη Λιβύη, ευρωπαϊκή ναυτική παρουσία και αντιμετώπιση υβριδικών απειλών.

Κατά συνέπεια, η συνεργασία CESMAR-ΕΛΙΣΜΕ μπορεί να εξελιχθεί σε ελληνοϊταλικό εργαστήριο στρατηγικής σκέψεως για τη Μεσόγειο. Το καλό που μπορεί να προκύψει είναι η παραγωγή γνώσεως, δικτύων, εμπιστοσύνης και πρακτικών προτάσεων πολιτικής σε μια περιοχή όπου η ασφάλεια της Ελλάδας, της Ιταλίας και της Ευρώπης συνδέονται άμεσα.

Η Κρυφή Σύγκρουση: Πώς ο Έλεγχος του Φλοιοού της Γης Αναδιαμορφώνει την Παγκόσμια Ισχύ

Του Σεραφεΐμ Ευστρατιάδου
PhD Συστήματα Τεχνητής Νοημοσύνης, Στρατηγική
και Διαχείριση Οικογεωπολιτικού Κινδύνου

Το 2007 μετακόμισα στο Veldhoven της Ολλανδίας, δίπλα στο Eindhoven, όπου βρίσκονται το Philips High Tech Campus και τα ερευνητικά εργαστήρια της NXP Semiconductors. Ακριβώς εκεί, όπου ο Van Gogh ζωγράφιζε μέσα στα χωράφια το 1890, εδρεύει από το 1984 μια σχετικά μικρή εταιρεία η οποία σήμερα θεωρείται μια από τις σημαντικότερες και κρίσιμότερες εταιρείες παγκοσμίως. Ενώ σχεδιάζαμε τους αλγόριθμους που υλοποιούν μέχρι σήμερα τα ολοκληρωμένα κυκλώματα από ένα μεγάλο ποσοστό των συστημάτων επικοινωνιών, η ASML κατασκευάζει τα μηχανήματα που «ζωγραφίζουν» με ασύλληπτη ακρίβεια τα κυκλώματα αυτά πάνω σε δίσκισ πυριτίου.

Από αυτά τα μικροτσιπ εξαρτώνται πλέον όχι μόνο η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη, αλλά και η γεωπολιτική ισορροπία, η οποία χωρίς μια αξιόπιστη αλυσίδα εφοδιασμού τους μπορεί να ανατραπεί με απρόβλεπτες συνέπειες. Όμως, κάτω από αυτή την αλυσίδα υπάρχουν κι άλλα στρώματα ή επίπεδα εφοδιαστικής οργάνωσης που απαιτούν προσεκτική στρατηγική διαχείριση κινδύνου.

1-Τα Θεμέλια Είναι Το Μέτωπο

Έχουμε εξετάσει τον χάρτη του ανταγωνισμού των μεγάλων δυνάμεων από λανθασμένη οπτική γωνία. Κατά το μεγαλύτερο μέρος της τελευταίας δεκαετίας, η προσοχή έχει επικεντρωθεί στους ημιαγωγούς: στην κατασκευή σε νανομετρική κλίμακα, στους ελέγχους εξαγωγών προηγμένων τσιπ και σε σημεία συμφόρησης όπως τα συστήματα λιθογραφίας της ASML και η TSMC της Ταϊβάν. Αυτά παραμένουν κρίσιμα — αλλά δεν αποτελούν το βαθύτερο επίπεδο στρατηγικού ελέγχου.

Ο πιο θεμελιώδης ανταγωνισμός βρίσκεται χαμηλότερα: στην εξόρυξη, επεξεργασία και εξευγενισμό κρίσιμων ορυκτών. Οι σπάνιες γαίες, μαζί με υλικά όπως το γάλλιο, το γερμάνιο, ο γραφίτης, το κοβάλτιο και το λίθιο, αποτελούν το φυσικό υπόστρωμα της σύγχρονης τεχνολογίας. Χωρίς αυτά, ούτε τα προηγμένα τσιπ ούτε τα συστήματα καθαρής ενέργειας μπορούν να λειτουργήσουν. Αυτό συνιστά τον πραγματικό «Στρωματικό Πόλεμο» («Layer War»): έναν δομικό ανταγωνισμό για τα υλικά θεμέλια της ψηφιακής και της πράσινης οικονομίας.

Το πλεονέκτημα της Κίνας σε αυτόν τον τομέα δεν είναι τυχαίο. Αντανακλά δεκαετίες βιομηχανικής πολιτικής, περιβαλλοντικών συμβιβασμών και κρατικά υποστηριζόμενων επενδύσεων σε προηγμένη ικανότητα διύλισης. Ενώ οι δυτικές οικονομίες έδωσαν προτεραιότητα στην αποδοτικότητα και στην παγκοσμιοποίηση, η Κίνα εδραίωσε τον έλεγχο στα ενδιάμεσα και κατώτερα στάδια επεξεργασίας — τα στάδια που μετατρέπουν το ακατέργαστο μέταλλο σε αξιοποιήσιμες βιομηχανικές εισροές.

Οι πρόσφατες εξελίξεις ενισχύουν αυτή την αλλαγή. Από το 2023, η Κίνα έχει επιβάλει ελέγχους εξαγωγών στο γάλλιο και το γερμάνιο (κρίσιμα για ημιαγωγούς και αμυντικές εφαρμογές), ενώ το 2024–2025 επέκτεινε τις απαιτήσεις αδειοδότησης στον

γραφίτη και σε ορισμένες τεχνολογίες επεξεργασίας σπάνιων γαιών. Τα στοχευμένα αυτά μέτρα, χωρίς να ισοδυναμούν με απόλυτες απαγορεύσεις, δείχνουν την ικανότητα του Πεκίνου να μετατρέψει κόμβους της εφοδιαστικής αλυσίδας σε όπλο πίεσης ως απάντηση στους δυτικούς περιορισμούς στα τσιπ και στον προηγμένο βιομηχανικό εξοπλισμό παραγωγής.

Η G7 και η Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν ανταποκριθεί με πρωτοβουλίες όπως ο Ευρωπαϊκός Νόμος για τις Κρίσιμες Πρώτες Ύλες (EU Critical Raw Materials Act) και στρατηγικές «friend-shoring» («φιλική ανάθεση παραγωγής») υπό την ηγεσία των ΗΠΑ. Ωστόσο, οι προσπάθειες αυτές βρίσκονται ακόμη σε πρώιμο στάδιο. Η πραγματικότητα είναι αμείλικτη: οι ανεπτυγμένες οικονομίες έχουν οικοδομήσει τεχνολογικά συστήματα των οποίων το υλικό υπόβαθρο δεν ελέγχουν.

Αυτό δεν είναι μια συμβατική στρατιωτική σύγκρουση, αλλά μια σύγκρουση γύρω από την αρχιτεκτονική των εφοδιαστικών αλυσίδων. Οι άδειες εξαγωγής, ο έλεγχος επενδύσεων, η δημιουργία στρατηγικών αποθεμάτων και οι επιδοτήσεις έχουν καταστεί εργαλεία κρατικής ισχύος. Το αποτέλεσμα είναι μια σταδιακή αλλά αποφασιστική μετατόπιση από τις παραδοχές μιας απρόσκοπτης παγκόσμιας αγοράς προς ένα σύστημα που ορίζεται από στρατηγικό ανταγωνισμό και ελεγχόμενη αλληλεξάρτηση.

2- Ο Πίνακας των Σημείων Συμφόρησης

Η δομή της εξάρτησης είναι πιο ορατή στην ικανότητα επεξεργασίας παρά στην ακατέργαστη εξόρυξη. Η Κίνα δεν κυριαρχεί σε όλη την παγκόσμια εξορυκτική δραστηριότητα, αλλά ελέγχει δυσανάλογο μερίδιο της διύλισης και της παραγωγής εξαρτημάτων — τα στάδια που δημιουργούν πραγματική διαπραγματευτική ισχύ.

Οι κατά προσέγγιση σημερινές πραγματικότητες (οι οποίες διαφέρουν ανά υλικό και πηγή) περιλαμβάνουν:

- Διύλιση σπάνιων γαιών: η κινέζικη αντιστοιχεί σε περίπου 85–90% της παγκόσμιας ικανότητας επεξεργασίας.
- Παραγωγή μόνιμων μαγνητών (NdFeB): περίπου 85–90% της παγκόσμιας παραγωγής.
- Επεξεργασία βαρέων σπάνιων γαιών (π.χ. δυσπρόσιο, τέρβιο): σχεδόν πλήρης κυριαρχία.
- Γραφίτης (άνοδοι κατάλληλοι για μπαταρίες): πάνω από 90% της επεξεργασίας.
- Γάλλιο και γερμάνιο: η Κίνα παράγει την πλειονότητα και έχει αποδείξει την ικανότητά της να επιβάλλει ελέγχους εξαγωγών.

Η συγκέντρωση αυτή δημιουργεί συστημική ευαλωτότητα. Τα ηλεκτρικά οχήματα, οι ανεμογεννήτριες, τα προηγμένα οπτικά συστήματα και τα καταναλωτικά ηλεκτρονικά εξαρτώνται από αυτές τις εισροές. Η υποκατάσταση είναι συχνά τεχνικά δύσκολη, οικονομικά δαπανηρή ή και τα δύο.

Αυτά τα υλικά σημεία συμφόρησης διασταυρώνονται

με γεωγραφικά σημεία συμφόρησης, ιδίως στη Μέση Ανατολή και στους παρακείμενους θαλάσσιους διαδρόμους. Η αλληλεπίδραση μεταξύ της συγκέντρωσης της εφοδιαστικής αλυσίδας και του φυσικού κινδύνου διέλευσης αποκτά ολοένα κεντρικότερη σημασία για την παγκόσμια σταθερότητα.

Οι βασικοί διάδρομοι περιλαμβάνουν:

- Το Στενό του Ορμούζ: περίπου το ένα πέμπτο της παγκόσμιας κατανάλωσης πετρελαίου διέρχεται από αυτό. Οποιαδήποτε διαταραχή, όπως στην περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ ΗΠΑ, Ισραήλ και Ιράν προκαλεί άμεσους ενεργειακούς κραδασμούς και δευτερογενείς επιπτώσεις στην μεταποίηση και στην διανομή.
- Η Ερυθρά Θάλασσα και η Διώρυγα του Σουέζ: οι επιθέσεις στη ναυσιπλοΐα από τα τέλη του 2023 έχουν ήδη καταδείξει πώς μη κρατικοί δρώντες μπορούν να διαταράξουν τις παγκόσμιες εμπορικές ροές. Οι παρακάμψεις γύρω από το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας αυξάνουν τον χρόνο και το κόστος μεταφοράς, επηρεάζοντας τα πάντα, από την ενέργεια έως τις βιομηχανικές εισροές.
- Η Ανατολική Μεσόγειος: αναδύεται ως συμπληρωματικός διάδρομος για ενεργειακές και ψηφιακές υποδομές, συμπεριλαμβανομένων τερματικών LNG και υποθαλάσσιων καλωδίων που συνδέουν την Ευρώπη, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική. Το στρατηγικό συμπέρασμα είναι ότι οι σύγχρονες εφοδιαστικές αλυσίδες εκτίθενται σε διπλή πίεση: συγκέντρωση στα αρχικά στάδια της παραγωγής (όπως η κινεζική κυριαρχία στην επεξεργασία) και τρωτότητα στη μεταφορά προς τα στάδια μεταφοράς και διανομής (όπως τα θαλάσσια σημεία συμφόρησης). Οι πιέσεις αυτές αλληλοενισχύονται σε περιόδους κρίσης. Η μεγάλη περιφερειακή σύγκρουση — με εμπλοκή του Ιράν και δρώντων προσκείμενων στις ΗΠΑ — δεν διαταράσσει μόνο τις αγορές ενέργειας, αλλά ενισχύει και τις ήδη υπάρχουσες αδυναμίες στις αλυσίδες εφοδιασμού ορυκτών και βιομηχανικών εισροών. Το αποτέλεσμα δεν είναι απλά μια μεμονωμένη διαταραχή αλλά ένα σύνθετο σοκ που, πολύ πιθανόν, θα διαρκέσει αρκετά.

3-Η Ευρώπη και η Ανατολική Μεσόγειος

Για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η πρόκληση είναι δομική. Οι κλιματικές και βιομηχανικές της στρατηγικές — απανθρακοποίηση, εξηλεκτρισμός και ψηφιακή κυριαρχία — απαιτούν τεράστιους όγκους κρίσιμων υλικών. Τα σημερινά επίπεδα εξάρτησης καθιστούν δύσκολη την επίτευξη αυτών των φιλοδοξιών χωρίς εξάρτηση από εξωτερικούς προμηθευτές.

Ο Ευρωπαϊκός Νόμος για τις Κρίσιμες Πρώτες Ύλες θέτει ποσοτικούς στόχους για εγχώρια εξόρυξη, επεξεργασία και ανακύκλωση, αλλά τα χρονοδιαγράμματα περιορίζονται από τις αδειοδοτικές διαδικασίες, τα περιβαλλοντικά πρότυπα και την κεφαλαιακή ένταση. Στην πράξη, η Ευρώπη θα παραμείνει εξαρτημένη από εξωτερικούς προμηθευτές στο ορατό μέλλον. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η Ελλάδα και η Κύπρος καταλαμβάνουν στρατηγικά σημαντική θέση. Ελληνική πολιτική

Πρώτον, η οικονομική τους έκθεση είναι υψηλή. Και οι δύο οικονομίες εξαρτώνται από το εμπόριο, τη ναυτιλία, τον τουρισμό και τις εισαγωγές ενέργειας. Οι παγκόσμιες διαταραχές στην προσφορά μεταφράζονται γρήγορα σε πληθωρισμό, χαμηλότερη ανάπτυξη και δημοσιονομική πίεση. Ένα συνδυασμένο σοκ — περιορισμοί σε ορυκτές πρώτες ύλες μαζί με διαταραχές

στην ενέργεια ή στη ναυτιλία — θα είχε δυσανάλογες επιπτώσεις.

Δεύτερον, η γεωγραφική τους θέση δημιουργεί τόσο ευκαιρίες όσο και κινδύνους. Η Ελλάδα έχει αναδειχθεί σε περιφερειακό ενεργειακό κόμβο, με υποδομές LNG όπως η Ρεβυθούσα και η Αλεξανδρούπολη να ενισχύουν τη διαφοροποίηση από το ρωσικό αέριο. Η Κύπρος προωθεί την υπεράκτια ανάπτυξη φυσικού αερίου και έργα ηλεκτρικής διασύνδεσης με το Ισραήλ και την Αίγυπτο. Οι πρωτοβουλίες αυτές συμβάλλουν στην ευρύτερη ευρωπαϊκή ανθεκτικότητα.

Ωστόσο, τα πλεονεκτήματα αυτά συνοδεύονται από πολυπλοκότητα. Το Λιμάνι του Πειραιά, υπό τη διαχείριση της COSCO, καταδεικνύει την διαστρωματωμένη φύση της αλληλεξάρτησης: έναν κρίσιμο ευρωπαϊκό κόμβο εφοδιαστικής (logistics) συνδεδεμένο με κινεζικές κρατικά υποστηριζόμενες επενδύσεις. Η Κύπρος λειτουργεί μέσα σε ένα εξίσου σύνθετο περιβάλλον, διαμορφωμένο από περιφερειακές εντάσεις και άλυτα πολιτικά ζητήματα.

Τρίτον, οι αμυντικές προμήθειες συνδέονται ολοένα στενότερα με τις βιομηχανικές αλυσίδες εφοδιασμού. Τα σύγχρονα στρατιωτικά συστήματα εξαρτώνται από τα ίδια κρίσιμα υλικά με τις μη στρατιωτικές τεχνολογίες. Κατά συνέπεια, οι στρατηγικές προμηθειών — είτε αφορούν αεροσκάφη, ναυτικά συστήματα ή μη επανδρωμένα αεροσκάφη — εκτίθενται έμμεσα σε διαταραχές της εφοδιαστικής αλυσίδας.

Από την σκοπιά της διακυβέρνησης και του κινδύνου, αυτό συνεπάγεται μετατόπιση στις παραδοχές σχεδιασμού. Τα παραδοσιακά μοντέλα που βασίζονται σε μεμονωμένες διαταραχές δεν επαρκούν. Οι κυβερνήσεις και οι επιχειρήσεις πρέπει να συνυπολογίσουν συντονισμένα ή συστημικά σοκ που επηρεάζουν πολλαπλούς κόμβους ταυτόχρονα.

Ήδη αναδύονται πολιτικές απαντήσεις:

- Διεύρυνση της προμήθειας μέσω συνεργασιών με χώρες όπως η Αυστραλία, ο Καναδάς και παραγωγικές χώρες της Αφρικής.
 - Επενδύσεις σε ικανότητα διύλισης και επεξεργασίας εντός συμμαχικών δικαιοδοσιών.
 - Επέκταση της ανακύκλωσης και των πρωτοβουλιών κυκλικής οικονομίας για την ανάκτηση κρίσιμων υλικών από ροές αποβλήτων.
 - Στρατηγική αποθεματοποίηση για την απορρόφηση βραχυπρόθεσμων διαταραχών.
- Για χώρες όπως η Ελλάδα, η στρατηγική τοποθέτηση ως κόμβος logistics, ενέργειας και δεδομένων μέσα σε ένα πιο κατακερματισμένο σύστημα μπορεί να αποτελέσει διέξοδο προς στρατηγική βαρύτητα — υπό την προϋπόθεση ότι η διαχείριση των εξαρτήσεων θα γίνει με προσοχή. Ελληνική πολιτική

4- Ο Καθρέφτης της Αλληλεξάρτησης

Καθοριστικό χαρακτηριστικό της παρούσας συγκυρίας είναι η αμοιβαιότητα στην άσκηση οικονομικής κρατικής ισχύος. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι σύμμαχοί τους έχουν χρησιμοποιήσει ελέγχους εξαγωγών για να περιορίσουν την πρόσβαση της Κίνας σε προηγμένους ημιαγωγούς και σε εξοπλισμό παραγωγής. Η Κίνα, με τη σειρά της, έχει δείξει ότι μπορεί να επιβάλει περιορισμούς σε υλικά του αρχικού σταδίου παραγωγής.

Αυτό δεν συνιστά συμμετρική ισχύ, αλλά είναι αμοιβαία καθοριστικό. Κάθε πλευρά ελέγχει διαφορετικά επίπεδα του ίδιου συστήματος. Το αποτέλεσμα είναι μια κατάσταση ασύμμετρης αλληλεξάρτησης, στην οποία και οι δύο πλευρές διαθέτουν μέσα εξαναγκασμού, αλλά καμία δεν μπορεί να αποσυνδεθεί πλήρως χωρίς σημαντικό κόστος.

Η ευρύτερη συνέπεια είναι η σταδιακή αναδιάρθρωση της παγκοσμιοποίησης. Η αποδοτικότητα δεν αποτελεί πλέον την μοναδική οργανωτική αρχή. Η ανθεκτικότητα, η πλεονασματικότητα και η πολιτική ευθυγράμμιση αποκτούν ολοένα μεγαλύτερη προτεραιότητα. Η βιομηχανική πολιτική — κάποτε αντιμετωπιζόμενη με σκεπτικισμό σε πολλές δυτικές οικονομίες — επανεμφανίζεται ως κεντρικό εργαλείο στρατηγικής.

Πολιτική

5-Αναδυόμενες Θεμελιώδεις Αρχές

Αρκετά μοτίβα καθίστανται πλέον σαφή:

- Ο έλεγχος των υλικών είναι εξίσου σημαντικός με την τεχνολογική υπεροχή. Τα προηγμένα συστήματα είναι τόσο ασφαλή όσο και οι εφοδιαστικές τους αλυσίδες.
- Ο χρόνος αποτελεί κρίσιμο περιορισμό. Η ανάπτυξη ορυχείων, διυλιστηρίων και εναλλακτικών δικτύων προμήθειας μπορεί να απαιτήσει μια δεκαετία ή και περισσότερο.
- Η γεωγραφία έχει ανακτήσει στρατηγικό βάρος. Τα θαλάσσια σημεία συμφόρησης, οι λεκάνες πόρων και οι διάδρομοι υποδομών βρίσκονται στο επίκεντρο της προβολής ισχύος.
- Το όριο μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα θολώνει. Οι επιχειρήσεις σε κρίσιμους τομείς λειτουργούν ολοένα περισσότερο εντός πλαισίων που διαμορφώνονται από τις επιταγές της εθνικής ασφάλειας.
- Οι μεσαίες δυνάμεις αντιμετωπίζουν ταυτόχρονα κινδύνους και ευκαιρίες. Χώρες που βρίσκονται κατά μήκος κομβικών διαδρόμων μπορούν να καταστούν αναντικατάστατες — αλλά και πιο εκτεθειμένες.

Για την Ελλάδα και την Κύπρο, η στρατηγική πορεία έγκειται στην αξιοποίηση της γεωγραφικής θέσης με παράλληλη μείωση της τρωτότητας: ενίσχυση των υποδομών, ευθυγράμμιση με ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες και διαφοροποίηση των οικονομικών εξαρτήσεων.

Ελληνική πολιτική

Η κεντρική διαπίστωση αυτού του «κρυφού πολέμου» είναι ότι η ισχύς στον 21ο αιώνα είναι πολυστρωματική, ή πιο γενικά, πολυεπίπεδη. Ο ορατός ανταγωνισμός γύρω από τα τσιπ και την τεχνητή νοημοσύνη εδράζεται σε έναν βαθύτερο ανταγωνισμό για τα ορυκτά, την επεξεργασία και τα logistics. Ο έλεγχος αυτών των θεμελιωδών επιπέδων δεν εγγυάται κυριαρχία — αλλά χωρίς αυτόν, η κυριαρχία είναι αδύνατη.

6-Συμπέρασμα

Το παγκόσμιο σύστημα δεν καταρρέει, αλλά αναδιαμορφώνεται. Τα δίκτυα που σχεδιάστηκαν για αποδοτικότητα επανασχεδιάζονται για ανθεκτικότητα. Αυτό πιθανώς θα γίνει με ανισομερή, δαπανηρό και πολιτικά αμφισβητούμενο τρόπο.

Είναι σαφές ότι το έδαφος κάτω από την ψηφιακή οικονομία δεν θεωρείται πλέον δεδομένο. Έχει μετατραπεί σε αμφισβητούμενο πεδίο — και το αποτέλεσμα αυτής της αντιπαράθεσης θα διαμορφώσει την επόμενη φάση της παγκόσμιας τάξης.

Γιατί παραιτούνται

Εθνικά θέματα 07.06.2026 - 20:43

Ποιες είναι οι συνέπειες στην εθνική μας άμυνα και τι σκοπεύει να πράξει η Αθήνα για να βελτιώσει την κατάσταση

Υπάρχει ένα πρόβλημα που δεν φαίνεται στις παρελάσεις, δεν εμφανίζεται στα νέα μαχητικά, δεν ακούγεται στις ανακοινώσεις για νέες φρεγάτες και εξοπλιστικά προγράμματα δισεκατομμυρίων. Και όμως, ίσως είναι από τα πιο κρίσιμα ζητήματα εθνικής ασφάλειας που αντιμετωπίζει σήμερα η Ελλάδα.

Την ώρα που η χώρα επενδύει σε Rafale, φρεγάτες, drones, πυραυλικά συστήματα και έναν συνολικό εκσυγχρονισμό των Ενόπλων Δυνάμεων, ένα διαφορετικό μέτωπο ανοίγει στο εσωτερικό: όλο και περισσότεροι μόνιμοι στρατιωτικοί αποφασίζουν να βγάλουν τη στολή και να αποχωρήσουν.

Τα τελευταία χρόνια το φαινόμενο δείχνει να επιταχύνεται. Ειδικά μέσα στο 2025 καταγράφηκαν ιστορικά υψηλοί αριθμοί παραιτήσεων σε συγκεκριμένους κλάδους, με το Πολεμικό Ναυτικό να βρίσκεται στο επίκεντρο των συζητήσεων. Σύμφωνα με δημόσιες αναφορές, μόνο μέσα στο 2025 οι παραιτήσεις στελεχών στο Πολεμικό Ναυτικό έφτασαν τις 276 – αριθμός που χαρακτηρίστηκε ως ιστορικό ρεκόρ. Παράλληλα, υπήρξαν αναφορές και για εκατοντάδες αποχωρήσεις στον Στρατό Ξηράς, ενώ το πρώτο τετράμηνο του 2026 εμφανίζεται αυξημένο σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους.

Το ζήτημα αποκτά ακόμη μεγαλύτερη σημασία αν σκεφτούμε ότι δεν μιλάμε για προσωπικό που αποχωρεί κοντά στη σύνταξη. Σε πολλές περιπτώσεις πρόκειται για στελέχη παραγωγικής ηλικίας, με εμπειρία, εκπαίδευση, εξειδίκευση και χρόνια επένδυσης από το ίδιο το κράτος.

Και αυτό δημιουργεί ένα ερώτημα. Πώς γίνεται σε μία περίοδο που η Ελλάδα αυξάνει τις αμυντικές της δυνατότητες, να δυσκολεύεται να κρατήσει το ανθρώπινο δυναμικό που χρειάζεται για να τις αξιοποιήσει;

Οι Λόγοι

Ο πρώτος και πιθανότατα σημαντικότερος λόγος είναι οικονομικός.

Για πολλά χρόνια το επάγγελμα του στρατιωτικού στηριζόταν λιγότερο στον μισθό και περισσότερο στη σταθερότητα, το κύρος και την ασφάλεια που προσέφερε. Όμως τα τελευταία χρόνια η πραγματικότητα έχει αλλάξει.

Το κόστος ζωής αυξήθηκε σημαντικά. Ενοίκια, καύσιμα, βασικά αγαθά, μετακινήσεις. Και την ίδια στιγμή αρκετά στελέχη θεωρούν ότι οι αποδοχές τους δεν ακολούθησαν τον ίδιο ρυθμό.

οι Έλληνες στρατιωτικοί

Του Γεωργίου Μαυρίδη

Το πρόβλημα γίνεται ακόμη πιο έντονο στις συνεχείς μεταθέσεις. Ένα στέλεχος μπορεί να αλλάξει περιοχή αρκετές φορές μέσα στην καριέρα του. Αυτό σημαίνει νέα σπίτια, διπλά έξοδα, οικογενειακή πίεση, μετακινήσεις παιδιών και συνολικά ένα οικονομικό βάρος που πολλές φορές δεν καλύπτεται πλήρως.

Ειδικά για στελέχη με υψηλή τεχνική κατάρτιση, η διαφορά με τον ιδιωτικό τομέα αρχίζει να γίνεται αισθητή. Μηχανικοί, πληροφορικοί, τεχνικοί αεροπορίας, στελέχη ναυτικών ειδικοτήτων ή ηλεκτρονικών συστημάτων μπορούν συχνά να βρουν σημαντικά υψηλότερες απολαβές εκτός στρατεύματος.

Δεύτερος σημαντικός λόγος είναι οι συνθήκες εργασίας.

Οι Ένοπλες Δυνάμεις απαιτούν διαθεσιμότητα σχεδόν όλο το εικοσιτετράωρο. Ασκήσεις, υπηρεσίες, επιχειρησιακή ετοιμότητα, αποστολές, μετακινήσεις και πολλές φορές περιορισμένη δυνατότητα προσωπικού προγραμματισμού.

Για έναν νέο άνθρωπο που σήμερα συγκρίνει επαγγελματικές επιλογές, αυτό έχει αρχίσει να παίζει μεγαλύτερο ρόλο από ό,τι στο παρελθόν.

Ένας ακόμη παράγοντας που έχει συζητηθεί έντονα είναι οι αλλαγές στο σταδιοδρομικό πλαίσιο και η αίσθηση αβεβαιότητας για την εξέλιξη αρκετών κατηγοριών προσωπικού, κάτι που έχει αναφερθεί δημόσια μέσα στο 2026.

Τέλος υπάρχει και ένας πιο δύσκολα μετρήσιμος λόγος: η ψυχολογία.

Όταν ένας στρατιωτικός αισθάνεται ότι οι θυσίες του δεν αντανakλώνται στην καθημερινότητά του ή ότι η επαγγελματική του πορεία δεν εξελίσσεται όπως περίμενε, η παραίτηση αρχίζει να γίνεται πραγματική επιλογή.

Οι Συνέπειες

Εδώ όμως το ζήτημα ξεφεύγει από τα εργασιακά και γίνεται στρατηγικό.

Γιατί ένας στρατός δεν λειτουργεί μόνο με εξοπλισμό.

Μπορείς να αγοράσεις νέα πλοία. Μπορείς να αγοράσεις αεροσκάφη. Μπορείς να παραγγείλεις drones και πυραύλους.

Αλλά δεν μπορείς να αγοράσεις εύκολα εμπειρία.

Ένα έμπειρο στέλεχος χρειάζεται χρόνια για να εκπαιδευτεί. Σε κάποιες ειδικότητες χρειάζεται μία δεκαετία για να φτάσει στο επίπεδο που πραγματικά παράγει επιχειρησιακή αξία.

Αν αποχωρούν άνθρωποι με εμπειρία, τότε δημιουργούνται κενά που δεν καλύπτονται άμεσα.

Αυτό γίνεται ιδιαίτερα κρίσιμο τώρα που η Ελλάδα εισάγει νέες τεχνολογίες και σύνθετα οπλικά συστήματα.

Νέα πλοία, νέα ηλεκτρονικά, νέα συστήματα διοίκησης, drones, πυραυλικά συστήματα και εκσυγχρονισμός μεγάλου μέρους των Ενόπλων Δυνάμεων απαιτούν προσωπικό υψηλής εξειδίκευσης.

Αν δεν υπάρχει επαρκής στελέχωση, υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί ένα παράδοξο: να υπάρχουν τα μέσα αλλά να μην υπάρχουν αρκετοί άνθρωποι για να αξιοποιηθούν στο μέγιστο.

Υπάρχει όμως και κάτι ακόμη.

Η απώλεια αριστείας.

Όταν αποχωρούν τα πιο ικανά ή πιο παραγωγικά στελέχη επειδή βρίσκουν καλύτερες συνθήκες αλλού, δημιουργείται σταδιακά κενό εμπειρίας μέσα στο σύστημα.

Και αυτό δεν φαίνεται αμέσως.

Φαίνεται χρόνια αργότερα.

Πως θα Διορθώσει το Πρόβλημα

Το ελληνικό Υπουργείο Άμυνας έχει ήδη αναγνωρίσει δημόσια ότι η στελέχωση αποτελεί κρίσιμο θέμα για την επόμενη δεκαετία.

Μέσα στις συζητήσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη περιλαμβάνονται παρεμβάσεις σε οικονομικά κίνητρα, αναμόρφωση μισθολογικών δεδομένων, βελτιώσεις στη μέριμνα προσωπικού και αλλαγές στο μοντέλο σταδιοδρομίας.

Παράλληλα εξετάζονται τρόποι ενίσχυσης της ελκυστικότητας του επαγγέλματος για νέους υποψηφίους αλλά και περιορισμού των κινήτρων αποχώρησης για όσους ήδη υπηρετούν.

Έχει επίσης τεθεί στο τραπέζι μεγαλύτερη υποστήριξη σε ζητήματα στέγασης, μεταθέσεων και καθημερινότητας των οικογενειών των στελεχών.

Γιατί τελικά το συμπέρασμα είναι απλό.

Η εθνική άμυνα δεν είναι μόνο θέμα εξοπλισμών.

Είναι και θέμα ανθρώπων.

Και αν η Ελλάδα θέλει πραγματικά να αξιοποιήσει τις μεγάλες επενδύσεις που κάνει στην άμυνα, θα πρέπει να διατηρήσει και να ενισχύσει το ανθρώπινο κεφάλαιο που βρίσκεται πίσω από κάθε πλοίο, κάθε αεροσκάφος και κάθε επιχειρησιακό σχέδιο.

Οι στρατιωτικοί δεν είναι απλά αριθμοί σε έναν πίνακα στελέχωσης.

Είναι το στοιχείο που τελικά καθορίζει αν ένας στρατός λειτουργεί ή όχι.

Το ερώτημα λοιπόν δεν είναι μόνο γιατί παραιτούνται.

Το πραγματικό ερώτημα είναι αν θα προλάβει η χώρα να αντιστρέψει την τάση πριν αρχίσουν να φαίνονται βαθύτερες επιπτώσεις.

https://www.pentapostagma.gr/ethnika-themata/7373759_giati-paraitoyntai-oi-ellines-stratitiko

Γιατί ο πόλεμος ασκεί ακόμη γοητεία σε έναν κόσμο με ολοένα περισσότερες συγκρούσεις

Του Ilmari Kähkö*:

Η αύξηση των πολέμων συνδέεται, κατά τον Kähkö, με την επίμονη και παράλογη πεποίθηση ότι η βία μπορεί να λειτουργήσει ως οικονομικά αποδοτικό εργαλείο για την επίλυση πολιτικών αδιεξόδων.

Ως μελετητής του πολέμου, αναρωτιέμαι συχνά γιατί ο αριθμός των ένοπλων συγκρούσεων στον κόσμο αυξάνεται. Για όποιον αμύνεται, ο πόλεμος μπορεί να είναι ένα αναγκαίο κακό. Τι είναι, όμως, αυτό που ωθεί τους ηγέτες να ξεκινούν επιθετικούς πολέμους;

Καταλήγω όλο και περισσότερο στο συμπέρασμα ότι η βασική εξήγηση βρίσκεται στη γοητεία του πολέμου: στην πεποίθηση ότι η βία μπορεί να δώσει, γρήγορα και με σχετικά χαμηλό κόστος, λύσεις σε σύνθετα πολιτικά προβλήματα.

Ωστόσο, η σύγχρονη κοινωνιολογική έρευνα για τον πόλεμο αμφισβητεί αυτή τη λογική. Ο πόλεμος είναι πάντοτε δαπανηρός και, ιστορικά, μόλις περίπου οι μισοί επιθετικοί πόλεμοι πέτυχαν τους στόχους τους.

Η γοητεία του πολέμου φωτίζει μια επαναλαμβανόμενη παθολογία στη λήψη αποφάσεων: τον συνδυασμό άγνοιας, βιασύνης και συναισθηματικής φόρτισης. Ξανά και ξανά, τα μέσα του πολέμου αποδεικνύονται ανεπαρκή σε σχέση με τους πολιτικούς σκοπούς που καλούνται να υπηρετήσουν.

Στο βάθος διακρίνεται ο ίδιος γνώριμος συνδυασμός: άγνοια, βιασύνη και συναισθηματισμός.

Αυτή τη γοητεία συντηρεί το όνειρο ενός σύντομου και καθοριστικού πολέμου. Σε ένα τέτοιο σενάριο, το αναπόφευκτο κόστος της σύγκρουσης –η καταστροφή και ο θάνατος– υποτίθεται ότι θα παραμείνει περιορισμένο.

Η ιδέα του «καθοριστικού» πολέμου στηρίζεται, με τη σειρά της, στην υπόθεση ότι η βία μπορεί να ελεγχθεί με ακρίβεια και να παραγάγει συγκεκριμένα πολιτικά αποτελέσματα.

Οι σημερινοί πόλεμοι στη Μέση Ανατολή και στην Ουκρανία δείχνουν πόσο παραπλανητική παραμένει αυτή η γοητεία. Ο Vladimir Putin και ο Donald Trump αποτελούν, κατά τον συγγραφέα, χαρακτηριστικά παραδείγματα ηγετών που επένδυσαν υπερβολικά στις υποσχέσεις του πολέμου.

Από τη στιγμή που ξεσπά, ο πόλεμος δεν μπορεί να τεθεί υπό πλήρη έλεγχο.

Η γοητεία του πολέμου συσκοτίζει συχνά

το πιο κρίσιμο γεγονός: ο πόλεμος αποκτά τη δική του δυναμική και τείνει να ξεφεύγει προς τα άκρα. Επειδή είναι αμοιβαία διαδικασία, δεν μπορεί να ελεγχθεί πλήρως αφότου αρχίσει. Αυτό από μόνο του αμφισβητεί την ιδέα ότι ο πόλεμος είναι ένα απολύτως ορθολογικό εργαλείο πολιτικής.

Η παραγνώριση αυτής της αμοιβαιότητας αποτυπώνεται στην ελλιπή προετοιμασία απέναντι στις αντιδράσεις του αντιπάλου. Όσοι γοητεύονται από τον πόλεμο πιστεύουν συχνά ότι οι ένοπλες δυνάμεις τους μπορούν από την πρώτη στιγμή να πετύχουν τόσο συντριπτικά αποτελέσματα, ώστε ο αντίπαλος να μην προλάβει ουσιαστικά να αντισταθεί.

Αυτή την αυτοπεποίθηση ενισχύουν συχνά γνωστικές προκαταλήψεις που τρέφονται από την ιδεολογία. Έτσι, οι ίδιες οι ένοπλες δυνάμεις ή ακόμη και ολόκληρο το έθνος παρουσιάζονται ως τόσο ανώτερα ή τεχνολογικά προηγμένα, ώστε να μπορούν εύκολα να συντρίψουν τον αντίπαλο. Ούτε οι παγκόσμιοι πόλεμοι –οι πιο καταστροφικές συγκρούσεις στην ιστορία της ανθρωπότητας– δεν κατάφεραν να διαλύσουν οριστικά αυτή την αυταπάτη.

Τα τελευταία χρόνια παρόμοιες παραδοχές εμφανίστηκαν, μεταξύ άλλων, στην Ουκρανία και στο Ιράν. Ο Putin και ο Trump, στηριγμένοι στο τακτικό πλεονέκτημα της αιφνιδιαστικής επίθεσης, δεν είχαν ούτε εκτιμήσει ούτε επεξεργαστεί επαρκώς το ενδεχόμενο ενός πολέμου που θα παραταθεί λόγω αντίστασης. Στην περίπτωση του Trump, η ανησυχία εντείνεται περαιτέρω από το γεγονός ότι εξυμνεί τη βία, ενώ η αξία της στρατιωτικής ισχύος περιορίζεται από την ασάφεια των ίδιων των πολεμικών στόχων.

Όταν η αιφνιδιαστική επίθεση δεν φέρνει το προσδοκώμενο αποτέλεσμα, ο επιτιθέμενος έχει δύο επιλογές: είτε να κλιμακώσει είτε να υποχωρήσει. Τόσο ο Putin στην Ουκρανία όσο και ο Trump μαζί με τον Benjamin Netanyahu στο Ιράν επέλεξαν την πρώτη οδό. Έτσι, οι ισραηλινές επιθέσεις που κλιμάκωσαν τον πόλεμο στο Ιράν παρέσυραν αναπόφευκτα και τις Ηνωμένες Πολιτείες.

Οι ηγέτες ανεβάζουν συχνά το διακύβευμα επειδή φοβούνται το πολιτικό κόστος της απώλειας κύρους. Ο πόλεμος συνεχίζεται, επειδή η υποχώρηση έχει τίμημα. Την ίδια στιγμή, η ίδια η σύγκρουση γεννά νέους λόγους για συνέχιση. Χα-

ρακτηριστικό παράδειγμα είναι η πλάνη του βυθισμένου κόστους: η συνέχιση του πολέμου παρουσιάζεται ως τρόπος δικαίωσης των θυσιών που έχουν ήδη γίνει.

Ο πόλεμος παρατείνεται, επειδή η υποχώρηση συνεπάγεται πολιτικό κόστος.

Οι νέοι αυτοί λόγοι δεν συνδέονται κατ' ανάγκην με τα αρχικά αίτια της σύγκρουσης, ούτε μπορούν όλοι να θεωρηθούν πλήρως ορθολογικοί. Όσο ο πόλεμος κλιμακώνεται, τόσο αυξάνεται και το κόστος του. Και την κατάσταση περιπλέκει ακόμη περισσότερο το γεγονός ότι οι πόλεμοι έχουν παγκόσμιες και απρόβλεπτες συνέπειες.

Η γοητεία του πολέμου επιβιώνει εν μέρει επειδή ορισμένοι πόλεμοι όντως αποδεικνύονται καθοριστικοί. Η σημασία αυτών των σπάνιων περιπτώσεων για την παγκόσμια ιστορία δεν πρέπει να υποτιμάται. Την ίδια ώρα, όμως, η διαρκής εξιδανίκευση αυτών των ελάχιστων παραδειγμάτων ενισχύει μια επικίνδυνη αυταπάτη.

Η συντριπτική πλειονότητα των σύγχρονων πολέμων δεν τελειώνει ούτε γρήγορα ούτε καθοριστικά. Παρατείνονται, σιγοκαίνε ή μετατρέπονται σε εξοντωτικούς πολέμους φθοράς, όπως συμβαίνει στην Ουκρανία.

Φοβάμαι ότι, παρά όσα γνωρίζουμε πλέον, η παράλογη γοητεία του πολέμου ισχυροποιείται. Οι Ηνωμένες Πολιτείες είναι απλώς ένα παράδειγμα χώρας όπου η προσφυγή στη βία φαίνεται να γίνεται ολοένα πιο αποδεκτή, τόσο σε εσωτερικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η εξέλιξη αυτή προκαλεί ανησυχία, αλλά δεν είναι αναπόφευκτη. Ο πόλεμος δεν είναι φυσικός νόμος· είναι πάντοτε πολιτική επιλογή.

*Ο συγγραφέας είναι Επίκουρος Καθηγητής Στρατιωτικών Επιστημών και συγγραφέας και θεωρεί ότι όσο βαθύτερα κατανοούμε τον πόλεμο, τόσο περισσότερο εκτιμούμε την ειρήνη.

Πηγή: <https://yle.fi/a/74-20219384>

Περί «πρώτου πλήγματος»

Παναγιώτης Ήφαιστος*

Ζητήματα τα οποία ενώ οι στρατηγικές ανακατατάξεις είναι καταγιριστικές η Τουρκική απειλή οξύνεται. ο Κονδύλης και η διαλεκτική σχέση ισορροπίας δυνάμεων, άμυνας, επίθεσης-αντεπίθεσης, σταθερότητας, αστάθειας (παρατίθεται άρθρο του Κονδύλη στο "Βήμα" και συνεπακόλουθες παρεμβάσεις στο "Βήμα" και το "Πτήση")

Μέσα της δεκαετίας του 1990 έγιναν πολλές συζητήσεις οι οποίες καθίστανται ολοένα και πιο επίκαιρες. Τα αίτια είναι πολλά. Κύρια αίτια είναι πρώτον, η ολοένα οξύτερη αναθεωρητική απειλή, δεύτερον, η επιτάχυνση του κατευναστικού κατήφορου που οδηγεί είτε σε πόλεμο είτε σε ήττα χωρίς πόλεμο, τρίτον, η παράλειψη εξισορρόπησης της Τουρκίας στην Κύπρο με αποτέλεσμα το ένα δέκατο του Ελληνισμού να είναι, βασικά και ουσιαστικά, όμηροι της Άγκυρας, και τέταρτον, η εν πολλοίς επιτυχής στρατηγική σχοινοβασία της Τουρκίας εν μέσω καταγιριστικών στρατηγικών εξελίξεων και συναλλαγών της Άγκυρας με τις εμπλεκόμενες δυνάμεις και περιφερειακά κράτη.

Για αυτούς και άλλους συναφείς λόγους, κρίνεται σκόπιμη η επαναφορά και ο σχολιασμός κρίσιμων συζητήσεων που αφορούν την λεπτή σχέση μεταξύ σταθερότητας και αστάθειας, έναρξης μιας σύρραξης, πιθανοτήτων κλιμάκωσής και το ενδεχόμενο πρώτου πλήγματος.

Ως προς το τελευταίο, έχουμε συχνά αναφέρει σε πολλές αναλύσεις αυτό που θεωρείται δεδομένο στην στρατηγική ανάλυση, ότι δηλαδή λόγω τεχνολογικών εξελίξεων θολώνει εάν όχι και είναι πολύ δύσκολο να διαπιστωθεί ποιος και πότε προχώρησε σε ένα πρώτο αποφασιστικό πλήγμα και ποιος είναι ο επιτιθέμενος και ποιος ο αμυνόμενος.

Αμυνόμενος, σε κάθε περίπτωση, είναι εκείνο το κράτος μιας διένεξης το οποίο δεν εκπέμπει απειλές και δεν εγείρει αναθεωρητικές αξιώσεις. Αυτά και πολλά άλλα κριτήρια και παράγοντες καθιστούν αναγκαίο το αμυνόμενο κράτος να διαθέτει επαρκή ισχύ, να δημιουργεί παραστάσεις στρατηγικής αξιοπιστίας και να είναι πανέτοιμο να αντιμετωπίσει όλα τα ενδεχόμενα.

Μετά την σύντομη εισαγωγή παρατίθενται α) το άρθρο του Παναγιώτη Κονδύλη στο «Βήμα» που προκάλεσε μεγάλες αντιδράσεις, β) η πρώτη δική μας αντίδραση στο «Βήμα» και γ) εκτενέστερο κείμενο στο «Πτήση».

*Panayiotis IfestosPanayiotis Ifestos • 1st1stProfessor, international relations strategic studiesProfessor, international relations strategic studies4d

<https://lnkd.in/ddCYVwSZ>
και <https://wp.me/p3OqMa-2y7>

Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από τους Τούρκους αποτελεί Εθνικό Συμφέρον των ΗΠΑ.

Του Χρήστου Κωνσταντινίδη
Middle East Forum, διευθυντού σύνταξης του Geopolitico.gr

Οι Ηνωμένες Πολιτείες και Ευρώπη δεν μπορούν να οικοδομήσουν ειρήνη πάνω σε μια παραπονημένη εκδοχή της ιστορίας, η οποία ενισχύει τον τουρκικό αναθεωρητισμό και την επιθετικότητα. Άρθρο του Χρήστου Κωνσταντινίδη στο Middle East Forum.

Στις 19 Μαΐου 2026, ο Έλληνας Πρωθυπουργός Κυριάκος Μητσοτάκης έστειλε ένα μήνυμα αναφερόμενος στη σφαγή 353.000 Ελλήνων ως «ένα από τα πιο τραγικά κεφάλαια της σύγχρονης ιστορίας». Τα γεγονότα αυτά, τα οποία επικαλέστηκε, η Τουρκία συνεχίζει να τα αρνείται: τη γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου. Ωστόσο, ακόμη και αυτή η προσεκτική και μετρημένη δήλωση ήταν αρκετή για να προκαλέσει την αντίδραση της Άγκυρας. Σε ανακοίνωση του υπουργείου Εξωτερικών της, η Τουρκία παρουσίασε τον εαυτό της ως άδικα κατηγορούμενο, και προσπάθησε να μετατοπίσει την ευθύνη και να ανακατασκευάσει το παρελθόν, προκειμένου να διαστρεβλώσει την ιστορική ταυτότητα της περιοχής της Μαύρης Θάλασσας. Όμως η ιστορία δεν εξαφανίζεται απλώς και μόνο επειδή ένα κράτος επιλέγει να τη διαγράψει.

Η σιωπή αποτελεί εδώ και καιρό μια ελληνική αδυναμία. Για δεκαετίες, η λογική του «να μην προκαλούμε την Τουρκία» λειτούργησε ως πέπλο πάνω από την αλήθεια, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της νοτιοανατολικής πτέρυγας του NATO και του Ψυχρού Πολέμου. Ο ιστορικός Πολυχρόνης Ενεπεκίδης (1917–2014), για παράδειγμα, είχε αναφέρει ότι το 1958 Έλληνες πολιτικοί εμπόδισαν την έρευνά του από φόβο μήπως βλάψουν τις ελληνοτουρκικές σχέσεις. Το 1994, μετά από χρόνια αγώνων ποντιακών σωματείων και τις προσπάθειες προσωπικοτήτων όπως ο βουλευτής του Πανελληνίου Σοσιαλιστικού Κινήματος Μιχάλης Χαραλαμπίδης, το ελληνικό Κοινοβούλιο αναγνώρισε επίσημα τη Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου και καθιέρωσε τη 19η Μαΐου ως Ημέρα Μνήμης για τα θύματά της.

Η ημερομηνία συνδέεται με την απόβαση του Τούρκου στρατιωτικού ηγέτη και μετέπειτα προέδρου Μουσταφά Κεμάλ στη Σαμψούντα στις 19 Μαΐου 1919, σηματοδοτώντας αυτό που οι ιστορικοί προσδιορίζουν ως τη δεύτερη και πιο αιματηρή φάση της γενοκτονίας. Εδώ έγκειται η αντίφαση. Η ίδια ημέρα που για τον Ελληνισμό αντιπροσωπεύει πένθος και μνήμη, η Τουρκία την γιορτάζει ως εθνική εορτή. Το να επαινεί ο Τομ Μπάρακ, ο πρεσβευτής των ΗΠΑ στην Τουρκία, τον Μουσταφά Κεμάλ εκείνη την ημέρα, υπονομεύει τη συμφιλίωση που θα έπρεπε να αποτελεί εθνικό συμφέρον των ΗΠΑ. Για τους λαούς που υπέφεραν υπό τον κεμαλικό εθνικισμό, ο ιδρυτής της Τουρκικής Δημοκρατίας παραμένει μια αμφιλεγόμενη προσωπικότητα και, στην ποντιακή ιστορική μνήμη, ο άνθρωπος που είναι ένοχος για γενοκτονία.

Τα κράτη διαθέτουν μνήμη και την αναπαράγουν μέσω της πολιτικής κουλτούρας. Όταν ένα κράτος δεν λογοδοτεί ποτέ για τα εγκλήματά του, αυτά τα εγκλήματα ενσωματώνονται στη στρατηγική του ταυτότητα. Η Γερμανία, μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, αναγνώρισε τα εγκλήματά της και απέρριψε τον ναζισμό, σπάζοντας την ντροπή που περιέβαλλε το Ολοκαύτωμα. Επειδή πολλοί στην Ουάσιγκτον και την Ευρώπη έβλεπαν την Τουρκία ως έναν χρήσιμο σύμμαχο, οι διπλωμάτες εκτροχίασαν τις πιέσεις για ιστορική λογοδοσία, επιτρέποντας στις ίδιες ιδεολογίες που τροφοδότησαν τη γενοκτονία να καλλιεργηθούν και να ανα-

πτυχθούν, ενώ οι Τούρκοι αξιωματούχοι πίστευαν ότι μπορούσαν να δρουν στην περιοχή με ατιμωρησία.

Από το ανθελληνικό πογκρόμ το 1955 και τις απελάσεις των Ελλήνων από την Κωνσταντινούπολη το 1964, μέχρι τον αφανισμό του Ελληνισμού από την Ίμβρο και την Τένεδο, την εισβολή στην Κύπρο το 1974 και τη συνεχιζόμενη κατοχή περισσότερο από το ένα τρίτο του νησιού, η συμπεριφορά του τουρκικού κράτους αποκαλύπτει μια συνεπή αντίληψη της ισχύος. Η δημογραφική αλλοίωση, οι πολιτικές εποικισμούς, η καταστολή των μειονοτήτων και οι συστηματικές προκλήσεις στα κυριαρχικά δικαιώματα είναι όλα κρίκοι της ίδιας αλυσίδας. Όταν ένα γενοκτονικό κράτος διαφεύγει της τιμωρίας, επαναλαμβάνει τα εγκλήματά του με νέες μορφές.

Η σημερινή Τουρκία αμφισβητεί τα ελληνικά κυριαρχικά δικαιώματα στο Αιγαίο, εγείρει αξιώσεις για τη Θράκη, ενισχύει την παρουσία της στην Κύπρο και καταστέλλει τους Κούρδους, τους Αλεβίτες και άλλες μειονότητες εντός των συνόρων της. Υποστήριξε το Αζερμπαϊτζάν κατά τη διάρκεια του πολέμου εναντίον των Αρμενίων στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ. Ταυτόχρονα, διατηρεί στρατιωτική παρουσία στη Συρία, το Ιράκ, τη Λιβύη, το Κατάρ και τη Σομαλία, ενώ υποστηρίζει τρομοκρατικές οργανώσεις όπως η Χαμάς, πρώην θυγατρικές της Αλ Κάιντα στη Συρία και πλήθος τζιχαντιστικών ομάδων στο Πακιστάν και τη Λιβύη. Η Τουρκία επιδιώκει να εκμεταλλευτεί τη γεωπολιτική ρευστότητα της τρέχουσας εποχής. Προβάλλει τον εαυτό της ως μια αυτόνομη περιφερειακή δύναμη, καλλιεργεί νεοοθωμανικές φιλοδοξίες και παίζει ένα παιχνίδι εξισορρόπησης μεταξύ Μόσχας και Ουάσιγκτον. Μια τέτοια συμπεριφορά δεν αποτελεί δείγμα αξιοπιστίας για μια συμμαχία.

Η μόνη πραγματική προοπτική για ειρήνη στην περιοχή βρίσκεται στον μετασχηματισμό της Τουρκίας σε ένα δημοκρατικό κράτος που σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις εθνικές μειονότητες, τις γλώσσες, τις θρησκείες, τις παραδόσεις και τους πολιτισμούς των λαών που ζουν εντός και γύρω από τα σύνορά της. Χωρίς έναν τέτοιο μετασχηματισμό, η περιοχή θα παραμείνει όμηρος της ιστορικής άρνησης και της γεωπολιτικής αστάθειας. Η αναγνώριση της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου δεν είναι μια πράξη εκδίκησης, αλλά μια πράξη ιστορικής αποκατάστασης. Οι προσωρινοί διπλωματικοί υπολογισμοί δεν πρέπει να υποτάσσουν τη μνήμη των θυμάτων.

Ηνωμένες Πολιτείες και Ευρώπη δεν μπορούν να οικοδομήσουν ειρήνη πάνω σε μια παραπονημένη εκδοχή της ιστορίας. Αυτό δημιουργεί μόνο τις προϋποθέσεις για τον τουρκικό αναθεωρητισμό και, ενδεχομένως, για μια ανανεωμένη επιθετικότητα. Η επίσημη αναγνώριση αυτού του εγκλήματος από τις ΗΠΑ θα αποτελούσε μια πράξη δικαιοσύνης προς τα θύματα και τους απογόνους τους. Θα στήριζε τη διασπορά, θα δικαίωνε τους Ελληνοαμερικανούς ποντιακής καταγωγής και θα εξυπηρετούσε τα ίδια τα γεωπολιτικά συμφέροντα της Ουάσιγκτον στην Ανατολική Μεσόγειο. Πάνω απ' όλα, θα έστελνε στην Άγκυρα ένα σαφές μήνυμα: η ασφάλεια του μέλλοντος μπορεί να οικοδομηθεί μόνο πάνω στην αλήθεια και ότι δεν θα υπάρξει καμία ηθική ισοδυναμία στη Δύση που να νομιμοποιεί τον ιστορικό αναθεωρητισμό και τη ρεβανσιστική πολιτική του Προέδρου Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν.

12 ΠΡΑΓΜΑΤΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΑΜΕ - μέχρι που ξέσπασε ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή

Προτάθηκε από τον Αντιστράτηγο ε.α. Ιωάν. Μπαλτζώη, Πρόεδρο ΕΛΙΣΜΕ.

Ο πόλεμος στη Μέση Ανατολή δεν έφερε μόνο καταστροφή. Έφερε και αποκαλύψεις. Όχι απαραίτητα γιατί κάτι εμφανίστηκε πρώτη φορά, αλλά γιατί όσα ήταν κρυμμένα ή θολά έγιναν πλέον αδύνατο να αγνοηθούν.

1. Ο μύθος του «παντοδύναμου» (ΗΠΑ)

Η αμερικανική στρατιωτική παρουσία (F35, αεροπλανοφόρα, βάσεις) δεν στάθηκε ικανή να αποτρέψει την κλιμάκωση ή τις επιθέσεις από περιφερειακούς παίκτες. Αποκαλύφθηκε ότι η αποτρεπτική ισχύς δεν είναι αυτόματη, ειδικά όταν οι αντίπαλοι δεν έχουν τίποτα να χάσουν.

2. Ο μύθος του «άτρωτου» (Ισραήλ)

Ο πόλεμος αποκάλυψε ότι η απόλυτη τεχνολογική υπεροχή δεν εγγυάται την ασφάλεια. Είδαμε πώς εξελιγμένα συστήματα επιτήρησης και τείχη δισεκατομμυρίων μπορούν να καταρρεύσουν από πρωτόγονες μεθόδους ή τον αιφνιδιασμό. Η αποκάλυψη εδώ είναι απλή: η υπερεμπιστοσύνη στην τεχνολογία μπορεί να γίνει η μεγαλύτερη αχίλλειος πτέρνα ενός κράτους.

3. Οι μη κρατικοί παίκτες μπορούν να αλλάξουν το παιχνίδι. Ομάδες χωρίς κρατική υπόσταση, όπως η Χαμάς, οι Χούθι και η Χεζμπολάχ... μπορούν να πυροδοτήσουν εξελίξεις που επηρεάζουν ολόκληρο τον πλανήτη. Η ισχύς δεν είναι πια αποκλειστικό προνόμιο των κρατών.

4. Η «αορατότητα» των υποδομών του πολέμου. Αποκαλύφθηκε μια ολόκληρη «υπόγεια γεωγραφία». Η έκταση και η πολυπλοκότητα των δικτύων κάτω από τις πόλεις (τούνελ, αποθήκες, κέντρα επιχειρήσεων) έδειξε ότι ο πόλεμος του 21ου αιώνα δεν διεξάγεται μόνο στο έδαφος ή στον αέρα, αλλά σε ένα αόρατο επίπεδο που καθιστά τις παραδοσιακές στρατιωτικές μελέτες παρωχημένες.

5. Η δύναμη του αλγορίθμου στη διαμόρφωση της ηθικής. Αποκαλύφθηκε ο ρόλος των social media (όπως το TikTok και το X) ως των νέων πεδίων μάχης. Για πρώτη φορά, η εικόνα από το μέτωπο έφτανε αμοντάριστη στα κινητά μας, παρακάμπτοντας τα παραδοσιακά ΜΜΕ. Αυτό αποκάλυψε ένα τεράστιο χάσμα γενεών: οι νεότεροι ενημερώνονται και τοποθετούνται ηθικά με βάση περιεχόμενο που οι μεγαλύτεροι δεν βλέπουν ποτέ.

6. Η κανονικότητα μπορεί να καταρρεύσει μέσα σε ώρες. Ο πόλεμος έδειξε πόσο γρήγορα μια κοινωνία μπορεί να περάσει από την καθημερινότητα στο χάος. Πόλεις που λειτουργούσαν κανονικά, βρέθηκαν μέσα σε λίγες ώρες σε κατάσταση πολιορκίας είτε στο Ισραήλ, είτε στη Γάζα, είτε στον Λίβανο... αλλά και σε πόλεις που θεωρούνταν ασφαλείς, όπως το Ντουμπάι, όπου χιλιάδες άνθρωποι βίωσαν φόβο και

αβεβαιότητα.

Αυτό που θεωρούμε δεδομένο... ασφάλεια, ρεύμα, νερό, επικοινωνία... μπορεί να αλλάξει σε δευτερόλεπτα.

7. Ο πόλεμος του μέλλοντος είναι υβριδικός. Δεν διεξάγεται μόνο στο πεδίο της μάχης. Κυβερνοεπιθέσεις, drones, ψυχολογικές επιχειρήσεις και έλεγχος της πληροφορίας συνθέτουν ένα νέο είδος σύγκρουσης που δεν έχει σαφή όρια.

8. Οι άμαχοι δεν είναι «παράπλευρες απώλειες»... είναι στο επίκεντρο.

Στη Γάζα φάνηκε ξεκάθαρα ότι οι πολέμοι πλέον διεξάγονται μέσα σε πόλεις. Οι άμαχοι δεν βρίσκονται απλώς στη μέση... αποτελούν το βασικό θύμα και συχνά μοχλό πίεσης.

9. Οι συγκρούσεις αυτές δεν μένουν «τοπικές».

Από τις τιμές της ενέργειας μέχρι τη γεωπολιτική σταθερότητα, ό,τι συμβαίνει εκεί επηρεάζει άμεσα και την Ευρώπη και φυσικά χώρες όπως η Ελλάδα.

Κανείς δεν είναι πραγματικά «εκτός».

10. Η επιλεκτική ευαισθησία της Δύσης.

Ο πόλεμος έφερε στην επιφάνεια μια δυσάρεστη αλήθεια για την παγκόσμια κοινή γνώμη: τα «δύο μέτρα και δύο σταθμά».

Αποκαλύφθηκε πόσο διαφορετικά αντιδρά το διεθνές σύστημα ανάλογα με το ποιος είναι ο επιτιθέμενος και ποιο το θύμα, προκαλώντας μια τεράστια κρίση αξιοπιστίας για τις δυτικές αξίες στα μάτια του υπόλοιπου κόσμου (του λεγόμενου «Παγκόσμιου Νότου»).

Και αυτό ίσως είναι πιο επικίνδυνο από τον ίδιο τον πόλεμο.

11. Οι συμμαχίες είναι πιο ρευστές απ' όσο νομίζαμε.

Η στάση χωρών όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, το Ιράν και η Τουρκία δείχνει ότι οι διεθνείς σχέσεις δεν βασίζονται σε «φιλίες», αλλά σε συμφέροντα που αλλάζουν ανάλογα με τη συγκυρία.

12. Η παγκόσμια κοινή γνώμη έχει αποκτήσει δύναμη. Διαδηλώσεις, online καμπάνιες και διεθνής πίεση επηρεάζουν πολιτικές αποφάσεις. Όχι πάντα καθοριστικά, αλλά σίγουρα όχι αμελητέα.

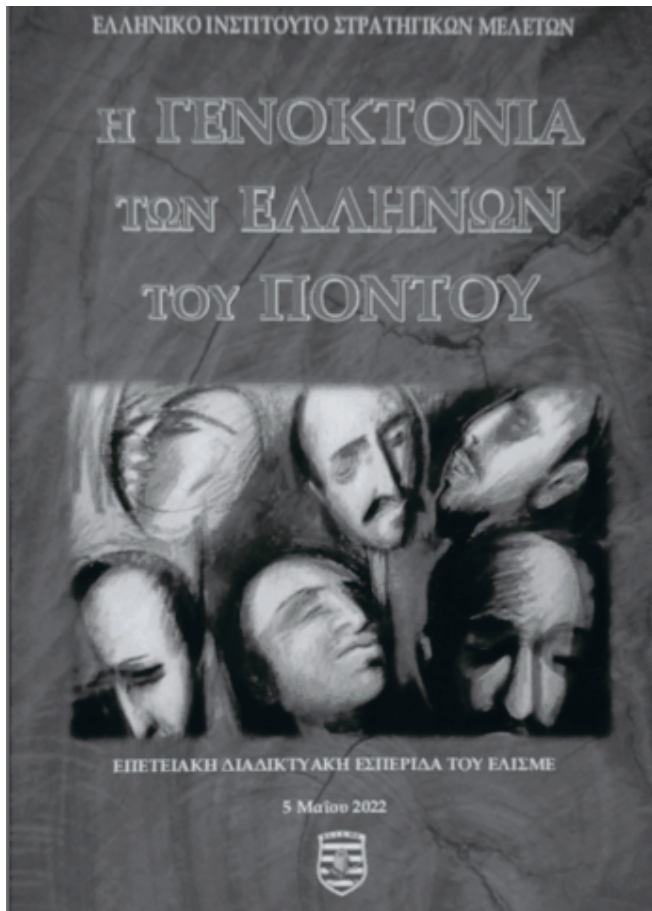
Ο πόλεμος δεν αποκάλυψε έναν νέο κόσμο.

Αποκάλυψε τον πραγματικό κόσμο...

όπως είναι όταν πέφτουν οι μάσκες.

(Και όταν έχουμε αδιαφορία για τη δικαιοσύνη και για τα άσχημα που συμβαίνουν.... αργά ή γρήγορα, αυτά θα χτυπήσουν την πόρτα όλων μας.)

128 ΣΜΗΝΑΡΧΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ

Αξιότιμοι εκπρόσωποι των Εκκλησιαστικών και Δημο-
τικών Αρχών, της ΣΣΕ, της ΔΑΕ, πρώην Διοικητές της
128 ΣΕΤΗ, Χορηγοί, εκλεκτοί προσκεκλημένοι, στε-
λέχη, στρατιωτικό, πολιτικό και έφεδρο προσωπικό
της 128 ΣΕΤΗ, φίλες και φίλοι,

Για να αισθανθούμε πώς οι πρόγονοί μας
βίωσαν τον πόνο της απώλειας της Πατρίδας και του
ξεριζωμού από τις πατρογονικές τους εστίες, συναι-
σθήματα που ζήσαμε οι περισσότεροι από εμάς τους
Ποντίους από μικρά παιδιά μέσα από τις διηγήσεις των
παππούδων, των γιαγιάδων και των γονιών μας, ας
ακούσουμε τον "Ύμνο" των Ποντίων στην Πατρίδα, που
έχει τίτλο "Την Πατρίδα Μ' Έχασα", από την πολύ α-
ξιόλογη εκδήλωση με τίτλο " Πόντος Σταύρωση και
Μνήμη", που έγινε στο Ηρώδειο, την Κυριακή 19 Μαΐου
2019, για τα 100 χρόνια της Γενοκτονίας των Ελλή-
νων του Πόντου και διοργανώθηκε από την Εύξεινο
Λέσχη Αθηνών!

Οι στίχοι του ύμνου που θα ακούσουμε, αφιε-
ρωμένου στη μνήμη των χιλιάδων νεκρών μας, μι-
λούν για την πατρίδα που έχασαν και σε ελεύθερη
μετάφραση μας λένε :

*Την πατρίδα μου έχασα,
έκλαψα και πόνεσα. Κλαίω και νοσταλγώ,
να ξεχάσω δεν μπορώ.*

Ρεφραίν: Άλλη μια φορά στη ζωή μου
στο πηγάδι μου στην αυλή μου. Να έπινα νερό,
και να έπλυνα τα μάτια μου.

Έχασα τους τάφους μου αυτούς που έθαψα
και δεν ξέχασα. Θυμάμαι τους δικούς μου,
και στην ψυχή μου κουβαλώ. Ρεφραίν
Εκκλησίες έρημες, μοναστήρια χωρίς καντήλια,
Πόρτες και παράθυρα, έμειναν ορθάνοιχτα.

Ας ακούσουμε τον ύμνο : "Την Πατρίδα Μ'
Έχασα" <https://share.google/evdw7vTU0Si5axm7m>

Αμέτρητοι οι νεκροί - Αμέτρητος και ο πόνος
- Ποτέ δεν θα ξεχάσουμε τον Πόντο την πολύπαθη πα-
τρίδα μας. Αντιλαμβάνομαι ότι όλοι μας είμαστε συ-
ναισθηματικά φορτισμένοι από τον ύμνο στην
Πατρίδα.

Αξιότιμοι προσκεκλημένοι, αγαπητά στελέχη
πολιτικό και στρατιωτικό προσωπικό, φίλες και
φίλοι.

Βλέπετε μπροστά μας το βιβλίο, με τίτλο "**Η
Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου**", που θα
προσφέρει ο κύριος Διοικητής σε ανάμνηση της
συμμετοχής σας στη σημαντική αυτή εκδήλωση από-
δοσης τιμής και μνήμης.

Το Ελληνικό Ινστιτούτο Στρατηγικών Μελετών
(ΕΛΙΣΜΕ), ανεξάρτητο μη κερδοσκοπικό Ινστιτούτο,
στην προσπάθειά του για αντικειμενική και ανεπηρέα-
στη ενημέρωση σε εσωτερικά θέματα εθνικού ενδιαφέ-
ροντος, διοργάνωσε στις 5 Μαΐου 2022, την πολύ
αξιόλογη επετειακή διαδικτυακή εσπερίδα με θέμα: " Η
Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου ", με εκλεκτούς
εισηγητές από τους πλέον ειδικούς για το θέμα αυτό,
ο καθένας με πολύ αξιόλογο αποτύπωμα στο αντικεί-
μενό του. Την Εσπερίδα παρακολούθησαν εκπρόσω-
ποι και μέλη από πάρα πολλούς Ποντιακούς συλλόγους
και οργανώσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, το δε
αποτέλεσμα προκάλεσε εξαιρετικό ενδιαφέρον και ικα-
νοποίηση.

Εισηγητές της εσπερίδας ήταν, ο καθηγητής κ.
Κωνσταντίνος Φωτιάδης με θέμα «Η Γενοκτονία των
Ελλήνων του Πόντου», η Δρ Άννα Κωνσταντινίδου με
θέμα «Πόντος – Ιστορία και Πολιτισμός», η καθηγήτρια
κ. Παναγιώτα- Γιώτα Ιωακειμίδου με θέμα «Ποντιακή
Διάλεκτος –Η Κιβωτός του Ομήρου» και ο συνάδελφος
Συνταγματάρχης ε.α και Γεωπολιτικός αναλυτής κ. Σάβ-
βας Καλεντερίδης με θέμα«Το αντάρτικο του Πόντου ».

Η διοργάνωση της σημαντικής αυτής Εσπερί-
δας από το ΕΛΙΣΜΕ, αποτέλεσε πράξη απόδοσης οφει-
λόμενης τιμής και μνήμης προς όλους τους Έλληνες του
Πόντου, που χάθηκαν ξεριζωμένοι από την Πατρίδα
τους, όταν στις 19 Μαΐου 1919, αποφράδα ημέρα για
τον Ελληνισμό του Πόντου, ο Μουσταφά Κεμάλ πάτησε
το πόδι του στη Σαμψούντα και ξεκίνησε και τυπικά

την τελευταία και πιο άγρια φάση του σχεδίου Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου

Το ΕΛΙΣΜΕ αξιολογώντας τα ιστορικά στοιχεία, τα τεκμήρια και τα ντοκουμέντα των εισηγήσεων της Εσπερίδας, τα οποία αποδεικνύουν και στηρίζουν τον αγώνα αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, αλλά και τα στοιχεία του αγώνα επιβίωσης του Ποντιακού Ελληνισμού, καθώς και του πολιτισμού, της ιστορίας, της ποντιακής διαλέκτου, των ηθών και εθίμων, θεώρησε ως πολύ σημαντική και αναγκαία την έκδοσή τους σε αυτό το βιβλίο.

Στην εισήγηση του με θέμα: " Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου " ο καθηγητής του Α.Π.Θ. και Κοσμήτορας Παιδαγωγικής Σχολής Φλώρινας, Δρ. Κωνσταντίνος Φωτιάδης, αναφέρεται με τεκμηριωμένα στοιχεία στο ιστορικό της Γενοκτονίας του Ποντιακού Ελληνισμού και παράλληλα αναλύει την πορεία διεκδίκησής της και τη στάση της επίσημης πολιτείας.

Στο δεύτερο μέρος της εισήγησής του, με θέμα "Η Συμβολή των Προσφύγων στην Ελλάδα - Απολογισμός Εκατό Χρόνων ", ο κύριος Φωτιάδης περιγράφει όσα δραματικά βίωσαν οι πρόσφυγες με την άφιξή τους στην Μάνα Ελλάδα. Αγωνίστηκαν μ'εγκαρτέρηση, για ν'αλλάξουν την αρνητική τοποθέτηση και την υποτιμητική στάση των ντόπιων συντοπιτών τους. Όμως δεν παραιτήθηκαν από τη ζωή. Πάλαψαν φιλότιμα, και αποτέλεσαν το νέο αίμα για την ανάπτυξη και πρόοδο της Πατρίδας μας.

Η Δρ Άννα Κωνσταντινίδου καθηγήτρια του ΑΠΘ ως Ιστορικός - Διεθνολόγος με την εισήγησή της με θέμα «Πόντος – Ιστορία και Πολιτισμός», μας μιλάει για την Ιστορία και τον Πολιτισμό του Πόντου, τα ήθη και έθιμά τους και τις παραδόσεις τους.

Η Καθηγήτρια κυρία Γιώτα Ιωακειμίδου με την εισήγησή της με θέμα: "Η Ποντιακή Διάλεκτος -Η Κιβωτός του Ομήρου " μιλάει για την Ποντιακή διάλεκτο, την ιστορική της διαδρομή μέχρι σήμερα και τον αγώνα διάσωσής της, ακόμη και μέσα από τα πολιτιστικά δρώμενα, τα ήθη και έθιμά τους, που μεταλαμπαδεύονται από γενιά σε γενιά των Ποντίων μέσα από την καθημερινότητά τους αλλά και μέσα από οργανωμένους συλλόγους.

Στον Πόντο, η διάλεκτος αυτή μιλήθηκε από τις αρχές του 8ου αιώνα π.Χ., όταν πρωτοαποικίστηκε η Σινώπη από Ίωνες της Μιλήτου, μέχρι το 1922 στα βορειοανατολικά παράλια της Μικράς Ασίας, από την Ινέπολη (Ιωνόπολη) δυτικά, μέχρι τη Ριζούντα και την Κολχίδα ανατολικά. Μάθαμε γιατί η Ποντιακή διάλεκτος αποτελεί "μνημείο μνήμης" και είναι η κληρονόμος του Ομήρου

Ο Ταξίαρχος ε.α. Σάββας Καλεντερίδης με την εισήγησή του με θέμα: "Το Αντάρτικο του Πόντου" αναφέρθηκε σε όλα αυτά τα στοιχεία, που οδήγησαν στην γέννηση του Αντάρτικου του Πόντου.

Όπως τόνισε ο Πρόεδρος του ΕΛΙΣΜΕ Στρατηγός Ιωάννης Μπαλτζώης στον χαιρετισμό του με την κήρυξη έναρξης της Εσπερίδας, η διοργάνωση της από το ΕΛΙΣΜΕ, με επιστέγασμα την έκδοσή της σε βιβλίο ,

αποτελεί για το ΕΛΙΣΜΕ και για όλους μας τη μέγιστη απόδοση οφειλόμενης τιμής, διατήρησης της μνήμης και επιβράβευσης των προγόνων μας, των Ελλήνων του Πόντου που χάθηκαν ξεριζωμένοι από την Πατρίδα, για το πνεύμα ελευθερίας, ανεξαρτησίας και ανυπακοής τους στα τάγματα εργασίας και τις αναγκαστικές επιστρατεύσεις των Οθωμανών.

Ταυτόχρονα αποτελεί την καλύτερη παρακαταθήκη αρχών και αξιών αλλά και σφυρηλάτησης του σθένους και του ηθικού των επερχόμενων γενεών, που τόσο αναγκαία είναι στις μέρες μας, με τις δυσκολίες που βιώνουμε ως Χώρα, με τις τάσεις επανάληψης του επιθετικού αναθεωρητισμού, των αυταρχικών συμπεριφορών, τις παραβιάσεις κάθε έννοιας διεθνούς δικαίου, αλλά και γενοκτονίας λαών, από τον προαιώνιο εχθρό του γένους μας, την Τουρκία.

Το βιβλίο έχει ήδη αποσταλεί σε ξένες πρεσβείες στο ασωτερικό, σε πρεσβείες και σε Γενικά Προξενία της Χώρας μας στο εξωτερικό, σε Ποντιακές Οργανώσεις και Συλλόγους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, σε καθ' ύλην αρμόδια υπουργεία καθώς και σε Δημόσιες και Δημοτικές δανειστικές Βιβλιοθήκες και δανειστικές Βιβλιοθήκες Γυμνασίων και Λυκείων, προκειμένου να ενημερωθούν άπαντες με τα σημαντικά αυτά στοιχεία και να οπλιστούν με γνώσεις, με επιχειρήματα αναγκαία στον αγώνα όλων μας, δηλαδή της αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου από την διεθνή κοινότητα.

Είναι επίσης σημαντικό να επισημάνω ότι φθάσαμε σήμερα στην τρίτη έκδοση του Βιβλίου και στα 900 αντίτυπα, συμπεριλαμβάνοντας στις δύο τελευταίες εκδόσεις και QR CODE που οδηγεί τον αναγνώστη στον σύνδεσμο του You tube με το βίντεο όλης της εσπερίδας. Τα έξοδα όλων των εκδόσεων έχουν καλυφθεί με ευγενικές χορηγίες φορέων, συναδέλφων και φίλων, που ανταποκρίθηκαν ΑΜΕΣΑ στο κάλεσμά μου ως εκπροσώπου του ΕΛΙΣΜΕ και έβαλαν όλοι τους ένα σημαντικό λιθαράκι στην προσπάθειά μας αυτή. Κάποιοι είναι και σήμερα εδώ μαζί μας, ανάμεσά μας και συμμετέχουν στη εκδήλωση αυτή απόδοσης τιμής και μνήμης.

Τους ευχαριστώ πολύ όλους μέσα από τα βάθη της καρδιάς μου, ευχόμενος σε όλους υγεία πάνω από όλα στους ιδίους και τις οικογένειές τους και καλή επιτυχία στην εκπλήρωση όλων των στόχων και προσδοκιών τους, οικογενειακών και επαγγελματικών.

Φίλες και Φίλοι έχουμε χρέος να θυμόμαστε ότι:

- Επιβάλλεται να μεταδώσουμε την ιστορική αλήθεια στις νέες γενιές και επιπλέον να ενημερώνουμε όλους, στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, για την τραγωδία του Ποντιακού Ελληνισμού. Το οφείλουμε στη μνήμη αυτών που θυσιάστηκαν για την διατήρηση της εθνικής τους ταυτότητας και επιπλέον γιατί «λαός που ξεχνά την ιστορία του είναι καταδικασμένος να την ξαναζήσει»!

- Τα εγκλήματα, και ιδιαίτερα αυτά κατά της ανθρωπότητας, πρέπει να τιμωρούνται σκληρά! Τα εγκλή-

ματα των Γενοκτονιών που διέπραξαν οι Τούρκοι έπρεπε να είχαν τιμωρηθεί από την διεθνή κοινότητα. Χωρίς τιμωρία, κατά κανόνα, τα εγκλήματα επαναλαμβάνονται.

- Η πολιτεία, το ελληνικό κράτος οφείλει να αναλάβει την ευθύνη προβολής διεθνώς της Γενοκτονίας των Ελλήνων Πόντου, αλλά και των Ελλήνων γενικά της Ανατολής. Να ενημερώσει όλους τους Έλληνες, να οργανώσει, να χρηματοδοτήσει και να διεθνοποιήσει κατάλληλα το θέμα, για να αναγκαστεί η Τουρκία να αναγνωρίσει τα εγκλήματά της και να ζητήσει συγγνώμη!

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να επισημάνω ότι τριάντα δύο χρόνια μετά την ομόφωνη ψήφιση, από την Βουλή των Ελλήνων της Αναγνώρισης της Γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου, η χθεσινή εκδήλωση που έλαβε χώρα στο Ελληνικό Κοινοβούλιο, στην αίθουσα της Γερουσίας, με κεντρικό ομιλητή τον Υπουργό Εθνικής Άμυνας κ. Δένδια, συνιστά αναμφισβήτητη αναβάθμιση της προσπάθειας για τη Διεθνή αναγνώριση της Γενοκτονίας. Για αυτό, αξίζουν θερμά συγχαρητήρια σε όλους τους διοργανωτές της, καθώς και σε όσους συμμετείχαν σ' αυτήν, με προεξάρχουσα την Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδος.

Αποτελεί εθνικό μας χρέος! Δεν ξεχνάμε! Αγωνιζόμαστε!

- Η διεθνής αναγνώριση της γενοκτονίας των Ελλήνων του Πόντου είναι αδιαπραγμάτευτη και επιβάλλεται να αποτελεί τον πιο βασικό στόχο όλων μας!

-Εμείς, οι απόγονοι των γενοκτονηθέντων στον Ελληνικό Πόντο, σαν ελάχιστο φόρο τιμής, υποσχόμαστε να μην ξεχάσουμε ποτέ την Γενοκτονία και να αγωνιζόμαστε για την διεθνή αναγνώρισή της!

Είμαι βέβαιος ότι ο ανά τον κόσμο διάσπαρτος Ποντιακός Ελληνισμός, ζωντανό κομμάτι του Οικουμενικού Ελληνισμού, θα αγωνιστεί συντονισμένα και με κάθε θεμιτό μέσο για τη διεθνή αναγνώριση της γενοκτονίας των 353,000 θυμάτων προγόνων μας.

Σας καλώ όλους και όλοι μαζί, να διασώσουμε τη μνήμη της Γενοκτονίας και να παλέψουμε για την Αναγνώριση της Γενοκτονίας από την Διεθνή Κοινότητα και την καταδίκη της Γενοκτόνου Τουρκίας.

Όχι άλλες Γενοκτονίες Λαών

Ο Πόντος και η Γενοκτονία των Ποντίων προγόνων μας δείχνουν τον δρόμο.

ΤΙΜΗ ΣΤΟΥΣ 353.000 ΝΕΚΡΟΥΣ ΤΗΣ ΓΕΝΟΚΤΟΝΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ!!!

ΑΘΑΝΑΤΟΙ!!!

Θα κλείσουμε με τον ύμνο προς τον άγνωστο Στρατιώτη των Ποντίων " Αητέντς Επαραπέτανεν " από τους αδελφούς Κωνσταντίνο και Ματθαίο Τσαχουρίδη, από την πολύ αξιόλογη εκδήλωση, με τίτλο "Πόντος Σταύρωση και Μνήμη ", που έγινε στο Ηρώδειο, την Κυριακή 19 Μαΐου 2019.

Οι στίχοι του ύμνου που θα ακούσουμε μας μιλούν για το άγνωστο παλικάρι που έπεσε μαχόμενο για την υπεράσπιση των προγονικών εστιών και της οικογένειάς του, που κείται άθαφτο στο βουνό.

Σε ελεύθερη μετάφραση μας λέει :

- Ένας αϊτός πετούσε ψηλά στον ουρανό
- Είχε το ράμφος κόκκινο και τη σκέπη του μαύρη
- Και κράταγε στα νύχια του, Παλικαριού μπράτσο
- Αϊτέ μου για δος μου ότι κρατάς, για πες μου που κείται
- Απ' αυτό που κρατώ δε σου δίνω αλλά που κείται θα σου πω
- Εκεί στο απέναντι βουνό, στο μέρος που έχει έλατα
- Μαύρα πουλιά τον τρών' αυτόν κι άσπρα τον γυροφέρνουν
- Φάτε πουλιά μου, φάτε, φάτε τον παντέρημο
- Στη θάλασσα κολυμβητής και στα βουνά λεβέντης
- Στον πόλεμο γενναίος Έλληνας, της ρωμιοσύνης παλικάρι.

Ας τον ακούσουμε. <https://youtu.be/UHGF-BZTIUSs?is=03NVkDgohpluEYSa>

**Αντιπρόεδρος (Μ) ε.α.
Θεόδωρος Γιαννιτσόπουλος**

Επίτιμος Διευθυντής Γ' Κλάδου ΓΕΑ
π. Διοικητής 128 ΣΕΤΗ Μέλος του ΕΛΙΣΜΕ

Οι αλώσεις του 1204 και του 1453: Μνήμες και ευθύνες για το μέλλον

Του Νίκου Δελαγραμμάτικα
Μέλους του ΕΛΙΣΜΕ, συγγραφέως

Μετά τις δύο τρομακτικές πολιορκίες και τις συνεπακόλουθες αλώσεις και καταστροφές του 1204, στο πλαίσιο της Έδρας Σταυροφορίας, με βασική υπαιτιότητα τα σχέδια των Βενετών και τον τρομακτικό δυναστικό Διχασμό των Ρωμαίων-Βυζαντινών, η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία της Ανατολής, με πρωτεύουσα την Κωνσταντινούπολη, δεν ανένηψε ποτέ, πραγματικά, μέχρι το 1453, παρά τις φιλότιμες προσπάθειες διαφόρων, αλλά και λόγω των συνεχιζόμενων εσωτερικών προβλημάτων, δομικής και συγκυριακής υφής. Η Κωνσταντινούπολη ήταν η βασιλίδα των πόλεων, αφ' ενός, διότι, όπως διδάσκει ο Μ. Ναπολέων, «όποιος κατέχει την Κωνσταντινούπολη ελέγχει τον μισό πλανήτη», αφετέρου, διότι, κατά την αιώνηστη Ελένη Γλύκατζη-Αρβελέρ, εκεί, ήταν συγκεντρωμένα τα 2/3 του παγκόσμιου πλούτου, όπως και οι μεγαλύτεροι πολιτιστικοί, πνευματικοί και θρησκευτικοί θησαυροί του τότε κόσμου, ενώ η πόλις και η περιφέρειά της εκατοικούντο από, περίπου, 1.000.000 κατοίκους. Μετά την (λεγόμενη) Λατινοκρατία και την περιώνυμη Partitio Romaniae, το Βυζαντινό Κράτος, η Ρωμανία, δεν απεκατεστάθη ποτέ, μέχρι το 1453. Ήταν ένα φάντασμα του εαυτού του, και έτσι παρελήφθη, ένα μέρος του, από την «Αυτοκρατορία της Νίκαιας», το 1261, από τους Παλαιολόγους, την τελευταία, και πιο τραγική δυναστεία της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας των 11 αιώνων υπάρξεως.

Πράγματι, το 1453 η Κωνσταντινούπολη και τα περίχωρά της είχαν περίπου 100.000 κατοίκους, ενώ το 1850 έφταναν μόλις τους 850-900 χιλιάδες κατοίκους, λόγω των ερημώσεων του 1204 και του 1453. Η Βυζαντινή Αυτοκρατορία από το 1260 μέχρι το 1453 δεν ανέκτησε ποτέ τις δυνάμεις της, σε επίπεδο γεωπολιτικό και γεωστρατηγικό, σε επίπεδο οικονομικό και νομισματικό, σε επίπεδο κοινωνικό και πληθυσμιακό αλλά

εξελισσόταν η Παλαιολόγεια Αναγέννηση των Γραμμάτων και των Τεχνών. Παρά τα όποια θετικά συμβάντα, σε αυτούς τους δύο αιώνες, βρισκόταν σε μια συνεχή σύγκρουση με τις δυνάμεις των Λατινικών κρατών της περιοχής, με τους Σέρβους, τους Βούλγαρους, αλλά και με τα τουρκικά κράτη των συνόρων της, όπως και με την φιλόδοξη Οθωμανική Αυτοκρατορία, που επεδίωκε να τους κατακτήσει όλους, συνολικά, εκμεταλλευόμενη τους συνεχείς πολέμους, που εκτελίσσονταν μεταξύ όλων των προηγούμενων «γεωπολιτικών παικτών», όπως και των εσωτερικών διχασμών τους. Έτσι, σταδιακά, όλα αυτά τα κράτη/κρατίδια (τα Λατινικά, το Δεσποτάτο του Μυστρά, το Δεσποτάτο της Ηπείρου, το Σερβικό και το Βουλγαρικό βασίλειο, ακόμα και η Βυζαντινή Αυτοκρατορία) έγιναν υποτελή των Οθωμανών, που τροφοδοτούνταν από μεγάλες μάζες στρατών από τους ισλαμικούς πληθυσμούς της Ασίας, αλλά και από προσήλυτους των Βαλκανίων, που επιζητούσαν «αλλαγή» και πλουτισμό.

Σε τελική ανάλυση, μέχρι το 1453, ποτέ δεν συνενώθηκαν οι Βυζαντινοί, οι Σέρβοι, οι χριστιανοί της σημερινής Αλβανίας, οι Βούλγαροι, οι Ρουμάνοι-Βλάχοι, οι Ούγγροι, οι Λατίνοι (κ.α.) κατά των Οθωμανών, που φαίνονταν, σταδιακά να κυριαρχούν στην Μ.Ασία και στη Ν.Α. Ευρώπη, με την εξαίρεση της Μάχης της Άγκυρας (1400-1410). Μέσα σε αυτό το κλίμα, και αφού ηττήθηκαν κατ' επανάληψη οι χριστιανικές στρατιές (Νικόπολη, Κοσσυφοπέδιο, Πελοπόννησο, Θεσσαλία, Θράκη κ.α.), σε αυτούς τους χρόνους, ο Μωάμεθ ο Β' και φιλόδοξος «Νέος Μ. Αλέξανδρος», δημιούργησε μεγάλο Πολεμικό Ναυτικό και οργανωμένο Πυροβολικό, για να καταλάβει και την Κωνσταντινούπολη, και μετά όλα τα υπόλοιπα, στην ευρύτερη περιοχή.

Ο Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος, για 30

χρόνια, προσπάθησε, σε όλα τα μέτωπα (Πελοπόννησος, Αιγαίο, Αττική, Θεσσαλία, Ταυρική, Μακεδονία, κ.α.) να αντιμετωπίσει την λαίλαπα, αλλά τελικά δεν επέτυχε και πολλά. Ανέλαβε το στέμμα της Κωνσταντινουπόλεως, από το Μυστρά, ως ακάνθινο στεφάνι, στο δρόμο της θυσίας, του αγώνα και της τιμής. Πιστός σε αυτά τα ιδεώδη έφτασε μέχρι το τέλος, πίνοντας τα πικρά ποτήρια της απογοητεύσεως, της ματαίωσης των ελπίδων, των διχαστικών δράσεων και των οργανωμένων συμφερόντων.

Όταν οι Οθωμανοί του Μωάμεθ έφτασαν στα τείχη, έφτασαν με (περίπου) 400 πλοία κάθε τύπου και μεγέθους, με (περίπου) 100 πυροβόλα, κάθε τύπου και μεγέθους, και με (περίπου) 400.000 στρατού- ενόπλων δυνάμεων κάθε τύπου και ποιότητας: Γενίτσαροι, τακτικός στρατός και ιππικό, ελαφρύ πεζικό, υπονομευτές, βασιβουζούκοι, υποτελείς, εγκληματικός όχλος, δεκάδες χιλιάδες έτοιμοι για κάθε λεηλασία και αισχροτήτα, δουλέμποροι, πορνοβοσκοί, δεκάδες χιλιάδες δερβίσηδες και μουλάδες, ιεροκήρυκες και λαλάδες, οι γαζήδες με τους βοηθούς και τους ακολούθους τους, ευνούχοι, υπηρέτες, δούλοι, εξωμότες και ό,τι υπήρχε πρόθυμο να λάβει μέρος στην πολιορκία και στις συνεπακόλουθες λεηλασίες και κερδοσκοπίες κάθε είδους.

Από την άλλη μεριά, οι Γενουάτες στο Γαλατά και η ιουδαϊκή συνοικία, έξω από τα τείχη της Πόλεως, οι Ανθενωτικοί και οι Ενωτικοί, οι αφελείς, οι πρόθυμοι, οι έμποροι, οι μαυραγορίτες, οι υπονομευτές, οι θυσιαστικοί, οι επαγγελματίες του πολέμου, όλοι αυτοί μαζί, θα έπαιζαν τους τραγικούς τους ρόλους στο θέατρο της ιστορίας και της αιματοχυσίας. Οι ένοπλοι υπερασπιστές (Βαράγγοι, Ρωμαίοι, Δυτικοί, Βυζαντινοί, Γενουάτες, Βενετοί, Τούρκοι του Πρίγκηπα Ορχάν, Τραπεζούντιοι, Κρητικοί, Αιγαιοκαίοι, Γερμανοί, Σάξωνες, Καστελλιάνοι, Καταλανοί κ.α.) ανέρχονταν σε περίπου 10.000 άνθρωποι, υπό τους αρχηγούς τους, όπως τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, τον Τζουστινιάνι, τον Μηνώτο κ.α.). Από κάτω τους βρίσκονταν περίπου 70-90.000 άνθρωποι, άοπλοι, πολιτοφύλακες, γέροι, γυναίκες, παιδιά, έφηβοι, ιερωμένοι, μοναχοί, ανάπηροι, δάσκαλοι, διάκοι, γραμματικοί, ζητιάνοι, κ.α.), που για περίπου δύο μήνες, με λίγο φαγητό και λίγο ύπνο υποστήριξαν τους ενόπλους της πρώτης γραμμής, παίζοντας το ρόλο της Δ.Μ., των περιπόλων, του Υγειονομικού, των Μεταφορών, των ιατρών, και όλων αυτών των ανώνυμων δεκάδων χιλιάδων, που επισκεύζαν διαρκώς τα γκρεμιζόμενα τείχη... Από τις συνεχείς μάχες δεν έλειψε κανείς,

παρά μόνο οι ετεροχρονισμένοι οπαδοί του Ιστορικού Προβολισμού, που μετατρέπουν τις φήμες και τα λεγόμενα σε γεγονότα, που δεν ανευρίσκονται στις πηγές της εποχής.

Μέσα από τις συγκρούσεις δημιουργήθηκαν ρήγματα, κερκόπορτες, λανθασμένες αποφάσεις και ολιγωρίες. Οι Δυτικοί Σύμμαχοι και οι στόλοι τους δεν έφτασαν ποτέ... Τα (περίπου) 30-40 πλοία του Πάπα και των Δυτικών Συμμάχων δεν έφτασαν ποτέ. Ίσως και αυτά τα λίγα να ήταν αρκετά, ως ένας game changer, όπως θα έλεγαν και οι μορφωμένοι μας. Οι άνεμοι δεν ήταν ούριοι, και τα μεγάλα εξοπλιστικά και επενδυτικά προγράμματα καθυστέρησαν, φαίνεται. Αντίστοιχα συμβαίνουν, όμως, σε κάθε εποχή..., πράγματι. Αυτοί είναι οι άνεμοι του πολέμου, και όχι απλά η «ομίχλη του πολέμου». Η Κωνσταντινούπολη και έπεσε, και αλώθηκε, και παραδόθηκε και προδόθηκε. *Vaenictis*, ουαί τοις ηττημένοις, για ακόμα μια φορά. Πάντως, οι υπερασπιστές είπαν το «Μεγάλο ΟΧΙ» και οι επενδυτές το «Μεγάλο ΝΑΙ». Σχεδόν όλοι οι μάχιμοι εξοντώθηκαν και κατεσφάγησαν, εκτός από ολίγους που διεσώθησαν, όπως οι Κρητικοί, που συνεχίζουν να φοράνε τα μαύρα, όπως και οι Μανιάτες, για παρεμφερείς λόγους. Περίπου 25-30.000 άμαχοι εσφάγησαν ή/και (εξ-)αφανίστηκαν, ενώ περίπου 65.000 πουλήθηκαν ως δούλοι, κατά βάση, στον προοδευτικό και ελεήμονα ισλαμικό και παραισλαμικό κόσμο που είχε μεγάλη ανάγκη για γυναίκες, δούλους και παιδιά, για πληθώρα αποστολών και δράσεων. Φαίνεται πως αυτά τα «μαθήματα» από το 1000 μ.Χ μέχρι σήμερα επαναλαμβάνονται, σε πολλές παραστάσεις, σε πολλά μέτωπα... Φάνηκαν και στην Κωνσταντινούπολη το 1955, στην Κύπρο το 1974, στη Συρία την περίοδο 2008-2026 κ.λπ. Η ιστορία προχωρά... Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος και οι σύντροφοί του έπεσαν στην Πύλη του Αγίου Ρωμανού, δίπλα από το «εξωτερικό τείχος», στο «σταύρωμα», στο «κενό», από τα θηριώδη κανόνια του Μωάμεθ, και έτσι πέρασαν στην αθανασία, μέχρι σήμερα. Στηρίζουμε τη Μνήμη κατά της Λήθης, ώστε να πλησιάσουμε την Αλήθεια, και να προστατευθούν τα εθνικά συμφέροντα του Σύγχρονου Συνολικού Ελληνισμού (ελλαδικού, περιελλαδικού, Κυπριακού, Ομογενειακού, Παροικιακού, Φιλλελληνικού, Απόδημου κ.α.), μέσα από ένα αρραγές εσωτερικό μέτωπο. Υπερασπίζοντας τις Κινούσες Ιδέες του Ελληνισμού, την Αυτοαναφορικότητα, την Διαχρονία, την Δικαιοσύνη και τον Ανθρωπισμό, υπερασπιζόμαστε το, Εθνικό, Εμείς μας, στους ταραγμένους καιρούς μας.

Η Ελλάδα “αφανίζεται”, ακούει κανείς;

Του Αθανασίου Κωτσοπούλου

Είναι η τρίτη φορά που θα αναφερθούμε στο υπ' αριθμόν ένα εθνικό θέμα. Το δημογραφικό. Ήδη δύο φορές αναφερθήκαμε σχετικά σε αντίστοιχα άρθρα μας. Όμως η πρόσφατη δημοσίευση των στοιχείων γεννήσεων-θανάτων της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2025 είναι απλά ανατριχιαστική για την ζώσα δημογραφική πραγματικότητα της χώρας.

Οι γεννήσεις στην Ελλάδα κατά το έτος 2025 ανήλθαν σε 65.594. Οι θάνατοι σε 121.566! Δηλαδή 55.972 περισσότεροι θανόντες για το 2025. Είναι σαν το 2025 να αφανίστηκε μια πόλη του μεγέθους της πόλης της Κατερίνης σε ένα έτος. Ή κάθε τρία χρόνια να αφανίζεται μια πόλη σαν την Πάτρα.

Μια ενδιαφέρουσα ακόμη παρατήρηση είναι μια σύγκριση του έτους 2020 με το 2025, διάστημα στο οποίο οι μνημονιακές πολιτικές της προηγούμενης δεκαετίας είχαν πλέον σχεδόν απαλειφθεί, η χώρα εισέπραξε τεράστια ποσά από τα ταμεία ανάκαμψης, και η οικονομία βελτιώθηκε σε σχέση με τα μνημονιακά χρόνια καθώς και η Νέα Δημοκρατία, είχε την διακυβέρνηση της χώρας. Οι γεννήσεις στην Ελλάδα κατά το 2020 είχαν ανέλθει αντίστοιχα σε 84.767. Δηλαδή μόνο το 2025 υπάρχει μια μείωση γεννήσεων κατά ποσοστό 22,62%(!) σε σχέση με το 2020!

Οι αριθμοί αυτοί δεν είναι πλέον αναστρέψιμοι. Αυτή είναι η πραγματικότητα την οποία ούτε η ελληνική κυβέρνηση δεν ομολογεί, αλλά ούτε η αντιπολίτευση δεν έχει αναγάγει στο υπ' αριθμόν ένα εθνικό θέμα. Πως διατηρείται η πληθυσμιακή ισορροπία της χώρας; Είναι απλό, αλλά δεν το επικοινωνούν τα ΜΜΕ. Μέσω της μετανάστευσης.

Η Ελλάδα δηλαδή από τη μια χάνει μια Κατερίνη ανά έτος σε ό,τι αφορά τις γεννήσεις και παράλληλα καλύπτει το κενό με μετανάστευση, η οποία τα τελευταία χρόνια αφορά σε μεγάλο ποσοστό μουσουλμάνους το θρήσκευμα.

Τι σημαίνει αυτό για το μέλλον συνολικά;

Αρχικά η Ελλάς το 2070 θα προσεγγίζει τα 7,5 εκατομμύρια κατοίκους, εκτός εάν έρθουν αντίστοιχοι μετανάστες να καλύψουν το κενό. Εάν η Ελλάς συνεχίζει να ελκύει μόνο μετανάστες από μουσουλμανικές χώρες, κυρίως όπως συμβαίνει σε όλη την Ευρώπη, τότε ένα τεράστιο ποσοστό μουσουλμάνων θα ζούνε στην χώρας μας. Ίσως ένα ποσοστό πάνω του 15%. Ποια χώρα είναι διαχρονικά ο μεγαλύτερος εθνικός κίνδυνος για την Ελλάδα; Μα φυσικά η Τουρκία. Και τη χώρα είναι η Τουρκία; Μα φυσικά μία μουσουλμανική χώρα. Τα συμπεράσματα δικά σας για μια προβολή του μέλλοντος.

Σε απλά ελληνικά η Ελλάς, μία χώρα με διαρκώς μειούμενο πληθυσμό σε τρομακτικό ρυθμό, σε μερικές δεκαετίες από σήμερα, είτε θα έχει συρρικνωθεί σε μία χώρα

των 7,5 εκατομμυρίων, αν θεωρητικά οι μεταναστευτικές ροές γίνουν σχεδόν μηδενικές και ο ρυθμός γεννήσεων θανάτων παρέμενε ο ίδιος με το 2025, είτε η πληθυσμιακή ισορροπία θα έχει αντικατασταθεί με την συνέχιση των μεταναστευτικών ροών, κυρίως μουσουλμάνων, με άδηλο στόχο τουλάχιστον τη διατήρηση της πληθυσμιακής ισορροπίας.

Το εύλογο ερώτημα που θα έθετε ένας αντικειμενικός παρατηρητής, είναι το γιατί η κυβέρνηση δεν έχει κηρύξει εθνικό συναγερμό και δεν έχει εκτρέψει όλους τους εθνικούς πόρους κατά το δυνατόν, για την ανάσχεση του δημογραφικού εθνοκτόνου κινδύνου. Αυτό θα πρέπει να το απαντήσουν οι κατά τα άλλα λαλίστατοι εκπρόσωποι της κυβέρνησης. Προσωπικά ο υπογράφων σηκώνει τα χέρια ψηλά.

Όσο καλοπροαίρετος και αν θα ήθελε να είναι, το γεγονός ότι τα τελευταία πέντε έτη ο αριθμός των γεννήσεων μειώθηκε κατά 22,62% αποτελεί μία τεράστια αποτυχία και μία ομολογία παράδοσης στην εθνική δημογραφική μοίρα μας. Η νυν κυβέρνηση δεν κατάφερε σχετικά απλά τίποτα. Εντελώς τίποτα. Ψελλίζουν κάθε φορά μισόλογα για μέτρα ασπιρίνες μπροστά στο μέγεθος του προβλήματος. Ακόμα πιο απογοητευτικό είναι ότι κανένα κόμμα της αντιπολίτευσης δεν θέτει το δημογραφικό ως το βασικό θέμα συζήτησης.

Δεν είναι ώρα για ευχές, ούτε ώρα για θαύματα

Ο από μηχανής Έλληνας θεός δεν θα κατέβει να δώσει λύση. Και όποτε κατέβηκε ήταν σε θεατρική παράσταση. Η Ελλάς “αυτοκτονεί” και η κυβέρνηση και η αντιπολίτευση μαλώνουν για τις τηλεφωνικές υποκλοπές, για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια, για το ποιος θα είναι πρωθυπουργός, κτλ κτλ. Κατά την άποψη μου είναι αργά.

Η Ελλάς με την σημερινή της μορφή στα επόμενα 30-50 χρόνια δεν θα υπάρχει. Ούτε ως κοινωνική διαστρωμάτωση και σύνθεση, ούτε ως πληθυσμιακή σύνθεση και θρησκευτική αποτύπωση. Το σε τι θα έχει διαμορφωθεί μένει να το δούμε, πάντως σίγουρα θα είναι ένα μωσαϊκό με κομμάτια που δύσκολα κολλάνε μεταξύ τους.

Η κεντρική Ευρώπη έχει ακόμα τουλάχιστον, ένα πλεονέκτημα έναντι της Ελλάδος. Δεν γειτνιάζει με την μουσουλμανική Τουρκία των “ήρεμων νερών” για να χρησιμοποιήσουμε political correct όρους. Εμείς όμως γειτνιάζουμε...

Ελλάδα 2.0! Δραματικά πληθυσμιακά μειούμενη, αλλά πάντα Ελλάδα 2.0 (sic)!

Πηγή: slpress.gr

Κρονοκρατία, Γκραβαριτισμός, Θουκυδοκρατία

Του Παναγιώτη Καραφωτιά*

Είναι πασίγνωστος ο μύθος του Κρόνου που έτρωγε τα παιδιά του. Επίσης, η ιστορία για τους Γκραβαρίτες που σακάτευαν τα παιδιά τους για να ζητιανεύουν και να τους συντηρούν (Καρκαβίτσας). Τέλος, η περίφημη θεωρία του Θουκυδίδη ότι οι σχέσεις των ανθρώπων και των εθνών βασίζονται στο συμφέρον.

Αν κάποιος αναλύσει και αξιολογήσει συνθετικά τα παραπάνω θα διαπιστώσει ότι, δυστυχώς, παρά την υποτίθεται εξέλιξη και πρόοδο του πολιτισμού και της δημοκρατίας, αυτά εξακολουθούν να ισχύουν σε πολλά μέρη διεθνώς. Πως αλλιώς εξηγούνται τόσοι πόλεμοι, γενοκτονίες, πείνα, φτώχεια, ανασφάλεια, προσφυγιά, κοινωνικός αποκλεισμός, αναξιοκρατία, δυστυχία;

Η εξήγηση είναι απλή: Οι πρώτοι «ηγέτες» των σπηλαίων κ.λπ., όπου ίσχυε το “LUPUS LUPI HOMO EST”, αξιοποιώντας στο έπακρον το βιολογικό ένστικτο της αυτοσυντήρησης, λόγω του φόβου και του φυσικού περιβάλλοντος, αλλά και της ατομικιστικής πονηριάς, μερίμνησαν να καταδυναστεύουν τους γύρω τους επιβάλλοντας την λατρεία σε φανταστικούς εξωγήινους κ.ά. «θεούς», τον ήλιο, το φεγγάρι, αστέρια, κεραυνούς, ακόμη και άγρια θηρία. Πολύ αργότερα, με την όποια γνώση και πρόοδο, λάτρευαν ανθρώπινα όντα, με υποτίθεται υπερφυσικές δυνάμεις, «προφήτες» κ.ά. αντικαθιστώντας τους προηγούμενους, αλλά και πάλι λόγων ενστίκτων και συμφερόντων φθάσαμε στον σημερινό «πολιτισμένο» κόσμο όπου ο φαύλος κύκλος ανταγωνισμού, διχασμού και εκμετάλλευσης θριαμβεύει στο πλαίσιο του περίφημου και αθάνατου αρχαίου ελληνικού ρητού «Η ισχύς διαφθείρει»!

Πόσες θρησκευτικές και παρα-θρησκευτικές ομάδες, αιρέσεις κ.λπ. επιβιώνουν διχαστικά; Και το σοβαρότερο, θρησκευτικές ηγεσίες έχουν επιβάλλει την κοσμική εξουσία η οποία καταστρέφει την ουσία της γνήσιας θρησκευτικής πίστης. Το ίδιο έχει συμβεί και με τα πολιτικά συστήματα, την κομματοκρατία, την εξουσιομανία και την κερδοσκοπία που, με τον αθέμιτο ανταγωνισμό, διχάζουν και καταδυναστεύουν τους λαούς. Και το τραγικό αποτέλεσμα, όπως προαναφέραμε : Πόλεμοι, πείνα, ανασφάλεια, φτώχεια, προσφυγιά, κοινωνικός αποκλεισμός, αναξιοκρατία, δυστυχία.

Για να μην ανατρέξουμε στα πολύ παλιά,

και φειδόμενοι του χρόνου, ας αναλογιστούμε πόσες ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΘΥΜΑΤΑ προκάλεσαν οι δυο ΠΠ. Η τραγωδία της τραγωδίας! Ευτυχώς δε, που κάποιοι ιδεαλιστές και ρεαλιστές, γιατί θα ακολουθούσε χάος, ίδρυσαν την ΚτΕ η οποία, όμως, λόγω της εξουσιομανίας και κερδομανίας κάποιων μισάνθρωπων πολεμοκάπηλων κυκλωμάτων, άφησαν τις Κερκόπορτες του Ολοκληρωτισμού ανοιχτές, και απέτυχε. Δεν είναι δε πολύ περίεργο ότι οι ΗΠΑ ουδέποτε έγιναν μέλος της ΚτΕ; Πάντως, ένα σημαντικό ορόσημο στην ΚτΕ ήταν η πρόταση των Υπεξ ΗΠΑ και Γαλλίας να καταργηθεί ο πόλεμος γενικά, που, όμως, απορρίφθηκε γιατί στο μεταξύ οι εταιρείες παραγωγής και εμπορίας οπλικών συστημάτων είχαν καταστεί κράτος εν κράτει!..

Στη συνέχεια ορισμένοι ιδεαλιστές ηγέτες, με πρώτο τον αείμνηστο Φ.Ντ. Ρούζβελτ με τις περίφημες 4 Ελευθερίες, ίδρυσαν τον ΟΗΕ στις στάχτες περίπου 80 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ, ο οποίος στα 81 χρόνια λειτουργίας του και με τις Ειδικές κ.ά. Οργανώσεις του προσέφερε, τηρουμένων των αναλογιών, πολύτιμο έργο ιδιαίτερα στον οικονομικό και κοινωνικό τομείς, αλλά και στον πολιτικό όταν οι Μεγάλες Δυνάμεις, τα 5 Μόνιμα Μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, συμφωνούσαν. Δυστυχώς, το περιβόητο ΒΕΤΟ αποτελεί την Αχίλλειο Πτέρνα του Οργανισμού με τα γνωστά τραγικά αποτελέσματα.

Οι Ειρηνευτικές του Δυνάμεις, που έχουν βραβευθεί επανειλημμένως με το Βραβείο Νόμπελ Ειρήνης, έχουν αποτρέψει πολλές επικίνδυνες πολεμικές συγκρούσεις! Όμως, όταν τα συμφέροντα των Ισχυρών κινδυνεύουν, τότε συμβαίνουν οι γνωστές τραγωδίες. Και, δυστυχώς, αντί να ενδυναμώνουν τον ΟΗΕ και τις Οργανώσεις του θεσμικά και οικονομικά, φθάσαμε στο τραγικό σημείο, ορισμένοι ισχυροί «δημοκράτες» ηγέτες να προσπαθούν να τον αποδυναμώσουν και υπονομεύσουν με τα γνωστά αποτελέσματα. Πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας, Πόλεμος ΗΠΑ και Ισραήλ εναντίον Ιράν, 51 χρόνια «σακάτεμα» των αποφάσεων του ΟΗΕ με την παράνομη τουρκική στρατιωτική κατοχή τμήματος της Κυπριακής Δημοκρατίας και με την απαράδεκτη ανεκτικότητα Ισχυρών «συμμάχων», εμφύλιες συγκρούσεις σε διάφορα κράτη, πείνα, φτώχεια, προσφυγιά κ.λπ.

Και αυτά στον 21 αιώνα! Όμως, αν είχαν αξιοποιηθεί τις δυνατότητες του ΟΗΕ και των Οργανώσεών του, τα παραπάνω θα είχαν εκλείψει.

Θα μπορούσαν στα πλαίσια του ΟΗΕ να θεσπίσουν κανόνες συνεργασίας μεταξύ των χωρών ώστε οι πρώτες ύλες, οι σπάνιες γαίες κ.λπ. να μην μονοπωλούνται και να προκαλείται αθέμιτος ανταγωνισμός με αρνητικές επιπτώσεις έως και πολεμικές συγκρούσεις, αλλά να αξιοποιούνται ευεργετικά για όλα τα κράτη. Στις δε οικονομίες των κρατών να ισχύει ότι η ο πλούτος κάθε χώρας να κατανέμεται στο λαό από τον καθένα σύμφωνα με τις ικανότητές του, στον καθένα σύμφωνα με τις ανάγκες και την εργασία του!

Τραγική δε ειρωνεία, ορισμένα κράτη για τα οποία ο ΟΗΕ αγωνίστηκε για την αναγνώρισή τους και να γίνουν μέλη του, είναι αχάριστα. Τον αγνοούν και τον απαξιώνουν! Ακόμη, Ισχυρά κράτη, που θα είχαν υποταχθεί στη ναζιστική μάστιγα, αν κάποια άλλα δεν θυσιάζαν ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ (Ρωσία) και άλλα ΕΚΑΤΟΝΤΑΔΕΣ ΧΙΛΙΑΔΕΣ (πρώτη η Ελλάδα!) ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ, επίσης τον υπονομεύουν!...

Συνεπώς, συμπερασματικά, μολονότι, όπως προ-ειπώθηκε, υποτίθεται ότι ο πολιτισμός και η δημοκρατία έχουν εδραιωθεί, με όσα δραματικά και τραγικά συμβαίνουν ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια από «δημοκράτες» ηγέτες να τιμούν διεφθαρμένους κρυπτο-φιλο-Ναζιστές ηγέτες και πρώην αρχιτρομοκράτες, που σκοτώνουν και σακατεύουν Χριστιανούς κ.ά. όχι μόνον σωματικά, αλλά ψυχικά, οικονομικά, πολιτισμικά, και επίσης, ιδιαίτερα όσον αφορά τον ΟΗΕ, που προσπαθούν να τον σακατέψουν και διαλύσουν, όχι απλά θυμίζουν την επικεφαλίδα, αλλά και την επιβεβαιώνουν! Χρειάζεται ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ από τους δημοκρατικά σκεπτόμενους λαούς για να μην καταλήξουμε σε νέα Σόδομα και Γόμορρα και νέο κατακλυσμό, όπου, όμως, δεν θα υπάρχει Κιβωτός σωτηρίας. Και επαναλαμβάνουμε: Αν τελικά ο Πλανήτης Γη καταστραφεί, δεν θα φταίει η τρύπα του όζοντος, αλλά η «τρύπα» στις ανθρωπίνες συνειδήσεις ιδιαίτερα των Ισχυρών!

*Π.Ι.Καραφωτιάς, μέλος του ΕΛΙΣΜΕ, καθηγητής, εκπρόσωπος της Ελλάδος στον ΟΗΕ.

«Από τον Κρόνο ως τον Θουκυδίδη,
η ίδια σκιά μένει:
ο ισχυρός ζει από εκείνον
που αδυνατεί να αντισταθεί.»

Προσπάθεια κατάλυσης του Ελληνικού Πολιτισμικού Πυλώνα ισχύος Ποιός θα τον υερασπιστεί;

Του Κωνσταντίνου Γκουνάγια*

Σε παλαιότερο μήνυμά μου είχα αναφερθεί στην επικινδυνότητα (εξ αμελείας, ανιστορικότητας ή ακολουθώντας αλλοίους πάτρωνες, αλλά σε κάθε περίπτωση επικίνδυνης για την Πατρίδα) δήλωσης του ΠΘ, ότι έχουμε αρχαία γλώσσα αλλά είμαστε έθνος 200 ετών. Τότε είχα επισημάνει ότι εφ' όσον για τον ΠΘ είμαστε έθνος μόνο 200 ετών αυτό δίνει ιστορικά δικαιώματα στην περιοχή και στο Αιγαίο στην Τουρκία, ούσα παλαιότερο έθνος από την Ελλάδα στην περιοχή.

Τώρα διάβασα ότι η Τουρκία ιδιοποιείται ιστορικά τον Όμηρο!!!! Ναι ο Όμηρος δεν είναι πλέον Έλληνας αλλά Τούρκος με το όνομα Ομέρ και ο Δούρειος Ίππος ανήκει στην Τουρκική ιστορία. Και ξεκινάνε καμπάνιες για την διάδοση της Τουρκικής ιστορίας και αξεπέραστου Πολιτισμού (σφαιγιαστικού μόν, Τουρκικού πολιτισμού δε). Και θα σκεφθεί κάποιος δυτικός, αφελής και επιφανειακός στις αναλύσεις και σκέψεις του (λαϊκιστή Αμερικανάκι), εφ' όσον η Τουρκία είναι αιώνες στην περιοχή και η Ελλάδα έθνος μόλις 200 ετών μήπως είναι αλήθεια; Οι Τούρκοι προϋπάρχουν των Ελλήνων στην περιοχή εθνοτικά και κατά συνέπεια και πολιτισμικά. Απότοκο της ανιστορικότητας του ΠΘ και του πολιτικού συστήματος; Απότοκο και αυτό της παράδοσης της ιστορικότητας του Ελληνικού Έθνους από τον ίδιο τον ηγέτη και της αυλής του στην Τουρκία; Οι πολλές ασφυοκαμψίες, τεμνάδες κατά την προϊούσα γλώσσα σου πολιτικού συστήματος, έχουν και επίδραση.

Θα κρούσει κανείς τον κώδωνα του κινδύνου και θα επιληφθεί του γεγονότος εν τη γενέσει του και όχι τρέχοντας ασθμαίνοντας να προφτάσει τις εξελίξεις, αφού ήδη αυτές έχουν ήδη δρομολογηθεί και διασκορπιστεί; Βέβαια οι επαΐοντες θα πουν ότι 'όλοι ξέρουν ιστορία'. Αυτό να το πουν στους όσους αγαθόπιστους και είναι πολλοί.

Ποιος έχει το δικαίωμα να με αποκόπτεi από τις ρίζες μου; Που είναι οι ηγέτες να υποστηρίξουν την Πατρίδα και τα Πατρώα; Κάτι τέτοιο δεν ορκίζονται στο Σύνταγμα;

Αφελείς σκέψεις κάποιου Εθνικιστή θα πει κάποιος υπέρμαχος της χυλοποίησης των λαών κάτω από την παγκοσμιοποίηση υπό την ηγεμονία των ΗΠΑ φυσικά.

Δήλωση προς αποφυγή παρεξηγήσεων, πατριώτης ναι, σοβινιστής ΟΧΙ.

Κυρ 14 Ιουν στις 1:30 μ.μ.

Konstandinos Gunagias,

*Member of HEL.I.S.S (Hellenic Institute for Strategic Studies)

Scangree Marketing Ltd, Lokintie 7 A 40400 Jyväskylä, Tel +358 40 5510 587

e-mail kostas.sgm@live.com

Με μια ματιά η Ελλάδα και ο Κόσμος

Γεγονότα και εξελίξεις στο διάστημα 10 Μαρτίου μέχρι 15 Ιουνίου 2026

Του Ανδρέα Ματζάκου Αξιωματικού ε.α.

ΜΑ Διεθνών Σχέσεων και Στρατηγικών Σπουδών- Δρος Τμήματος Ανθρωπιστικών Σπουδών ΔΠΘ

Η επιλογή των θεμάτων γίνεται από τον συντάκτη της παρούσας κάτω από τα πιο σοβαρά θέματα, υπάρχει σύντομο σχόλιο του συντάκτη με πλάγια bold γράμματα.

Η άποψη του συντάκτη είναι προσωπική και δεν δεσμεύει, ούτε εκφράζει απαραίτητως το ΕΛΙΣΜΕ.

ΕΛΛΑΣ

Στις 29 Μαΐου υπεγράφη μια Συμφωνία στρατηγικής σημασίας, στον τομέα της ναυπηγικής, κατόπιν πρωτοβουλίας Ελλάδος, ΗΠΑ και Νοτίου Κορέας. Η Συμφωνία κινείται στο πλαίσιο του Σχεδίου TRIDENT και υπεγράφη μεταξύ του αμερικανικών συμφερόντων Ομίλου ONEX Shipyards & Technologies και της νοτιοκορεατικής HANWHA Ocean. Το Σχέδιο TRI DENT προνοεί για συνολικές επενδύσεις ύψους 1,35 δισ. € σε τρεις φάσεις, ώστε τα ναυπηγεία Ελευσίνος και Σύρου να μετατραπούν σε ναυπηγικό κόμβο και ένα σύγχρονο, ολοκληρωμένο κέντρο κατασκευής, συντηρήσεως και υποστηρίξεως αμυντικών και εμπορικών σκαφών, το μεγαλύτερο στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Η Συμφωνία προβλέπεται να ολοκληρωθεί στις εξής τρεις φάσεις:

Φάση I - €150 εκατ. Η φάση αυτή περιλαμβάνει την ενίσχυση των δυνατοτήτων Maintenance Repair Operations (MRO), με δεξαμενές μεγάλης κλίμακας κατηγορίας Suezmax για την υποστήριξη του βου Στόλου των ΗΠΑ και των συμμαχικών ναυτικών δυνάμεων.

Φάση II- €200 εκατ. Η φάση αυτή περιλαμβάνει την πλήρη αναβάθμιση των λιμενικών υποδομών με τερματικούς σταθ-

μούς διπλής χρήσης και στρατηγική εφοδιαστική αλυσίδα (logistics).

Φάση III- Η φάση αυτή είναι και η μεγαλύτερη, ύψους 1 δισ. ευρώ και περιλαμβάνει την εισαγωγή τεχνολογιών αιχμής με εγκατάσταση ρομποτικών γραμμών παραγωγής, υπερσύγχρονου εξοπλισμού και εξειδικευμένων αιθουσών κατασκευής υπο- βρυχίων.

[Εάν το Σχέδιο υλοποιηθεί στο σύνολο του, η Ελλάδα θα αποτελέσει κεντρικό ναυπηγικό κόμβο για τη Μεσόγειο, τη Νοτιοανατολική Ευρώπη και τη Μαύρη Θάλασσα, παύοντας πλέον να είναι απλός αγοραστής έτοιμων αμυντικών συστημάτων, αφού τέτοια συστήματα θα παράγονται στην χώρα μας].

ΚΥΠΡΟΣ

Την Κυριακή 24 Μαΐου, έλαβαν χώρα βουλευτικές εκλογές στην Κύπρο. Πρώτο κόμμα ανεδείχθη ο Δημοκρατικός Συναγερμός (ΔΗ.ΣΥ) με ποσοστό 27,2% που του δίνει 17 έδρες. Ο ΔΗ.ΣΥ είναι ένα κεντροδεξιό κόμμα από τις τάξεις του οποίου προέρχεται και ο πρόεδρος της χώρας Νίκος Χριστοδουλίδης. Στην δεύτερη θέση ήρθε το ΑΚΕΛ και οι σύμμαχοι του, με ποσοστό 23,9% και 15 έδρες. Στην τρίτη θέση κατατάσσεται το Εθνικό Λαϊκό Μέτωπο (ΕΛΑΜ) με 10,9% που σύμφωνα

με τον εκλογικό νόμο παίρνει 8 έδρες. Στην τέταρτη θέση το Δημοκρατικό Κόμμα με ποσοστό 10%, το οποίο κερδίζει επίσης 8 έδρες. Πέμπτο αναδείχθηκε το «ΑΛΜΑ - Πολίτες για την Κύπρο» με 5,8%, κερδίζοντας 4 έδρες. Στην έκτη θέση έφεραν οι ψηφοφόροι το κόμμα του Παναγιώτη Φειδία «Άμεση Δημοκρατία Κύπρου», με 5,4%, ποσοστό που του δίνει επίσης 4 έδρες.

ΤΟΥΡΚΙΑ

Στις 27 Μαρτίου η Τουρκία, ως προεδρεύουσα της Ετήσιας Διάσκεψης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (COP31), αρνήθηκε τη συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στην εν λόγω διάσκεψη, η οποία έλαβε χώρα στην έδρα του ΟΗΕ.

Η Κυπριακή Δημοκρατία στερήθηκε θέσεως στην αίθουσα της συνεδρίασεως, στην οποία προήδρευσε ο υπουργός Περιβάλλοντος και Πολεοδομίας της Τουρκίας, Μουράτ Κουρούμ. Σημειώνεται πάντως ότι η ΕΕ καταδίκασε τον αποκλεισμό της Κυπριακής Δημοκρατίας σε μετέπειτα συνεδρίαση του ΟΗΕ, για την μνημόνευση της «Παγκόσμιας Ημέρας Μηδενικών Αποβλήτων».

[Ο Τούρκος προεδρεύων της διασκέψεως βάσισε την απόφαση του στο γεγονός ότι η COP31 δεν υπαγόταν

σε εντολή του ΟΗΕ και ως εκ τούτου ήταν στη διακριτική ευχέρεια του διοργανωτή, σε ποιους θα αποστέλλει προσκλήσεις συμμετοχής].

Την Μεγάλη Παρασκευή 10 Απριλίου, ολοκληρώθηκε η μεγάλη αεροναυτική άσκηση της Τουρκίας, «Γαλάζια Πατρίδα 2026» (Mavi Vatan). Η άσκηση η οποία γίνεται σχεδόν κάθε χρόνο, πραγματοποιήθηκε στη Μαύρη Θάλασσα, στο Αιγαίο και στην ανατολική Μεσόγειο με μεγάλη συμμετοχή στρατευμάτων και από τους τρεις κλάδους των τουρκικών ενόπλων δυνάμεων. Στην άσκηση συμμετείχαν 120 πλοία, 50 αεροσκάφη και 15.000 άτομα προσωπικό, από τα Γενικά Επιτελεία Ναυτικού, Στρατού Ξηράς και Πολεμικής Αεροπορίας, καθώς και από τη Διοίκηση Ακτοφυλακής. Το τουρκικό Υπουργείο Άμυνας ανακοίνωσε ότι, για πρώτη φορά εκτοξεύθηκε η εγχώρια κατασκευής торτίλη τύπου AKYA από το υποβρύχιο TCG Sakarya.

Η Τουρκία κατέγραψε τη μεγαλύτερη αύξηση στις στρατιωτικές δαπάνες μεταξύ των χωρών της Μέσης Ανατολής το 2025, φτάνοντας τα 30 δις δολάρια, σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν την Δευτέρα 27 Απριλίου από τον κορυφαίο φορέα ελέγχου όπλων, το Διεθνές Ινστιτούτο Έρευνας για την Ειρήνη της Στοκχόλμης (SIPRI). Ο αμυντικός προϋπολογισμός της Τουρκίας σημείωσε αύξηση κατά 7,2% από το 2024, ενώ συνολικά, εντός της δεκαετίας 2016-2026, σημείωσε αύξηση κατά 94%.

Η αύξηση οφείλεται κυρίως στις επενδύσεις στην εγχώρια βιομηχανία όπλων της Τουρκίας, ανέφερε το SIPRI, παρατηρώντας τις πιστώσεις που χορηγήθηκαν στο Ταμείο Στήριξης της Αμυντικής Βιομηχανίας που ελέγχεται από την κυβέρνηση. Οι πιστώσεις στο Ταμείο, έναν μηχανισμό εκτός προϋπολογισμού που χρησιμοποιείται για τη χρηματοδότηση της εγχώριας παραγωγής και προμήθειας όπλων της Τουρκίας, αυξήθηκαν κατά 25% σε ετήσια βάση και απετέλεσαν το 22% των συνολικών στρατιωτικών δαπανών του 2025.

Το Εφετείο της Άγκυρας, την Πέμπτη 21 Μαΐου, ακύρωσε τα αποτελέσματα των εθνικών εκλογών του 2023 για το κόμμα της αντιπολιτεύσεως CHP με δικαιολογία την νοθεία ψήφων. Στην διάρκεια των συγκεκριμένων εκλογών, ο Ozgur Ozel είχε νικήσει τον Kilicdaroglu και είχε καταστεί ο ηγέτης της αντιπολιτεύσεως. Το εφετείο διέταξε επίσης στην αντικατάσταση

του Ozgur Ozel από τον Kemal Kilicdaroglu. Με βάση την απόφαση αυτή, την Κυριακή 24 Μαΐου, αστυνομικές δυνάμεις έκαναν έφοδο στο κτήριο των γραφείων του κόμματος προκειμένου να απομακρύνουν τον Ozgur και να εγκαταστήσουν τον Kilicdaroglu. Πολιτικοί αναλυτές στην Τουρκία θεωρούν την απόφαση του εφετείου ως πολιτικά υποκινηθείσα, αφού το CHP στις τοπικές εκλογές του 2024, έλαβε τον μεγαλύτερο αριθμό ψήφων, και συνεπώς αποτελεί την μεγαλύτερη απειλή για το κόμμα του προέδρου Ερντογκάν ΑΚΡ.

[Επί της ουσίας, ο Ερντογκάν επενέβη πραξικοπηματικά και στην αντιπολίτευση, διορίζοντας τον επικεφαλής της].

ΒΑΛΚΑΝΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ

Στις εκλογές που έγιναν στην Βουλγαρία την Κυριακή 19 Απριλίου, ο Ρούμεν Ράντεφ και το νεοϊδρυθέν κόμμα του «Προοδευτική Βουλγαρία» συγκεντρώνοντας ποσοστό 45%, πέτυχαν τη μεγαλύτερη εκλογική νίκη της μεταπολιτευτικής ιστορίας της χώρας. Ο 62χρονος Ράντεφ, έχοντας ήδη δυο θητείες ως πρόεδρος της χώρας, εξασφάλισε τελικά 135 έδρες (μίνιμουμ 131) στο 240μελές βουλγαρικό κοινοβούλιο, κατακτώντας κοινοβουλευτική πλειοψηφία που μόνο η νίκη των Ενωμένων Δημοκρατικών Δυνάμεων του 1997 μπορεί να συγκριθεί μαζί της. Δεύτεροι ήρθαν, το GERB του πρώην πρωθυπουργού Μπόικο Μπορίσοφ και η φιλοευρωπαϊκή συμμαχία κατά της διαφθοράς που συγκέντρωσαν από 13% έκαστος. Ακολούθησε το Κίνημα για Δικαιώματα και Ελευθερίες του έχοντος στενές σχέσεις με τις ΗΠΑ μεγιστάνα Ντέλιαν Πέεφσκι με ποσοστό 7,1%, οι φιλορώσοι εθνικιστές της Αναγέννησης με 4,3%, ενώ οι Σοσιαλιστές έμειναν στο 3% και συνεπώς εκτός κοινοβουλίου, για πρώτη φορά στην ιστορία τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι στη διάρκεια της θητείας του ως πρόεδρος ο Ράντεφ άσκησε βέτο σε νόμο για την απελευθέρωση της αγοράς ενέργειας, ισχυριζόμενος ότι θα έπληττε τα νοικοκυριά χαμηλότερου εισοδήματος, όπως και στην απόφαση για μεταφορά 100 τεθωρακισμένων οχημάτων μεταφοράς προσωπικού στην Ουκρανία, υποστηρίζοντας ότι «η Βουλγαρία τα χρειάζοταν για εσωτερικές ανάγκες και για τη φύλαξη των συνόρων της με την Τουρκία». Επίσης επέκρινε τις κυρώσεις της ΕΕ κατά της Ρωσίας, ιδιαίτερα στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, και αντιτάχθηκε στην

άρση του βουλγαρικού βέτο για την ενταξιακή πορεία της Βόρειας Μακεδονίας στην ΕΕ, απαιτώντας πρώτα τη συνταγματική κατοχύρωση της βουλγαρικής μειονότητας στη γείτονα χώρα.

[Ο Ράντεφ ήταν πιλότος στην πολεμική αεροπορία της Βουλγαρίας, έλαβε διδακτορικό τίτλο στις Στρατιωτικές Επιστήμες το 2000, ενώ το 2003 αποφοίτησε ως διακεκριμένος σπουδαστής από το Air War College στη βάση Maxwell των ΗΠΑ, λαμβάνοντας μεταπτυχιακό τίτλο στις Στρατηγικές Σπουδές και μάλιστα με τιμητική διάκριση. Ως πιλότος έχει γράψει πάνω από 1.400 ώρες πτήσεως κυρίως σε αεροσκάφη MIG-29]

ΡΟΥΜΑΝΙΑ

Την Τετάρτη 11 Μαρτίου, ο πρόεδρος της Ρουμανίας Nicusor Dan, ανακοίνωσε ότι η χώρα του ενέκρινε την φιλοξενία αμερικανικών αεροπλάνων εναερίου ανεφοδιασμού, εξοπλισμού για δορυφορικές επικοινωνίες και επιτηρήσεως για τις επιχειρήσεις που η Αμερική διεξάγει κατά του Ιράν. Η έγκριση δόθηκε αφού ο Dan είχε συγκαλέσει το Αμυντικό Συμβούλιο της Ρουμανίας για θέματα Ευρωπαϊκής Ενώσεως και NATO, το οποίο και ενέκρινε το αμερικανικό αίτημα.

[Η Ρουμανία αποτελεί ένα στενό σύμμαχο της Ουάσιγκτον φιλοξενώντας ήδη το Aegis Ashore Ballistic Missile Defense System, το οποίο έχει αναπτυχθεί στην πόλη Deveselu για την αντιμετώπιση απειλών που μπορεί να προέλθουν από βαλλιστικούς πυραύλους, κατά χωρών συμμάχων του NATO. Η Αμερική απέσυρε το 2025, 1.000 στρατιώτες από την βάση Mihail Kogalniceanu, ενώ στη χώρα παραμένουν άλλοι 1.000 Αμερικανοί στρατιώτες. Στην Ρουμανία έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια του NATO, 3.500 στρατιώτες από διάφορες χώρες, καθόσον η Ρουμανία έχει κοινά σύνορα με την Ουκρανία σε μήκος 650 χλμ]

Στις 12 Μαρτίου, ο πρόεδρος Zelensky της Ουκρανίας και ο Dan της Ρουμανίας, συναντήθηκαν στο Βουκουρέστι.

Η επίσκεψη αυτή του Zelensky στην Ρουμανία ήταν η δεύτερη από το 2022, οπότε και ξεκίνησε η εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Στη διάρκεια της επισκέψεως οι δυο πρόεδροι υπέγραψαν μια Διακήρυξη Στρατηγικής Συνεργασίας, η οποία επισημοποιεί τη σχέση μεταξύ των δύο χωρών, σχέση η οποία επιταχύνθηκε λόγω του πολέμου στην Ουκρανία. Η δια-

κήρυξη περιλαμβάνει συμφωνία για αμυντική και οικονομική συνεργασία, ενεργειακή διασύνδεση, κοινή εκπαίδευση και, συνεργασία για τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Το πιο ενδιαφέρον σημείο της διακηρύξεως ήταν η συμφωνία για την κοινή παραγωγή drone στην Ρουμανία, η οποία πρόκειται να χρηματοδοτηθεί από το πρόγραμμα SAFE της ΕΕ.

[Από την γκάμα των θεμάτων που περιλαμβάνονται στη διακήρυξη εκτιμάται ότι οι δύο χώρες στοχεύουν σε μία μακροπρόθεσμη συνεργασία και όχι σε μια απλή σύμπραξη λόγω του πολέμου στην Ουκρανία]

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ - Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ ΙΣΡΑΗΛ

Την Δευτέρα 20 Απριλίου, το Ισραήλ ανακοίνωσε ότι αποκάλυψε ένα ιρανικό δίκτυο που σχεδίαζε να πραγματοποιήσει επιθέσεις που μεταφέρει αργό πετρέλαιο από το Αζερμπαϊτζάν στη Μεσόγειο, όπως επίσης και σε ισραηλινούς και εβραϊκούς στόχους στο Αζερμπαϊτζάν. Σε κοινή τους ανακοίνωση οι υπηρεσίες πληροφοριών Mossad και Shin Bet, ανέφεραν ότι το σχέδιο του Σώματος των Φρουρών της Ισλαμικής Επανάστασης του Ιράν (IRGC) να επιτεθούν στον αγωγό Μπακού – Τμπιλίσι – Τσεϊχάν, που καταλήγει στην Τουρκία μέσω Γεωργίας, απετράπη πριν από αρκετές εβδομάδες.

[Στην ανακοίνωση αυτή δεν απήντησε το Ιράν, ενώ το μουσικό τρομοκρατικό δίκτυο φαίνεται να ανήκει πράγματι στις δομές του Σώματος των Φρουρών της Επανάστασης (IRGC)]

ΗΝΩΜΕΝΑ ΑΡΑΒΙΚΑ ΕΜΙΡΑΤΑ

Τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα (ΗΑΕ) ανακοίνωσαν την Τρίτη 28 Απριλίου, ότι αποχωρούν από τον ΟΠΕΚ, την 1η Μαΐου 2026. Η δικαιολογία που εκφράστηκε από επισήμους των ΗΑΕ ήταν ότι «τα Εμιράτα θέλουν να δώσουν βαρύτητα στην εγχώρια παραγωγή πετρελαίου, η οποία δυσχεραίνεται από την σύγκρουση που είναι σε εξέλιξη στον Κόλπο». Στην πραγματικότητα το Abu Dhabi δίνει προτεραιότητα στην σταθερότητα, την συγκράτηση των τιμών και την συνέχεια της παραγωγής, διαχωρίζοντας την θέση του από την πολιτική που ακολουθεί ο ΟΠΕΚ.

[Η κίνηση αυτή των ΗΑΕ μπορεί να θεωρηθεί και ως μια νίκη για τον πρόεδρο των ΗΠΑ Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος είχε κατηγορήσει τον ΟΠΕΚ ότι

«κλέβει τον υπόλοιπο κόσμο διογκώνοντας τις τιμές του πετρελαίου». Επίσης πρέπει να ιδωθεί και ως ένα πλήγμα κατά της Σαουδικής Αραβίας η οποία αποτελεί τον de facto ηγέτη του ΟΠΕΚ]

Αξιωματούχοι των ΗΑΕ συμμετείχαν σε Φόρουμ που έλαβε χώρα στην Δαμασκό της Συρίας, το διήμερο 11–12 Μαΐου. Στο Φόρουμ συμμετείχαν εκπρόσωποι από περισσότερες από 120 εταιρείες και ιδρύματα των ΗΑΕ, προκειμένου να συζητήσουν συνεργασίες σ' ένα εύρος από οικονομικές ελεύθερες ζώνες έως υποδομές, αεροπορικές συνδέσεις, ψηφιακές πληρωμές και βιομηχανική ανάπτυξη.

Ο Υπουργός των ΗΑΕ για το Εξωτερικό Εμπόριο, Θάνι μπιν Άχμεντ Αλ Ζεγιούντι, δήλωσε σε ομιλία του ότι «το διμερές εμπόριο διπλασιάστηκε το 2025, φτάνοντας τα 1,4 δισεκατομμύρια δολάρια. Η επόμενη φάση απαιτεί ισχυρότερη συνεργασία και βαθύτερους δεσμούς», ανέφερε κατά τη διάρκεια εκδηλώσεως, στην οποία παρευρέθηκε επίσης η Υπουργός Εξωτερικών των Εμιράτων, Νούρα Αλ Κάαμπι.

[Φαίνεται ότι το Αμπού Ντάμπι επιδιώκει να εντάξει την Συρία, υπό τη νέα κυβέρνηση της, στη δική του σφαίρα επιρροής, μετά από χρόνια ιρανικής επιρροής στη Δαμασκό. Και το μέσο για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος εκτιμάται ότι είναι η οικονομική αλληλεξάρτηση, μια και η Συρία έχει ανάγκη από μεγάλες επενδύσεις για την ανοικοδόμηση της και την επανεκκίνηση της οικονομίας της]
ΣΥΡΙΑ

Ο πρώην τρομοκράτης και νυν πρόεδρος της Συρίας Ahmed al-Sharaa επισκέφθηκε την Τρίτη 21 Απριλίου την Σαουδική Αραβία για τέταρτη φορά από τότε που ανέλαβε την εξουσία στη χώρα. Οι οικονομικές συναλλαγές μεταξύ Συρίας και Σαουδικής Αραβίας όχι μόνο αποκαταστάθηκαν αλλά και επιταχύνθηκαν μετά την πτώση του Ασαντ. Η νέα συριακή κυβέρνηση φαίνεται ότι γίνεται αποδεκτή από τα κράτη του Κόλπου, σε αντίθεση με την αντιμετώπιση που είχε η κυβέρνηση του Ασαντ.

[Αξίζει να σημειωθεί ότι η Συρία υπό τον al-Sharaa, κατεδίκασε τις επιθέσεις του Ιράν εναντίον κρατών του Κόλπου συντασσόμενος πλήρως με τις επιθέσεις Αμερικής και Ισραήλ κατά του Ιράν]
ΙΡΑΚ

Στις 11 Απριλίου, το ιρακινό κοι-

νοβούλιο εξέλεξε στο αξίωμα του προέδρου της χώρας, τον Nizar Amidi, ο οποίος είναι Κούρδος και ανήκει στο κόμμα Patriotic Union of Kurdistan (PUK). Στον πρώτο γύρο των εκλογών δεν συγκέντρωσε την απαιτούμενη πλειοψηφία των δύο τρίτων, αλλά στον δεύτερο γύρο κέρδισε με 227 ψήφους, έναντι 15 του αντιπάλου του, Muthanna Amin. Η εκλογή αυτή έγινε περίπου πέντε μήνες μετά τις βουλευτικές εκλογές του Νοεμβρίου 2025, οι οποίες δεν είχαν αναδείξει σαφή κοινοβουλευτική πλειοψηφία και είχαν οδηγήσει σε πολιτικό αδιέξοδο.

[Σύμφωνα με το ιρακινό σύνταγμα το οποίο ψηφίστηκε το 2005, μετά τον δεύτερο πόλεμο του Κόλπου το 2003, ο πρωθυπουργός της χώρας είναι πάντοτε Σίιτης Μουσουλμάνος, ο εκπρόσωπος τύπου της κυβερνήσεως Σουνίτης και ο πρόεδρος της χώρας Κούρδος. Η δε κουρδική περιοχή, αναγνωρίστηκε ως ομόσπονδη περιοχή εντός του Ιράκ]
ΙΡΑΝ

Στις 20 Μαρτίου, το Ιράν εκτόξευσε 2 βαλλιστικούς πυραύλους ενδιάμεσου βεληνικού Intermediate-range Ballistic Missiles (IRBMs) εναντίον της αμερικανο-βρετανικής βάσεως στο νησί Diego Garcia στον Ινδικό ωκεανό. Παρότι κανένας από τους πυραύλους δεν έφτασε στο νησί, το Ιράν απέδειξε ότι έχει τη δυνατότητα να στείλει αντιβαλλιστικούς πυραύλους σε απόσταση 4.000 χιλιομέτρων από το έδαφος του.

[Το Ιράν με την ενέργεια αυτή εκτιμάται ότι ήθελε να διαχύσει τον πόλεμο και σε περιοχές εκτός της Μέσης Ανατολής σε μία προσπάθεια να πιέσει τον πρόεδρο Τράμπ, αλλά και την αμερικανική κοινή γνώμη, να καθίσει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων για τερματισμό του πολέμου]

Το Ιράν την Δευτέρα 14 Μαρτίου, ανακοίνωσε ότι ο Mojtaba Khamenei θα διαδεχόταν τον πατέρα του Ali Khamenei, στην θέση του ανωτάτου ηγέτη της χώρας. Ο Khamenei σκοτώθηκε κατά την διάρκεια αεροπορικών προσβολών από Αμερική και Ιράν, στο τέλος Φεβρουαρίου.

[Αυτή ήταν μόλις η δεύτερη διαδοχή στην εξουσία από την ίδρυση της ισλαμικής δημοκρατίας το 1979. Η πρώτη συνέβη 10 χρόνια μετά, το 1989 όταν τότε είχε πεθάνει ο πρώτος ηγέτης της Ruhollah Khomeini]

Μέχρι την 21η Μαΐου, το Ιράν δεν είχε στείλει απάντηση στο προταθέν από

τις ΗΠΑ σχέδιο για τον τερματισμό του πολέμου. Τόσο Αμερικανοί όσο και Ιρανοί επί σηνμοι, παραδέχονται ότι τα δύο καυτά ζητήματα που παραμένουν άλυτα, είναι το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και η κατάσταση στα Στενά του Ορμούζ. Μία ανώνυμη ιρανική πηγή δήλωσε στο πρακτορείο Reuters την 21η Μαΐου, ότι ο ανώτατος θρησκευτικός ηγέτης της χώρας Mojtaba Khamenei, έδωσε εντολή όλη η ποσότητα του εμπλουτισμένου ουρανίου του Ιράν να παραμείνει εντός της χώρας. Πάντως οι προσπάθειες του Πακιστάν που είναι ο βασικός διαμεσολαβητής προκειμένου να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ ΗΠΑ και Ιράν ώστε να τερματιστεί ο πόλεμος συνεχίζονται με αμείωτο ρυθμό, ενώ και οι υπόλοιποι μεσολαβητές, Σαουδική Αραβία, Τουρκία και Αίγυπτος, βοηθούν την ίδια προσπάθεια.

Την 25 Μαΐου, οι διαπραγματεύσεις για την υπογραφή ενός μνημονίου (MOU) για τον τερματισμό του πολέμου μεταξύ Ιράν και Αμερικής, φαίνεται να είχαν φτάσει ένα ικανοποιητικό επίπεδο. Το Ιράν απαιτεί το άμεσο ξεπάγωμα περιουσιακών του στοιχείων ύψους 12 δις \$ που είναι δεσμευμένα στο Κατάρ, ως προϋπόθεση για τη συνέχιση των συνομιλιών με τις ΗΠΑ. Εκτιμάται ότι αυτό είναι το μόνο εμπόδιο την παρούσα χρονική στιγμή (εβδομάδα που άρχισε 25 Μαΐου)

[Από πληροφορίες που δημοσιεύθηκαν σε διάφορες σοβαρές εφημερίδες του εξωτερικού, η λεγόμενη ως «Islamabad Declaration» στην ουσία το MOU, προβλέπει μία παύση των εχθροπραξιών για διάστημα 60 ημερών. Στο προσχέδιο επίσης περιλαμβάνεται η απαίτηση για άνοιγμα του Στενού του Ορμούζ και η υποχρέωση του Ιράν να καθαρίσει όλες τις νάρκες που έχει ποντίσει στη θάλασσα. Σε ανταπόδοση οι ΗΠΑ, θα άρουν τον αποκλεισμό του Στενού καθώς και ορισμένων κυρώσεων, ώστε να μπορεί το Ιράν να πουλά ελεύθερα κάποιες ποσότητες πετρελαίου. Εάν τελικώς οι αντιμαχόμενοι καταλήξουν σε συμφωνία, το MOU θα πρέπει πρώτα να εγκριθεί από το Ανώτατο Εθνικό Συμβούλιο του Ιράν και στη συνέχεια να προωθηθεί για έγκριση από τον Mojtaba Khamenei]

ΕΥΡΩΠΗ ΓΑΛΛΙΑ

Ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας, Εμμανουέλ Μακρόν, πραγματοποίησε επίσημη επίσκεψη στην Ελλάδα

στις 24 και 25 Απριλίου 2026. Στη διάρκεια της επισκέψεως ο κύριος Μακρόν επαναβεβαίωσε την Συμφωνία Στρατηγικής Σχέσεως για την συνεργασία στην ασφάλεια και άμυνα, που οι δύο χώρες είχαν υπογράψει το 2021.

Η νέα συμφωνία σε σύγκριση με την παλαιότερη, αλλάζει τον τρόπο και χρόνο ανανεώσεως της, αφού θα ανανεώνεται πλέον αυτομάτως μετά την παρέλευση 5 ετών, χωρίς να χρειάζεται ρητή συμφωνία και των δύο μερών για τη νέα χρονική περίοδο. Η καινούργια συμφωνία επίσης προσθέτει νέα δυνατότητα στο άρθρο 18, με την διευκόλυνση της κατά περίπτωση (ad hoc) αναπτύξεως στρατιωτικών δυνάμεων στην επικράτεια κάθε ενός εκ των δύο μερών, αναλόγως των αναγκών.

Εντύπωση προκάλεσε η δήλωση του κυρίου Μακρόν ότι, «εάν η εθνική σας κυριαρχία αμφισβητηθεί, θα είμαστε εδώ».

[Να σημειώσουμε ότι στη δήλωση Μακρόν, γίνεται λόγος για την κυριαρχία και όχι για τα κυριαρχικά δικαιώματα της Ελλάδας. Επί της ουσίας από την δήλωση δεν ενοχλείται η Τουρκία, διότι όπως είναι γνωστό, η Τουρκία ισχυρίζεται ότι θα πρέπει να περιορίσουμε τη χωρική μας θάλασσα καθώς και τον εναέριο μας χώρο στον Μ. Αυτό που ισχύει δηλαδή και σήμερα και γι' αυτό ακριβώς το δικαίωμα μίλησε και ο Μακρόν]

ΙΤΑΛΙΑ
Στις 14 Απριλίου, η Ιταλίδα πρωθυπουργός Τζόρτζια Μελόνι, δήλωσε ότι η κυβέρνηση της Ιταλίας, λαμβάνοντας υπόψη την τρέχουσα κατάσταση, αποφάσισε να αναστείλει την αυτόματη ανανέωση της αμυντικής συμφωνίας με το Ισραήλ. Μεταξύ των δυο χωρών είχε συναφθεί μια συμφωνία-πλαίσιο στον τομέα της άμυνας, σχετικώς με την τεχνολογική έρευνα και την ανταλλαγή στρατιωτικού υλικού. Η συγκεκριμένη συμφωνία θα έπρεπε να ανανεωθεί την 14η Απριλίου. Την απόφαση της κυβερνήσεως της Ρώμης ανακοίνωσε ο Ιταλός υπουργός Άμυνας Γκουίντο Κροζέτο, με επιστολή του προς τον Ισραηλινό ομόλογό του Ισραέλ Κατς.

Την δήλωση της Μελόνι προσπάθησε να υποβαθμίσει με ανακοίνωσή του το υπουργείο Εξωτερικών του Ισραήλ σημειώνοντας ότι «δεν ήταν πραγματική συμφωνία ασφαλείας και ότι επρόκειτο απλώς για ένα μνημόνιο συνεννόησης που είχε υπογραφεί πολλά χρόνια πριν,

και το οποίο δεν είχε ποτέ ουσιαστικό περιεχόμενο».

ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Η Γερμανία αποκάλυψε την Τετάρτη 22 Απριλίου, σε μια συνέντευξη τύπου, ένα πακέτο θεμελιωδών εγγράφων για τις ένοπλες δυνάμεις της, συμπεριλαμβανομένης της πρώτης αυτόνομης Στρατιωτικής Στρατηγικής της χώρας, ενός νέου προφίλ δυνατοτήτων, ενός σχεδίου ανάπτυξεως προσωπικού και μιας ανασχεδιασμένης στρατηγικής για την χρήση της εφεδρείας. Πρόκειται για την πιο ολοκληρωμένο σχεδιασμού της Bundeswehr εδώ και δεκαετίες. Ο υπουργός Άμυνας Μπόρις Πιστόριους είχε ανακοινώσει για πρώτη φορά πληροφορίες για το συγκεκριμένο πακέτο, στο ετήσιο συνέδριο των ενόπλων δυνάμεων τον περασμένο Νοέμβριο, χαρακτηρίζοντας τον συνολικό σχεδιασμό, ως ένα ιστορικό σημείο καμπής. Η ηγεσία του Υπουργείου Άμυνας της χώρας παρουσίασε όλο τον σχεδιασμό στην νομοθετική εξουσία της Γερμανίας στο Βερολίνο, την εβδομάδα από 20 μέχρι 25 Απριλίου, αποκαλύπτοντας τα διαδοχικά βήματα για την επίτευξη του στόχου, μέσω αδιαβάθμητων στοιχείων και χρονοδιαγραμμάτων. Ο συνολικός στόχος του σχεδιασμού είναι ο γερμανικός στρατός να γίνει ο ισχυρότερος συμβατικός στρατός στην Ευρώπη μέχρι το 2039.

[Αναφέρεται ενδεικτικά ότι προβλέπεται αύξηση του υπηρετούντος προσωπικού από τις 185.000 σήμερα, σε 260.000 μέχρι τα μέσα του 2030, με παράλληλη αύξηση της εφεδρείας από τις 60.000 σε τουλάχιστον 200.000, ώστε η παρατακτική δύναμη να φτάσει τις 460.000. Τα τμήματα αυτά θα είναι αμέσως έτοιμα για την ανάληψη επιχειρησιακών αποστολών. Ο συνολικός σχεδιασμός εγκρίθηκε και τέθηκε σε εφαρμογή, από τον Ιανουάριο του τρέχοντος έτους]

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

Η Ουκρανία και η Γερμανία υπέγραψαν συμφωνία αμυντικής συνεργασίας κατά τη διάρκεια της επισκέψεως του προέδρου Βολοντίμιρ Ζελένσκι στο Βερολίνο την Τρίτη 14 Απριλίου 2026, αναβαθμίζοντας τους δεσμούς των δύο χωρών σε στρατηγική εταιρική σχέση. Η συμφωνία επεκτείνει τη στρατιωτική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών, με το Βερολίνο να δεσμεύεται για πρόσθετη υποστήριξη σε βασικούς τομείς, όπως η αεράμυνα, όπλα

μεγάλου βεληνεκούς, μη επανδρωμένα αεροσκάφη και πυρομαχικά.

[Η Γερμανία αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους υποστηρικτές της Ουκρανίας στην Ευρώπη, παρέχοντας της σταθερά από το 2022, στρατιωτικό εξοπλισμό και οικονομική βοήθεια. Για την Γερμανία, η Ρωσία αποτελεί πάντοτε κίνδυνο για την ασφάλεια της και δεν θέλει να δει την ρωσική επιρροή να εξαπλώνεται δυτικότερα]

ΟΥΓΓΑΡΙΑ

Στις εκλογές που έγιναν την Κυριακή 12 Απριλίου, το κόμμα Tisza του Πέτερ Μαγιάρ, πολιτικού που πρόσκειται στην Ευρωπαϊκή Ένωση, εξασφάλισε πλειοψηφία δυο τρίτων στο κοινοβούλιο της χώρας.

Το Tisza κατέλαβε τις 138 από τις 199 της ουγγρικής βουλής, έναντι 55 της παράταξης Fidesz του απερχόμενου εθνικιστή πρωθυπουργού Βίκτορ Όρμπαν.

[Ο Όρμπαν ήταν στο τιμόνι της χώρας από το 2010. Ο Μαγιάρ καίτοι προέρχεται από το κόμμα του Όρμπαν, αξιοποιώντας σύγχρονες επικοινωνιακές τεχνικές, έχοντας έντονη παρουσία στα κοινωνικά δίκτυα και αναλαμβάνοντας μια εκστρατεία προσεγγίσεως των απλών πολιτών που έφτασε μέχρι τις αγροτικές περιοχές, κατάφερε να τον κερδίσει. Βασικός άξονας της εκστρατείας του ήταν η επαναπροσέγγιση της Ευρώπης. Αξιοσημείωτη πάντως ήταν η απουσία ισχυρού αριστερού κόμματος, σε μια χώρα που βίωσε κομμουνισμό, αφού το κεντροδεξιό κόμμα Tisza έλαβε 53,07%, το κόμμα Fidesz του Όρμπαν 38,43% και το ακροδεξιό Mi Hazánk 5,83%]

ΠΟΛΩΝΙΑ

Την ανάπτυξη επιπλέον 5.000 Αμερικανών στρατιωτικών στην Πολωνία, προανήγγειλε μέσω Truth Social, την Πέμπτη 21 Μαΐου ο Ντόναλντ Τραμπ, λίγες μέρες μετά την απόφαση που είχε πάρει το Πεντάγωνο για πάγωμα της αποστολής 4.000 στρατιωτών στην χώρα. «Με βάση την επιτυχημένη εκλογή του νυν προέδρου της Πολωνίας, Κάρολ Ναβρότσκι, τον οποίο ήμουν περήφανος που υποστήριξα, και τη σχέση μας μαζί του, είμαι στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσω ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα στείλουν επιπλέον 5.000 στρατιώτες στην Πολωνία», δήλωσε ο **πρόεδρος των**

ΗΠΑ στην ανάρτηση.

[Η απόφαση αυτή του Τραμπ φαίνεται ότι έγινε για να διασκεδάσει τους φόβους των ευρωπαίων ότι η Αμερική αποσύρεται από το ΝΑΤΟ και την Ευρώπη, αλλά από την άλλη αποτελεί και ένα σαφές μήνυμα προς τους συμμάχους των ΗΠΑ, ότι οι συμμαχίες με την Αμερική δεν βασίζονται πλέον σε νομικά κείμενα υπογεγραμμένα επίσημως από αρχηγούς κρατών, αλλά από τις διαθέσεις του προέδρου Τραμπ. Σημειώνεται ότι στην Πολωνία υπηρετούν ήδη 10.000 Αμερικανοί στρατιώτες]

ARMENIA

Στις βουλευτικές εκλογές που έγιναν την Κυριακή 7 Ιουνίου στην Αρμενία, το κυβερνών κόμμα «Κοινωνική Σύμβαση» του πρωθυπουργού Νικόλ Πασινιάν, κέρδισε λαμβάνοντας ποσοστό 49,85% και εκλέγοντας 64 βουλευτές. Το κόμμα του φιλορώσου ολιγάρχη Σαμβέλ Γκαραπετιάν «Ισχυρή Αρμενία» που εμφανίστηκε πρώτη φορά σε εκλογές, έλαβε ποσοστό 23,3% εκλέγοντας 29 βουλευτές. Τρίτο ήρθε το κόμμα «Συνασπισμός Αρμενία» του πρώην προέδρου της χώρας Ρόμπερτ Κοτσαριάν με ποσοστό 9,94% εκλέγοντας 12 βουλευτές.

Το κόμμα του Πασινιάν μπορεί μεν να σχηματίσει κυβέρνηση μόνο του, αλλά δεν κατάφερε να εξασφαλίσει τα 2/3 των εδρών της βουλής, πράγμα που σημαίνει ότι είναι αδύνατη η συνταγματική αναθεώρηση χωρίς τη συναίνεση κάποιου άλλου πολιτικού κόμματος.

Πρέπει να σημειωθεί ότι ο κεντρικός άξονας της προεκλογικής εκστρατείας του Πασινιάν ήταν η ανάπτυξη ειρηνικών σχέσεων με την Τουρκία και το Αζερμπαϊτζάν, δυο χωρών παραδοσιακών εχθρών της Αρμενίας.

[Η νίκη Πασινιάν μπορεί να ερμηνευτεί και ως μια στροφή των Αρμενίων προς την Ευρώπη και τη Δύση και ως απομάκρυνση από την επιρροή της Ρωσίας]

ΑΦΡΙΚΗ

ΣΟΜΑΛΙΛΑΝΔΗ

Ο πρώτος πρεσβευτής της Σομαλιλάνδης Mohamed Hagī παρέδωσε τα διαπιστευτήριά του στον πρόεδρο του Ισραήλ Isaac Herzog, την Δευτέρα 18 Μαΐου 2026. Η πρεσβεία της Σομαλιλάνδης θα έχει την έδρα της στην Ιερουσαλήμ. Η Σομαλιλάνδη ευρισκόμενη γεωγραφικά στο κέρασ της Αφρικής και

ούσα απέναντι από την Υεμένη, έχει στρατηγική σημασία για το Ισραήλ, καθώς οι Χούθις έχουν κατ' επανάληψη απειλήσει να κλείσουν τα στενά Bab el-Mandeb. Τον Απρίλιο το Ισραήλ είχε ορίσει τον Michael Lotem ως πρώτο πρεσβευτή του στην χώρα αυτή, χωρίς όμως να έχει δημιουργήσει πρεσβεία στο έδαφος της Σομαλιλάνδης.

[Η Σομαλιλάνδη είχε ανακηρύξει την ανεξαρτησία της από την Σομαλία το 1991. Το Ισραήλ έγινε η πρώτη χώρα που αναγνώρισε την ανεξαρτησία της, τον Δεκέμβριο του περασμένου έτους]

ΝΙΓΗΡΙΑ

Οι στρατιωτικές αρχές της Νιγηρίας ανακοίνωσαν την Πέμπτη 22 Μαΐου, ότι στην διάρκεια πληγμάτων από νιγηριανές δυνάμεις σε συνεργασία με αμερικανικές, σκοτώθηκαν 175 τζιχαντιστές τρομοκράτες και καταστράφηκαν αρκετές αποθήκες όπλων. Τα πλήγματα αυτά που σχεδιάστηκαν και εκτελέστηκαν στο διάστημα από 16 μέχρι και 22 Μαΐου, είχαν ως αποτέλεσμα το θάνατο του υποδιοικητή των δυνάμεων του Ισλαμικού Κράτους στην Δυτική Αφρική (ISWAP), οποίος ήταν υπεύθυνος για τον σχεδιασμό τρομοκρατικών χτυπημάτων σε χώρες του Σαχέλ. Σε μία ακρόαση στην γερουσία των ΗΠΑ, διοικητής της Αμερικανικής Διοικήσεως της Αφρικής (US Africa Command), στρατηγός Dagvin Anderson, είπε στους Αμερικανούς βουλευτές ότι «η Αφρική αποτελεί πλέον το κέντρο της παγκόσμιας τρομοκρατίας».

[Σαχέλ ονομάζεται μία στενή λωρίδα αμέσως νοτίως της ερήμου Σαχάρας, η οποία περιλαμβάνει τα κράτη που εκτείνονται από τον Ατλαντικό Ωκεανό μέχρι και την Ερυθρά Θάλασσα]

ΛΟΙΠΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΡΩΣΙΑ

Η ρωσική στρατιωτική διοίκηση φέρεται να σχεδιάζει να μεταφέρει τις υπόλοιπες δομές διοίκησης του Στόλου της Μαύρης Θάλασσας (BSF) εκτός της κατεχόμενης Κριμαίας. Η ομάδα Atesh Ουκρανών ανταρτών που έχει την βάση της στην Κριμαία, ανέφερε στις 14 Ιουνίου ότι, η στρατιωτική διοίκηση της BSF σχεδιάζει να μεταφέρει τις υπόλοιπες δομές διοικήσεως που βρίσκονται επί του παρόντος στην κατεχόμενη Σεβαστούπολη, στο Νοβοροσίσκ, στο Κράι Κρασ-

νοντάρ, καθώς το αρχηγείο της BSF χάνει σταθερά τη λειτουργικότητά του εν μέσω σοβαρών προβλημάτων λογιστικής υποστήριξης λόγω της εντατικής εκστρατείας επιθέσεων της Ουκρανίας κατά της Κριμαίας. Πράκτορες της Atesh ανέφεραν ότι ορισμένοι αξιωματικοί μεταφέρουν ήδη τις οικογένειές τους εκτός Σεβαστούπολης και πωλούν μη κινητά περιουσιακά στοιχεία πριν από τις αναμενόμενες μελλοντικές παραγγελίες. Η Ρωσία δυσκολεύεται ολοένα και περισσότερο να υποστηρίξει από πλευράς ΔΜ την κατεχόμενη Κριμαία, με τη ρωσική στρατιωτική διοίκηση της Ανατολικής Ομάδας Δυνάμεων (GoF) να φέρεται εκ παρατηρήσεων και πληροφοριών να απαγορεύει την κυκλοφορία στρατιωτικών φορτίων κατά μήκος των αυτοκινητοδρόμων M-14 Ροστόφ-Κριμαία και A-291 Κερτς - Συμφερόπολη – Σεβαστούπολη-Ταυρίδα, από την 7η Ιουνίου και μετά.

ΗΠΑ

Στις 13 Απριλίου, οι Ηνωμένες Πολιτείες επέβαλαν αποκλεισμό σε πλοία που ταξιδεύουν προς ή από ιρανικά λιμάνια, σε μια προσπάθεια να περιορίσουν τις εξαγωγές ιρανικού πετρελαίου. Ο αποκλεισμός ανακοινώθηκε μια ημέρα μετά την κατάρρευση των έμμεσων συνομιλιών με το Ιράν, στην πρωτεύουσα του Πακιστάν Ισλαμαμπάντ. Η εκχειρία μεταξύ των δύο χωρών έχει σε μεγάλο βαθμό τηρηθεί, αλλά το Ιράν έχει δηλώσει στους μεσολαβητές, ότι δεν θα επιστρέψει στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων εάν δεν αρθεί ο ναυτικός αποκλεισμός των Στενών του Ορμούζ από τις ΗΠΑ.

Οι ΗΠΑ και το Ιράν συμφώνησαν να υπογράψουν συμφωνία προκειμένου να τερματιστεί ο πόλεμος μεταξύ τους, όπως ανακοίνωση την Κυριακή 14 Ιουνίου, ο πρωθυπουργός του Πακιστάν Shehbaz Sharif. Παράλληλα ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Ντόναλντ Τράμπ, ανακοίνωσε ότι τα Στενά του Ορμούζ θα ανοίξουν ξανά για τη διακίνηση πετρελαίου. Το Πακιστάν επίσης ανακοίνωσε ότι και οι δύο πλευρές συμφώνησαν στον άμεσο και διαρκή τερματισμό των στρατιωτικών επιχειρήσεων σε όλα τα μέτωπα, περιλαμβανομένου και του Λιβάνου όπου Ισραήλ και η υποστηριζόμενη από το Ιράν Χεζμπολά, έχουν εδώ και πολύ καιρό εμπλα-

κεί σε εχθροπραξίες.

Στη συμφωνία η οποία αναμένεται να υπογραφεί στην Ελβετία την ερχόμενη Παρασκευή, περιλαμβάνεται όρος για εκχειρία 60 ημερών, προκειμένου στη διάρκεια αυτού του χρονικού διαστήματος να γίνουν διαπραγματεύσεις για τον καθορισμό των λεπτομερειών μιας τελικής συμφωνίας. Ο Τραμπ είπε επίσης την Κυριακή, ότι διέταξε την άμεση άρση του ναυτικού αποκλεισμού των ιρανικών λιμανιών από το αμερικανικό ναυτικό, τονίζοντας ότι το Στενό του Ορμούζ θα ανοίξει αμέσως μόλις υπογραφεί η Συμφωνία.

[ΗΠΑ και Ιράν άρχισαν τις εχθροπραξίες στις 28 Φεβρουαρίου, όταν Ισραήλ και Αμερική προσέβαλαν από κοινού στόχους μέσα στο έδαφος του Ιράν. Πρέπει να σημειωθεί ότι το πολιτικό σύστημα του Ισραήλ, δεν αποδέχεται την Συμφωνία για κατάπαυση του πυρός, καθώς οι οροι που έχουν γίνει μέχρι σήμερα γνωστοί, δεν καλύπτουν τις ανησυχίες που το Ισραήλ έχει εκφράσει για την ασφάλεια του. Μάλιστα ο υπουργός εθνικής ασφαλείας του Ισραήλ Itamar Ben Gvir που ανήκει στην άκρα δεξιά, έγραψε στο X ότι, «η συμφωνία του Τραμπ δεν μας δεσμεύει»]

ΚΙΝΑ

Ο ηγέτης της Βόρειας Κορέας Κιμ Γιονγκ Ουν και ο Κινέζος ηγέτης Σι Τζινπίνγκ πραγματοποίησαν σύνοδο κορυφής τη Δευτέρα 8 Ιουνίου στην Πιονγιάνγκ και συμφώνησαν να επεκτείνουν τη συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών σε διάφορους τομείς, σύμφωνα με ανακοίνωση των κρατικών μέσων ενημέρωσης της Βόρειας Κορέας, KCNA την Τρίτη.

Οι δύο ηγέτες συμφώνησαν να ανοίξουν ένα νέο κεφάλαιο στις διμερείς σχέσεις, ανέφερε το KCNA. Ο Κιμ δήλωσε στον Σι ότι θα υποστηρίξει πλήρως την «αρχή της Μίας Κίνας», την οποία το Πεκίνο θεωρεί ότι σημαίνει ότι και οι δύο πλευρές του Στενού της Ταϊβάν ανήκουν σε μία χώρα, ανεξάρτητα από τις αλλαγές στην διεθνή κατάσταση, σύμφωνα με το KCNA. Σι και Κιμ συμφώνησαν επίσης να εμβαθύνουν τη στρατηγική επικοινωνία μεταξύ των δύο χωρών μέσω επισκέψεων υψηλόβαθμων αξιωματούχων, πρόσθεσε το KCNA. Τα βορειοκορεατικά

μέσα ενημέρωσης δεν ανέφεραν αν οι ηγέτες συζητήσαν το πρόγραμμα πυρηνικών όπλων της Πιονγιάνγκ.

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ NATO

Δημοσιεύματα του τουρκικού τύπου στις 17 Απριλίου, ανέφεραν ότι το NATO σχεδιάζει να δημιουργήσει μία νέα ναυτική βάση στην Κωνσταντινούπολη και ένα νέο πολυεθνικό στρατηγείο επιπέδου Σώματος Στρατού στα Αδανα, στην ΝΑ Τουρκία. Επίσημη πηγή του NATO ανέφερε ότι τα σχέδια αυτά προέρχονται από την αμυντική πολιτική του NATO που εγκρίθηκε το 2023 και δεν είναι απόρροια των πρόσφατων εξελίξεων του πολέμου μεταξύ Ιράν-ΗΠΑ.

[Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχει ληφθεί απόφαση για την δημιουργία αυτών των δύο νέων δομών του NATO. Αυτές οι προτάσεις θα συζητηθούν στη συνάντηση κορυφής του NATO που πρόκειται να γίνει στην Άγκυρα, τον ερχόμενο Ιούλιο. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον τα κράτη μέλη συμφωνήσουν για την ενεργοποίηση αυτών των δύο νέων δομών, θα αναβαθμιστεί σημαντικά ο ρόλος της Τουρκίας για την αποτροπή και αλλά και για την άμυνα του NATO, έναντι απειλών προερχομένων κατά μήκος του άξονα Μαύρη Θάλασσα -Αιγαίο- ΝΑ Μεσόγειο-Μέση Ανατολή]

Στις 24 Απριλίου, το Reuters αποκάλυψε ένα εσωτερικό e-mail του Πενταγώνου σύμφωνα με το οποίο, οι Ηνωμένες Πολιτείες εξετάζουν επιλογές για την τιμωρία συμμάχων χωρών του NATO οι οποίες δεν θέλησαν να υποστηρίξουν την Αμερική στον πόλεμο εναντίον του Ιράν. Μεταξύ των επιλογών αναφέρονται, η αποπομπή της Ισπανίας από τη συμμαχία και η αναθεώρηση της αμερικανικής θέσεως έναντι της διεκδικήσεως των νήσων Φώκλαντ από τη Βρετανία. Φαίνεται ότι αυτές οι επιλογές προετοιμάστηκαν από τον Ανώτατο Σύμβουλο Πολιτικής του Πενταγώνου Elbridge Colby, ο οποίος με τις συγκεκριμένες επιλογές, θέλει να εκφράσει την δυσανεξία της Αμερικής για την απροθυμία ορισμένων συμμαχικών χωρών να παραχωρήσουν πρόσβαση σε λιμάνια και αεροδρόμια τους, σε αεροναυτικές δυνάμεις των ΗΠΑ που ενεργούσαν κατά του Ιράν.

1. ΜΕΛΗ

1.1. Νέα Μέλη

19/3 Μπαρδάκος Ανδρέας, Βιοτέχνης

25/3 Τσαπραλής Κων/νος, Οικονομικές Επιστήμες, έμπορος τσιμέντου

2/4 Σιδηρόπουλος Νικόλαος, Αξιωματούχος Βρετ. Αστυνομίας

2/4 Αγγλέζης Μαρίνος, Σχης (Ο) ε.α.

2/4 Κουτσούκου Παναγιώτα, απασχόληση στο ΕΣΥ

16/4 Λαζαρήs Γεράσιμος, πρώην Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Α ΥΠΕΞ

23/4 Γυφτομήτρος Γεώργιος, Λογιστής,

23/4 Βρούβα-Πάλλα

Σοφία, Υπάλληλος ΕΥΔΑΠ

30/4 Κονσολάκης Στέλιος, Σμχος (ΕΑ) ε.α., Σύμβουλος Επχσεων

7/5 Περγαντής Ιωάννης, αρχισυντάκτης του διαδικτυακού περιοδικού OFFLINE POST

20/5 Κανελλόπουλος Ιωάννης, Κοινοτικός Δικηγόρος

28/5 Κόντης Δημήτριος-Μερκούριος, Διεθνή Οικονομικά,

28/5 Κουτρομπής Ιωάννης,

Ερευνητής-Δημοσιογράφος,

4/6 Κόμνος Απόστολος, Μηχανολόγος-Μηχανικός

18/6 Σπυροπούλου Μαρία Γραμματέας του Πρωτοδικείου Πύργου

1.2. Μεταβολές Μελών

19/3 Ο Τσούπας Γεώργιος διαγράφεται λόγω θανάτου την 8/3/26.

19/3 Οι Σπουδαστές του Σ 25 Α, Ασλανίδης, Ευσταθίου, Κούνιου, Λέτσιος, Μακαρίτη, Μιχαλού και Σιδεράς, διαγράφονται, μετά την λήξη του διαστήματος «μέλος 1 έτους»

18/6 Μαζαράκης Ανδρέας, διαγράφεται, λόγω θανάτου την 15/6/26

2. ΟΡΓΑΝΩΣΗ – ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

12/3 πραγματοποιήθηκε η Τακτική Γενική Συνέλευση (ΤΓΣ) με φυσική παρουσία και διαδικτυακή και επακολούθησε η Κοπή της Βασιλόπιτας.

30/4 Συγκροτήθηκε τριμελής Επιτροπή Τροποποίησης του Καταστατικού σε υλοποίηση σχετικής απόφασης της ΤΓΣ. Διακοπή λόγω Πάσχα από 3 Απρ. έως και 15 Απρ.

3. ΒΙΒΛΙΑ -ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

19/3 Διάθεση στη Βιβλιοθήκη από τον κ. Στεριώτη Κίμ. του δίτομου έργου του «Επαναστάσεις σε Ευρώπη και Αμερική».

2/4 Παρουσίαση του βιβλίου «Το Γεωπολιτισμικό Ανάπτυγμα των Ελλήνων»

του Πρέσβυ ε. τ. κ. Πουκαμισά Γεωργ, με Ομιλητές τον

ίδιο, τον κ. Γρίβα Κ.

τον κ. Κατράνη Αλεξ

7/5 3η ανατύπωση του βιβλίου αποτύπωσης της Εσπερίδας "Η Γενοκτονία των Ελλήνων του Πόντου" σε 100 αντίτυπα με

χορηγό τον Σμήναρχο (ΜΗ) Γεώργιο Κεπίδη

14/5 Διακοπή εκδόσεως του Μηνιαίου Δελτίου Ενημέρωσης, λόγω μη ανευρέσεως συντάκτη.

14/5 Εγκρίθηκε η πρόταση του κ. Δουδούμη για τη σύνταξη του συλλογικού τόμου του ΕΛΙΣΜΕ με τίτλο: «Απειλές και κίνδυνοι για την Ελλάδα του αύριο», έως 15/11/26.

4/6 Εκτυπώθηκε το νέο βιβλίο του ΕΛΙΣΜΕ «Θέματα του νησιωτικού ελληνισμού», σε 100 αντίτυπα.

4. ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ – ΜΚΔ

4/6 Εγκρίθηκαν οι προτάσεις των κ. Μπατζέκα-Βυζιρτζή-Γκουνάγια για τον Στρατηγικό Σχεδιασμό & Ψηφιακή Αναβάθμιση των ΜΚΔ

5. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

Από 21/4 -16/6 πραγματοποιήθηκε το Σεμινάριο «Ήπια, Έξυπνη Ισχύς και Πολιτισμός: Ο Ελληνικός Πολιτισμός, η Αισθητική και η Επιδραστικότητά του» σε 9 3ωρες διαλέξεις, κάθε Τρίτη. Το παρακολούθησαν 16 μέλη μας και 2 μη μέλη, είχε μεγάλη επιτυχία και έλαβαν το σχετικό Πιστοποιητικό και τα video των διαλέξεων.

6. ΣΥΝΕΔΡΙΑ

Από 20-22 Μαρτίου διεξήχθη το Συνέδριο G 3 με επιτυχία στη Θεσ/νίκη με την άριστη συμμετοχή 3 Μελών του ΕΛΙΣΜΕ

16/5 Συμμετοχή στο Συνέδριο Money Show Στα 2 panels που συμμετείχε το ΕΛΙΣΜΕ υπήρξε πλήρης κάλυψη όλων των στοιχείων των θεμάτων από τους ομιλητές.

7. ΜΕΛΕΤΕΣ

19/3 έκδοση της Μελέτης ως Τετράδιο, με θέμα "Τουρκική Στρατοχωροφυλακή, μία Υπαρκτή Απειλή για την Ελλάδα", με συντάκτες τα Μέλη μας Δημητριάδης-Καραδήμος.

28/5 Εγκρίθηκε η σύνταξη μελέτης «Η Συμφωνία ΕΕ- MERCOSUR», από το μέλος κ.

Κατσάνη Χρ. και η έκδοσή της ως Τετράδιο, α/α18.

18/6 Εγκρίθηκε η έκδοση του Τετραδίου α/α19 με το θέμα της ομιλίας του Πρέσβη κ. Βασιλοκωνσταντάκη Γρ.. «Αυτοαποσύνθεση του Παγκόσμιου Συστήματος Ασφάλειας» και Προλεγόμενα από το μέλος ΔΣ κ. Ηλιόπουλο Δ. με διανομή του σε ΥΠΕΞ και Φορείς του ΥΠΕΘΑ.

8. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

9. ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Την 20/4 άρχισε η Πρακτική Άσκηση, στο οποίο συμμετείχαν 11 φοιτητές διαφόρων ΑΕΙ, με υπεύθυνη για το πρόγραμμα

αυτό η κα Παναγιωτοπούλου Μ. Στις 27/5 πραγματοποιήθηκε η εκδήλωση του RE-UNION, απόλυτα πετυχημένη. Το όλο Πρόγραμμα τηρήθηκε επακριβώς με ομιλίες, επισκέψεις, σύνταξη εργασιών και περατώθηκε την 15/6 με την παρουσίαση των εργασιών τους στο Webster και επίδοση των σχετικών Πιστοποιητικών. Ο Απολογισμός ήταν πολύ θετικός, οι εντυπώσεις όλων εξαιρετικές, αποδόθηκαν δε τα εύσημα στην ΥΔΗΣ κα Παναγιωτοπούλου Μ.

10. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

11. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Συμμετοχή του ΕΛΙΣΜΕ την 2/4/26 στην Εκδήλωση "Το Νόημα του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ" που πραγματοποιήσε Το σπίτι της Κύπρου, με χαιρετισμό του Προέδρου του ΕΛΙΣΜΕ.

23/4 Μετά σχετική πρόταση του μέλους κ. Ησαΐα, για συνεργασία με το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, υπεγράφη την 20/5 ΜΟΥ συνεργασίας, με τη Νομική Σχολή του.

19/3 Δωρεές από τα μέλη μας: 50 Ε Κυριαζή Κων. (50 Ε) και Αλεφραγκή Ε. (150 Ε).

14/5 Νέα δωρεά από το μέλος μας κ. Βάρδα Μιχαήλ, η 5η κατά σειρά, κατά την οποία το ΔΣ τον ανακήρυξε ως ΧΟΡΗΓΟ του ΕΛΙΣΜΕ, σύμφωνα με το Άρθρο 33 του ΚΕΛ και ενέκρινε την αναγραφή του ονόματός του στον αντίστοιχο Πίνακα στα Γραφεία μας.

18/6 Το ΔΣ ενέκρινε την πρόταση του κ. Κοκτσιδή, εκ μέρους του Anatolia American University, για διερεύνηση πε-

δίων συνεργασίας με προοπτική τη σύνταξη ΜΟΥ.

12. ΟΜΙΛΙΕΣ- ΕΣΠΕΡΙΔΕΣ

19/3 .Ομιλία από τον Αντωνόπουλο Γεώργιο, Διεθνολόγο, Συγγραφέα μέλος ΕΛΙΣΜΕ με θέμα «Από την Επιρροή στην Απομόνωση: Πως η Αναθεωρητική Στρατηγική της Ρωσίας στην Ουκρανία υπονόμωσε την Εξωτερική της Πολιτική στα Βαλκάνια»,

26/3 Επετειακή ομιλία για την 25η Μαρτίου από τον Πρόεδρο κ. Μπαλιτζίη Ι.

16/4 16/04 Ομιλία του Πολιτικού Επιστήμονα, Διπλωμάτη και Μόνιμου Αντιπροσώπου της Ελλάδος στην UNESCO κ. Γιώργου Κουμουτσάκου με θέμα "Η καθιέρωση της ελληνικής γλώσσας σε παγκόσμιο επίπεδο", με Συντονιστή το μέλος ΔΣ κ. Ηλιόπουλο Δ

23/04 Εσπερίδα για την ΎΞΟΔΟ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ με ομιλητές τους κ. Χολέβα-Βουτσινά-Καρκανιά,,

30/04 Εσπερίδα του ΤΕΘΙΣ για "Δομή διοικήσεως ΕΔ στο σύγχρονο στρατηγικό, τακτικό και επιχειρησιακό περιβάλλον, με Εισηγητές τους Γκαρτζονίκα-Δασκαλάκη-Μαρτζούκο).

4/5 Ομιλία στα Γραφεία μας, από τον δημοσιογράφο SHAY GAL για τα πρόσφατα γεγονότα στην Μ. Ανατολή και ειδικά για την Τουρκία έναντι της συμμαχίας Ισραήλ-Κύπρος-Ελλάδας. Η ομιλία του στην αγγλική και ή μετάφρασή του στα ελληνικά θα εκδοθεί ως Τετράδιο και θα αποσταλεί σε επιλεγμένους Φορείς και στο CESMAR.

7/05 Ομιλία, με θέμα «Η ΕΟΚΑ και η συμβολή της στην

ενίσχυση της ακτινοβόλου Ελληνικής Παρουσίας στον Χρόνο» από το μέλος ΔΣ κ. Αργυρόπουλο Κων..

14/05 Ομιλία του μέλους μας κ. Βασιλειάδη Νικ. Αζκού ε ε ΠΑ, με θέμα «Θωρακίζοντας την Ανατολική Πτέρυγα: Νέο Αεροδρόμιο στη Θράκη».

20/05 Εσπερίδα με θέμα «Γλυπτά Παρθενώνα» και Εισηγήσεις από την Dr Έλενα Κόρκα, και από την κα Ειρήνη Σταματούδη,

28/05 Επετειακή Ομιλία 15' για την πτώση της Πόλης από το μέλος μας κ. Δελαγραμμάτικα και Ομιλία από το μέλος μας Αντγο ε.α. κ.Τζούμη Λάμπρο, με θέμα την Πολιτική Προστασία.

04/06 -Ομιλία από τον Πρέσβη .ε.τ. κ. Βασιλοκωνσταντάκη Γρ.με θέμα «Αυτοαποσύνθεση του Παγκόσμιου Συστήματος Ασφάλειας» με Συντονιστή το μέλος ΔΣ κ. Ηλιόπουλο Δ.

11/06 Εσπερίδα με θέμα «ΤΝ, Ισότιμη Πρόσβαση, Εκπαίδευση, Κανονιστικό πλαίσιο Εμπόριο & Marketing, Ασφάλεια & Άμυνα», σε συνεργασία με AI CATALYST.

18/6 -Ομιλία από τον κ. Πορτοκαλάκη με θέμα «Η μετατροπή της ενεργειακής συγκυρίας σε γεωστρατηγικό πλεονέκτημα για την ευημερία της Ελλάδας".

13. ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

Σε κάθε συνεδρίαση εγένετο γεωπολιτική επισκόπηση με τα φλέγοντα ζητήματα και ακολουθούσε ανταλλαγή απόψεων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

**Μία πλειάδα ενδιαφερόντων θεμάτων, που απασχολούν
τους ανησυχούντες Έλληνες για την πορεία της χώρας
θα την βρείτε στην ιστοσελίδα του Ινστιτούτου μας στην διεύθυνση
<https://elisme.gr/>**

Το τελευταίο αντίο στον δάσκαλο του Ελληνικού ραδιοφώνου

Ανδρέα Μαζαράκη

**Ο σπουδαίος παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών Ανδρέας
Μαζαράκης αναπαύεται πια στην γειτονιά των αγγέλων**

Τα αντίο είναι πάντα δύσκολα. Έχουν θλίψη και μελαγχολία. Έτσι και το σημερινό. Το να πεις αντίο σε έναν άνθρωπο πολύ μορφωμένο, πολύ ταξιδεμένο, που είχε πάνω του πολύ από όλα, και άφησε ανεξίτηλα την σφραγίδα του με την σπουδαία προσωπικότητά του στην σύγχρονη ελληνική ραδιοφωνική δημοσιογραφία, είναι και αυτό πολύ δύσκολο...

Με την φωνή του να ακούγεται διαρκώς στα ερτζιανά εδώ και πολλές δεκαετίες, με τον χειμαρρώδη λόγο του να συνεπαίρνει τον ακροατή, τον πλούτο των γνώσεών του να μοιράζεται απλόχερα στους τυχερούς που συντόνιζαν το ραδιοφωνάκι τους στην συχνότητα που έκανε τις βραδινές εκπομπές του, μοιάζει απίστευτο ότι πρέπει να συνειδητοποιήσεις πως η βραχνή, καταπονημένη από την ασθένεια που τον ταλαιπωρούσε, φωνή του, δεν θα ξανακουστεί ποτέ πια live...

Ήταν ο ραδιοφωνικός παραγωγός που μεγαλώσαμε μαζί του. Μια αξιοπρεπής φωνή που ξεχώρισε στα πολλά «ραδιοκύματα». Γνήσιος πατριώτης, λάτρης του αρχαίου ελληνικού πνεύματος και δη του αθλητικού ιδεώδους, υπερασπίστηκε τις αξίες πάνω στις οποίες έχτισε την εκπομπή του μέχρι τέλος και χωρίς εκπτώσεις.

Ο Ανδρέας Μαζαράκης έμαθε τον κόσμο πως η Ελλάδα, δεν είναι απλά μια χώρα, δεν είναι απλά ένας πολιτισμός, δεν είναι απλά μια γλώσσα. Η Ελλάδα είναι ΙΔΕΑ. Είναι ιδανικό από μόνη της γιατί μέσα σε αυτήν δεν βρίσκεις μόνο τον κόσμο αλλά το σύμπαν!

Μας δίδαξε τι θα πει επιμορφωτικό και ψυχαγωγικό ραδιόφωνο και κυρίως έβαζε τους ακροατές του να προβληματίζονται για τα όσα συμβαίνουν τριγύρω μας. Είχε κατανοήσει ότι ραδιοφωνικός παραγωγός δεν είναι κανείς απλά κάνοντας μια εκπομπή αλλά όταν έχει συνειδητοποιήσει την ευθύνη που φέρει με τα όσα λέει στον κόσμο που τον ακούει. Αυτό το ιδιαίτερο στοιχείο, τον χαρακτήριζε και τον έκανε μοναδικό.

Συγκινημένοι αλλά ψύχραιμοι, όπως και ο ίδιος θα τους ήθελε, είπαν όλοι το Αντίο σε έναν άνθρωπο που το φωτεινό του παράδειγμα, μας αφήνει μια βαριά παρακαταθήκη που πρέπει όλοι να διαφυλάξουμε...

Δεν θα τον ξεχάσουμε ποτέ γιατί οι γνώσεις που μας μετέφερε μέσα από τις εκπομπές του θα ηχούν για πάντα στα αυτιά μας!

Καλό ταξίδι δάσκαλε!

Επιμέλεια: Συντακτική Ομάδα Diplomatic Point